

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA LJUDSKA PRAVA
I PRAVA NACIONALNIH MANJINA

**Izvješće o provedbi Operativnih programa nacionalnih manjina
za razdoblje od 2021. do 2024., za 2022. godinu**

Zagreb, kolovoz 2023. godine

Sadržaj

1. UVOD.....	2
2. OPERATIVNI PROGRAM ZA ZAŠTITU I UNAPRJEĐENJE POSTOJEĆE RAZINE PRAVA SVIH NACIONALNIH MANJINA.....	4
3. OPERATIVNI PROGRAM ZA SRPSKU NACIONALNU MANJINU	53
4. OPERATIVNI PROGRAM ZA TALIJANSKU NACIONALNU MANJINU	72
5. OPERATIVNI PROGRAM ZA ČEŠKU I SLOVAČKU NACIONALNU MANJINU	81
6. OPERATIVNI PROGRAM ZA MAĐARSKU NACIONALNU MANJINU	92
7 OPERATIVNI PROGRAM ZA ALBANSKU, BOŠNJAČKU, CRNOGORSKU, MAKEDONSKU I SLOVENSKU NACIONALNU MANJINU	97
8.a)OPERATIVNI PROGRAM ZA ROMSKU NACIONALNU MANJINU	104
8.b) OPERATIVNI PROGRAM ZA AUSTRIJSKU, NJEMAČKU, POLJSKU, RUSINSKU, RUSKU, TURSKU, UKRAJINSKU I ŽIDOVSKU NACIONALNU MANJINU	131
PRILOZI.....	139

1. UVOD

Pozadina. Ustavom Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: SuP-O-1/2014, od 14. siječnja 2014.) zajamčena je ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina kojima se jamči sloboda izražavanja nacionalne pripadnosti, slobodno služenje svojim jezikom i pismom te kulturna autonomija. Ravnopravnost i zaštita prava nacionalnih manjina uređena je Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, br. 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11 – u daljnjem tekstu: Ustavni zakon). Temeljna ljudska prava i slobode koje pripadaju nacionalnim manjinama nedjeljiv su dio demokratskog sustava Republike Hrvatske. Pripadnici nacionalnih manjina uživaju potrebnu potporu i zaštitu, uključujući i pozitivne mjere u svoju korist. Ustavni zakon osigurava ostvarivanje brojnih posebnih prava i sloboda pripadnika nacionalnih manjina*. Svrha Ustavnog zakona, kao i posebnih zakona kojima se uređuju prava i slobode pripadnika nacionalnih manjina, jest poštivanje pripadnika nacionalnih manjina i hrvatskog naroda. Njihova provedba mora doprinositi razvijanju razumijevanja, solidarnosti, snošljivosti i dijaloga između pripadnika nacionalnih manjina i hrvatskoga naroda.

Operativni programi nacionalnih manjina. Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024. (u daljnjem tekstu: Vlada) utvrđeno je da će Vlada nastaviti promovirati kulturu tolerancije, dosljedno provoditi politiku vladavine prava i prava nacionalnih manjina zajamčenih Ustavom, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i zakonima.

Vlada je, 30. prosinca 2020.godine, donijela Odluku o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021. – 2024. (u daljnjem tekstu: Operativni programi[†]) kojima se određuju mehanizmi osiguranja zaštite prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima kojima će se nastaviti dosljedno štiti i unaprjeđivati ljudska i manjinska prava te su određeni rokovi i nositelji provedbenih aktivnosti[‡].

Operativni programi nacionalnih manjina sastoje se od Operativnog programa za zaštitu i unaprjeđenje postojeće razine prava svih nacionalnih manjina, koji sadrži 46 aktivnosti koje se odnose se na sve nacionalne manjine koje su navedene u Izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske, te od posebnih operativnih programa koji sadrže ukupno 113 aktivnosti koje se odnose na pojedine nacionalne manjine s obzirom na njihove specifičnosti i potrebe unaprjeđenja postojeće

* Služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi; odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu kojim se služe; uporabu svojih znamenja i simbola; kulturnu autonomiju održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanje i zaštitu svojih kulturnih dobara i tradicije; pravo na očitovanje svoje vjere te na osnivanje vjerskih zajednica zajedno s drugim pripadnicima te vjere; pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanja djelatnosti javnog priopćavanja (primanje i širenje informacija) na jeziku i pismu kojim se služe; samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa; zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te u upravnim i pravosudnim tijelima; sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina; zaštitu od svake djelatnosti koja ugrožava ili može ugroziti njihov opstanak, ostvarivanje prava i sloboda.

[†] <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//2016/Sjednice/2020/Prosinac/33%20sjednica%20VRH//33%20-%2011%20Prijedlog.docx>

[‡] <https://pravamanjina.gov.hr/vijesti/operativni-programi-nacionalnih-manjina-za-razdoblje-2021-2024/984>

razine njihove zaštite. Posebni operativni programi izrađeni su za srpsku, talijansku, češku, slovačku, mađarsku, albansku, bošnjačku, crnogorsku, makedonsku, slovensku, romsku, austrijsku, njemačku, poljsku, rusinsku, rusku, tursku, ukrajinsku i židovsku nacionalnu manjinu.

U izradi su sudjelovala nadležna tijela državne uprave te zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, sukladno Odluci Vlade, KLASA: 022-03/02-04/323, URBROJ: 50301-04/12-20-03, od 3. rujna 2020.godine.

Zbog promijenjenih okolnosti i novih izazova s kojima se suočava hrvatsko društvo bilo je nužno pristupiti izmjenama i dopunama postojećih Operativnih programa (lipanj 2022. godine), a radi nastavka kontinuiranog rada Vlade na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina. Izmjenama i dopunama Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021. – 2024. dodano je devet novih aktivnosti, dok je osam aktivnosti izmijenjeno ili dopunjeno. Ostale izmjene odnose se na promjenu rokova provedbe aktivnosti ili dodavanje nositelja kod pojedinih aktivnosti.

Izvjestavanje. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina zadužen je Vladi dostavljati izvješće o provođenju Operativnih programa te je koordinirao izradu Izvješća, a u izradi su kao nositelji i sunositelji aktivnosti sudjelovali: Ured potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo hrvatskih branitelja, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Savjet za nacionalne manjine, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ured za udruge, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje*, Agencija za elektroničke medije, Agencija za odgoj i obrazovanje, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Središnji državni ured za demografiju i mlade, Državni zavod za statistiku, Državni inspektorat, Hrvatska vatrogasna zajednica, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Hrvatska radiotelevizija, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama.

Očitovanja na Izvješće. Na Nacrt izvješća očitovala su se sva nadležna tijela.

Metodologija. Uz Izvješće dostavljaju se dopunski materijali Ministarstva kulture i medija.

Također, svaka aktivnost obilježena je stupnjem provedbe kako slijedi:

- **AF** – Aktivnost finalizirana;
- **AP** – Aktivnost se provodi;
- **AD** – Aktivnost se djelomično provodi;
- **AM** – Aktivnost je moguće provesti u budućnosti;
- **AN** – Aktivnost se ne provodi;
- **ANP** – Aktivnost nepotrebna.

* Hrvatski sabor je na sjednici 17. veljače 2023. donio Zakon o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, broj 21/23), kojim je Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine preuzelo poslove, prava i obveze Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

2. OPERATIVNI PROGRAM ZA ZAŠTITU I UNAPRJEĐENJE POSTOJEĆE RAZINE PRAVA SVIH NACIONALNIH MANJINA

2.1. Služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi.

Aktivnost 2.1.1.

Vlada će, u suradnji s predstavnicima nacionalnih manjina, kontinuirano pratiti ostvarivanje prava nacionalnih manjina na služenje svojim jezikom i pismom, u javnoj i službenoj uporabi, štiti stečena prava te će poduzimati mjere iz svoje nadležnosti za dosljednu primjenu navedenih prava u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina i Zakonom o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina, te u skladu s odlukama Ustavnog suda Republike Hrvatske koje se odnose na ostvarivanje prava na služenje svojim jezikom i pismom, privatno i u javnoj uporabi, te u službenoj uporabi.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave, u okviru izrade Izvješća o provedbi Ustavnog zakona i o utrošku sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina, svake godine prikuplja podatke od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i kontinuirano prati ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina (od 2018. godine podaci se prikupljaju putem e-Sustava za praćenje provedbe Ustavnog zakona).

Sukladno službenim rezultatima Popisa stanovništva iz 2021. godine, zakonski preduvjet za uvođenje ravnopravne službene uporabe jezika i pisma nacionalne manjine (u jedinicama lokalne samouprave u kojima pojedine nacionalne manjine čine najmanje trećinu stanovnika takve jedinice) u ukupno 24 jedinica lokalne samouprave i to: pripadnici srpske nacionalne manjine u 20 jedinica (Krnjak, Vojnić, Donji Lapac, Vrhovine, Udbina, Šodolovci, Jagodnjak, Erdut, Dvor, Gvozd, Biskupija, Civljane, Kistanje, Ervenik, Markušica, Trpinja, Negoslavci, Borovo, Gračac i Plaški) te pripadnici češke (Končanica), mađarske (Kneževi Vinogradi), talijanske (Grožnjan-Grisignano) i romske nacionalne manjine (Orehovica) u po jednoj jedinici. Ostvarivanje prava na ravnopravnu službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina, uglavnom je, prema izvješćima jedinica, na zadovoljavajućoj razini, podjednako kao i prethodnih godina. Jedinice izvještavaju da se prava koje se ne provode u praksi najvećim dijelom odnose na dvojezično ispisivanje natpisnih ploča kao i dvojezično ispisivanje naziva mjesta i geografskih lokaliteta.

Člankom 12. stavkom 2. Ustavnog zakona propisano je da se ravnopravna službena uporaba jezika i pisma kojim se služe pripadnici nacionalne manjine ostvaruje i kada je to propisano statutom jedinice lokalne samouprave ili statutom jedinice područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina. Dakle, čak i kada nije ostvaren propisani uvjet od jedne trećine stanovnika u jedinici lokalne samouprave, moguće je statutom te jedinice propisati ravnopravnu uporabu jezika i pisma pojedine nacionalne manjine u toj jedinici samouprave. Potrebno je napomenuti da su pojedine jedinice, u kojima ne postoji zakonski

preduvjet za uvođenje ravnopravne službene upotrebe jezika i pisma nacionalnih manjina od najmanje trećine stanovnika pripadnika nacionalne manjine, izvijestile o uređenosti pojedinih prava koja se odnose na ravnopravnu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u svojim statutima; bilo za područje cijele jedinice ili u pojedinim naseljima. O navedenom su izvijestile sljedeće jedinice: Istarska županija (talijanski) i Bjelovarsko-bilogorska županije (albanski, češki, mađarski i srpski); gradovi: Poreč-Parenzo, Pula-Pola, Buje-Buie, Novigrad-Cittanova, Rovinj-Rovigno, Umag-Umag, Vodnjan-Dignano (talijanski), Vukovar i Vrbovsko (srpski), Daruvar (češki) te općine Bale-Valle, Brtonigla-Verteneglio, Funtana-Fontane, Fažana-Fasana, Kaštelir-Labinci-Castelliere-S.Domenica, Motovun-Montona, Raša, Tar Vabriga-Torre Abrega, Vižinada-Visinada, Vrsar-Orsera (talijanski), Ernestinovo i Tordinci (mađarski), Kneževi Vinogradi i Donji Kukuruzari (srpski), Dežanovac (češki) i Punitovci (slovački).

Aktivnost 2.1.2.

Vlada će poduprijeti poduzimanje mjera radi dosljedne primjene ostvarenja prava propisanih člankom 10. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u općinama i gradovima u kojima su za to ispunjeni propisani zakonski uvjeti.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave analizom Popisa stanovništva 2021. godine utvrdilo je da pripadnici određene nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu lokalnog stanovništva u ukupno 24 jedinice lokalne samouprave i to: pripadnici srpske nacionalne manjine u 20 jedinica te pripadnici češke, mađarske, talijanske i romske nacionalne manjine u po jednoj jedinici. Slijedom navedenoga, sukladno odredbi članka 12. stavka 1. Ustavnog zakona, pripadnicima srpske nacionalne manjine zajamčeno je pravo na ravnopravnu službenu uporabu svog jezika i pisma u gradovima u općinama: Biskupija, Borovo, Cijvljane, Dvor, Erdut, Ervenik, Gračac, Gvozd, Jagodnjak, Kistanje, Krnjak, Markušica, Negoslavci, Plaški, Šodolovci, Trpinja, Udbina, Vojnić, Vrhovine i Donji Lapac, pripadnicima češke nacionalne manjine to pravo je zajamčeno u općini Končanica, pripadnicima mađarske nacionalne manjine u općini Kneževi Vinogradi, pripadnicima talijanske nacionalne manjine u općini Grožnjan-Grisignana te pripadnicima romske nacionalne manjine u općini Orehovica.

Odredbom članka 28. Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 51/00 i 56/00) propisano je da su općine, gradovi i županije dužne uskladiti svoje statute s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu i dostaviti ih bez odlaganja središnjem tijelu državne uprave ovlaštenom za nadzor nad primjenom ovog Zakona. Iako je ovaj rok bio propisan za usklađenje statuta nakon stupanja na snagu Zakona o uporabi jezika, Ministarstvo je mišljenja da bi se isti mogao primijeniti i u slučajevima kada općine trebaju usklađivati svoje statute zbog novonastalih okolnosti. Budući da se u konkretnom slučaju radi o mjerodavnim rezultatima popisa stanovništva koji je neposredno prethodio uređivanju ovih pitanja statutom općine, rok od šest mjeseci od objave rezultata popisa stanovništva Ministarstvo smatra primjernim za usklađivanje statuta.

Prijedlog Akcijskog plana Hrvatskih cesta iz 2021. godine potrebno je ažurirati obzirom da je isti izrađen na temelju podataka Popisa stanovništva iz 2011. godine. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima postoji zakonska obveza uvođenja dvojezičnosti u obvezi su uskladiti svoje Statute na način da precizno uredi ostvarivanje navedenog prava kako bi Hrvatske ceste mogle provesti Akcijski plan.

Kako je u međuvremenu proveden Popis stanovništva u 2021. godini, a nakon objave rezultata istoga, Hrvatske ceste provele su novu analizu nacionalnih manjina koje čine najmanje trećinu stanovništva kao i njihovih statuta i prijedloga statuta objavljenih na mrežnim stranicama pojedinih općina i gradova, kako bi utvrdile koje općine i gradovi nakon provedenog popisa stanovništva, a sukladno važećim propisima ispunjavaju preduvjete za postavljanje dvojezičnih natpisa naziva naselja te su na osnovu iste izradile novi prijedlog Akcijskog plana. U konačnici, Hrvatske ceste predlažu da se za cjelovito rješavanje predmetne problematike formira radna skupina koju bi činili predstavnici Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva pravosuđa i uprave te upravitelja cesta, koja bi izradila predmetni Akcijski plan kojim bi se definirala potrebitost, opseg, način i obveze postavljanja dvojezičnih natpisa naziva naselja u onim jedinicama lokalne samouprave koje ispunjavaju gore navedene preduvjete.

Aktivnost 2.1.3.

Vlada će osigurati sve pretpostavke za priznavanje manjinskih jezika koji još nisu priznati u Republici Hrvatskoj.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo vanjskih i europskih u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave nastavlja s konzultacijama vezano za postojeću rezervu u Europskoj povelji o regionalnim ili manjinskim jezicima. Također, ističe se kako je u razmatranju o povlačenju rezerve potrebno uključiti i druga nadležna tijela, s obzirom na potrebu sagledavanja ovog pitanja sa šireg aspekta, a posebice vezano na utjecaj koji bi provedba ove aktivnosti imala na sve nacionalne manjine na koje se rezerva odnosi.

Ministarstvo pravosuđa i uprave izradilo je Prijedlog Sedmog izvješća Republike Hrvatske o primjeni Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima koje obuhvaća podatke za razdoblje od 2019. – 2021. godine. Vlada Republike Hrvatske, navedeno Izvješće usvojila je na sjednici 5. siječnja 2023.

2.2. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.2.1.

Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina provodit će se uz dosljednu primjenu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se odgoj i obrazovanje pripadnika nacionalnih manjina provodi na temelju tri osnovna modela organiziranja i provođenja nastave te se uspješno provodi obrazovanje učenika u nastavi koja se u cjelini izvodi na jeziku i pismu nacionalnih manjina (model A), dvojezična nastava (model B) te učenje jezika i kulture nacionalnih manjina (model C). U pedagoškoj/školskoj godini 2021./2022. ukupno je bilo 10.248 djece/učenika, u 275 odgojno-obrazovne ustanove, 1.095 razrednih odjela/skupine te 1.504 odgajatelja/učitelja/nastavnika. Tijekom 2022. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja nastavilo je izdavati suglasnosti za odobravanje ustroja za provedbu nastave na jeziku i pismu nacionalne manjine, sukladno zahtjevima osnovnih i srednjih škola.

Osim navedenoga, Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu te Odluke o kriterijima sufinanciranja udžbenika i drugih obrazovnih materijala na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama, osigurava udžbenike i druge obrazovne materijale za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Učinjen je značajni pomak u poboljšavanju kvalitete nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina sufinanciranjem izrade autorskih udžbenika koji odgovaraju kurikulumu te sufinanciranjem prevođenja većeg broja potrebnih udžbenika za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. U postupak pregledavanja usklađenosti udžbenika s udžbeničkim standardom i njihovo odobravanje bili su uključeni učitelji praktičari koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U 2022. godini ukupno je utrošeno 5.500.000,00 HRK (729.975,45 EUR) za sufinanciranje udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike koji se školuju na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku, Aktivnost A577131 – Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina.

Također, u travnju 2022. godine, na temelju provedenog Javnog poziva za sufinanciranje posebnih programa nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2022. godini donesena je Odluka o sufinanciranju posebnih programa nacionalnih manjina u RH u 2022. te su osigurana sredstva za provedbu posebnih programa nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 454.000,00 HRK (60.256,16 EUR).

Temeljem provedenog Javnog poziva u 2022. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku o financijskoj potpori za provođenje posebnih oblika nastave (ljetnih škola) za učenike pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2021./2022. u iznosu od 700.000,00 HRK (92.905,97 EUR), Aktivnost A577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina te je ukupan iznos 1.154.700,00 HRK (153.255,03 EUR).

Aktivnost 2.2.2.

Vlada će pokrenuti mjere iz svoje nadležnosti za provođenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (članak 96.) i Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, posebno u odnosu na status školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina te će nastaviti provoditi odluku Ustavnog suda po kojoj se neće određivati donja granica broja učenika potrebnih za formiranje razrednih odjeljenja u osnovnim i srednjim školama te usmjerenja u srednjim školama za pripadnike nacionalnih manjina.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Temeljem članka 96. stavka 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, ako se radi o školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na jeziku i pismu nacionalne manjine i koja se nalazi na području jedinice lokalne samouprave u kojoj je utvrđena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine, jedinica područne (regionalne) samouprave dužna je prenijeti osnivačko pravo na jedinicu lokalne samouprave, po zahtjevu za prenošenje osnivačkih prava. Slijedom navedenoga, Ministarstvo znanosti i obrazovanja uputilo je u listopadu 2019. godine Vukovarsko-srijemskoj županiji preporuku da na Dnevni red iduće županijske skupštine uvrsti zahtjeve za prijenos osnivačkih prava osnovnih škola na općine Borovo, Negoslavci i Markušica. Navedena preporuka temelji se na Zaključku Odbora Hrvatskog sabora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina od ožujka 2016. godine, Zaključka Vlade Republike Hrvatske s VII. Sjednice hrvatsko-srpskog Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina od listopada 2018. te zaključka sa sastanka s predstavnicima Zajedničkog vijeća općina, Vukovar, održanog u travnju 2019. godine.

Također, prema Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja mogu se ustrojiti razredni odjeli s manjim brojem učenika od propisanog, što se i provodi.

Aktivnost 2.2.3.

Vlada će nastaviti unaprjeđivati suradnju s predstavnicima nacionalnih manjina u području obrazovanja na jeziku i pismu za pripadnike nacionalnih manjina te će osiguravati sudjelovanje predstavnika nacionalnih manjina u budućim izradama kurikulskih i drugih dokumenata koji se odnose na pripadnike nacionalnih manjina (Model A, B i C).

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Stvaraju se preduvjeti za nastavak kurikularne reforme planiranjem navedene aktivnosti u Nacionalnom planu razvoja sustava obrazovanja 2021-2027. godine za one nacionalne manjine koje u prethodnom razdoblju nisu izradile svoje kurikulume. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju izrade kurikuluma nacionalnih manjina nastavit će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u izradi navedenih dokumenata. Stoga je Ministarstvo znanosti i obrazovanja otvorilo dana 5. prosinca 2022. godine Javni poziv za prijavu kandidata za članove radnih skupina za izradu Nacrta prijedloga kurikuluma za nastavne predmete jezika i kulture

nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske (model C) za ukupno 11 nacionalnih manjina, čime bi završio proces izrade kurikuluma za sve nastavne predmete prema modelu C.

Aktivnost 2.2.4.

Vlada će omogućiti učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima i suradnicima pomagačima organiziranu stručnu podršku i osmišljene programe usavršavanja za nastavu prema kurikulima za rad u programima na manjinskim jezicima i pismima.

Nositelj: Agencija za odgoj i obrazovanje

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Stručna podrška i osmišljeni programi usavršavanja za nastavu prema kurikulima za rad u programima na jezicima i pismima nacionalnih manjina provode se kontinuirano u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje te uz podršku Uprave za nacionalne manjine, Ministarstva znanosti i obrazovanja. Viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje i školski nadzornici-savjetnici Ministarstva znanosti i obrazovanja zaduženi su za pružanje stručne podrške i organizaciju programa usavršavanja za nastavu na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu, talijanskom jeziku, češkom i mađarskom jeziku. Uprava za nacionalne manjine redovito kontaktira sa školama i učiteljima svih nacionalnih manjina i pruža im stručnu pomoć prema iskazanim potrebama. Tijekom 2022. godine je nastavljeno održavanje dvodnevno državnog stručnog skupa za obrazovne djelatnike obrazovnih ustanova na jeziku i pismu svih nacionalnih manjina u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i podršku Uprave za nacionalne manjine, Ministarstva znanosti i obrazovanja. Ministarstvo znanosti i obrazovanja također redovito financira i stručna usavršavanja i studijska putovanja koja organiziraju udruge nacionalnih manjina.

Agencija za odgoj i obrazovanje navodi kako su u 2022. održane sljedeće aktivnosti:

Češka nacionalna manjina

Radi stručnog usavršavanja odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim školama s nastavom na češkom jeziku, Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s navedenim temama.

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika češke nacionalne manjine u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama:

Ukupno: 3 državna stručna skupa s 94 sudionika i 8 županijskih stručnih skupova sa 108 sudionika.

Državni stručni skupovi:

1) Interdisciplinarni stručni skup za sve odgojno-obrazovne radnike češke manjine – Teme: 1. Povijest češke manjine u Hrvatskoj, 2. Aktualnosti iz obrazovanja na češkom jeziku i planirane aktivnosti Saveza Čeha u 2022. godini, 3. Češka manjina u Vojvodini, 4. Najčešće pogreške u češkom jeziku govornika češke manjine u Republici Hrvatskoj, 5. Rizici učiteljske profesije, online, 21. siječnja 2022., 63 sudionika

2) Seminar za sve odgojno-obrazovne radnike češke manjine u Češkoj Republici Pravičan izgovor čeških glasova – Teme: 1. Logopedijska prevencija u praksi nastave češkoga jezika, 2. Izgovor i poduka izgovora glasova h-ch, d'-t', 3. Izgovor i poduka izgovora glasova ř-r, 4. Različitosti češkoga i hrvatskoga izgovora glasova, 5. Osnovna škola Smržovka (razgledanje škole,

upoznavanje projekata škole), 6. Osnovna škola Lesní, Liberec (razgledanje škole, kolegijalno opažanje i analiza nastavnih sati sa sustručnjacima, program Step by step), 7. Kazališna predstava Jiří Havelka: Společenstvo vlastníků, 8. IQLandia Science Centrum, Liberec, 9. Botanički vrt, Liberec, 10. Izrada stakla puhanjem, Harrachov, 11. Muzeum skla a bižuterie, Jablonec nad Nisou, 12. NP Krkonoše, Mumlavský vodopád, Češka Republika, Liberec – Smržovka, 19. – 23. 4. 2022., 17 sudionika

3) Stručni skup za sve odgojno-obrazovne radnike češke manjine Metode dramskog stvaralaštva u nastavi – Teme: 1. Predmet Dramski odgoj u nastavi u Češkoj Republici, 2. Dramsko-odgojne metode pri obradi književnog djela, 3. Rad s ulogom kao osnovnim sredstvom u dramskom odgoju, 4. Cjelovita dramsko-odgojna lekcija na priči iz češke književnosti za djecu – Radek Malý: František z kaštanu, Anežka ze slunečnic, Daruvar, 28. listopada 2022, 14 sudionika

Županijski i međuzupanijski stručni skupovi:

Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika Češkog jezika po modelima A i B:

Ukupno: 4 županijska skupa s 54 sudionika

1) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelima A i B – Teme : 1. Ivica i Marica – pokazni sat primjera dobre prakse, 2. Motivacija za upis u prve razrede čeških škola, 3. Razno a) projekt Čeština nezná hranice, b) 1. natjecanje iz češkog materinskog, c) Erasmus+ studenti iz Češke Republike na stažiranju u češkim školama, d) daljnja stručna usavršavanja, Daruvar, 5. siječnja 2022, 12 sudionika

2) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelima A i B – Teme : 1. Daniela Fischerová: Tetovaná teta – metodički pristup zbirci pjesama, 2. Fantastika u nastavi češkog jezika, 3. Učimo iz vlastitih grešaka, 4. Razno, Daruvar, 26. travnja 2022., 14 sudionika

3) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelima A i B – Teme : 1. Kako obrađivati knjigu Bertík a čmuchadlo Petre Soukupove ili Nove knjige u knjižnici i što s njima, 2. Primjeri korištenja elektroničkih izvora u nastavi, 3. Razno a) nacionalni ispiti iz češkog jezika i na češkom jeziku, b) udžbenici, Daruvar, 30. studenoga 2022., 15 sudionika

4) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika po modelima A i B – Teme: 1. Sročnost predikata i subjekta, 2. Prezentacija udžbenika iz Prirode i društva od nakladnika Alfa, 3. Prezentacija udžbenika iz Prirode i društva od nakladnika Školska knjiga, 4. Odabir udžbenika iz Prirode i društva za prevođenje na češki jezik, Daruvar, 12. prosinca 2022., 13 sudionika

Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika češkog jezika i kulture po modelu C:

Ukupno: 2 županijska skupa s 24 sudionika

1) Međuzupanijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika i kulture po modelu C – Teme: 1. Pozitivna edukacija za poboljšanje kvalitete nastave češkog jezika i kulture, 2. Učimo na vlastitim greškama, 3. Razno, online, 6. lipnja 2022., 14 sudionika

2) Međuzupanijski stručni skup učitelja i nastavnika češkog jezika i kulture po modelu C – Teme: 1. Primjeri dobre prakse u nastavi češkog jezika i kulture, 2. Gdje osjećam jezike?, 3. Razno, Daruvar, 31. kolovoza 2022., 10 sudionika

Stručno usavršavanje učitelja i nastavnika predmetne nastave na češkom jeziku u školama po modelu A i B:

Ukupno: 2 županijska skupa s 30 sudionika

1) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika predmetne nastave na češkom jeziku u školama po modelu A i B – Teme: 1. Inovativne metode u nastavi, 2. Dopuna kurikuluma povijesti temama iz povijesti Češke Republike te poviješću češke manjine u Hrvatskoj, 3. Razno, Daruvar, 14. lipnja 2022., 15 sudionika

2) Županijski stručni skup učitelja i nastavnika predmetne nastave na češkom jeziku u školama po modelu A i B – Teme: 1. Kako pomoći djeci da si sami pomognu, 2. Sročnost subjekta i predikata, 3. Razno, Končanica, 29. kolovoza, 15 sudionika

Mađarska nacionalna manjina

Radi stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika u osnovnim školama za pripadnike mađarske nacionalne manjine Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s navedenim temama:

Državni stručni skupovi za odgojitelje, učitelje i nastavnike koji nastavu izvode na mađarskom jeziku i pismu:

Za MODEL A, B i C – Ukupno: 3 stručna skupa s 80 sudionika

- 1) Vizualna pismenost kao pomoć u učenju / A vizuális nevelés fejlesztő hatása, online, 23. i 24. veljače 2022., 31 sudionik
- 2) Terapija s bajkama / Bepillantás az alkalmazott meseterápiába, Kopačevo, 6. i 7. srpnja 2022., 28 sudionika
- 3) Književnost u digitalnom okruženju / Irodalom digitális környezetben, Kopačevo, 25. kolovoza 2022., 21 sudionik

Organizirana su sljedeća županijska stručna vijeća za učitelje i nastavnike mađarskog jezika (model A) i mađarskog jezika i kulture (model C) – Ukupno: dva županijska stručna vijeća s 29 sudionika:

- 1) Prednosti i mogućnosti terenske nastave, Lug, 1. rujna 2022., 13 sudionika
- 2) Stručno putovanje u Pečuh – posjet Etnografskom muzeju Janus Pannonius, 12. prosinca 2022., 16 sudionika

Podaci o rezultatima javnog poziva za odobravanje DOM-ova tijekom 2022. godine

Tijekom 2022. godine odobrena su 2 druga obrazovna materijala (DOM-ova) u vezi pristiglih zahtjeva za mađarsku nacionalnu manjinu:

- 1) Második matematikám – matematika-feladatgyűjtemény az általános iskola második osztálya számára, autori: Sanja Jakovljević Rogić, Dubravka Miklec, Graciella Prtajin, nakladnik: Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj, nastavni predmet: Matematika, razred: 2.
- 2) Harmadik matematikám – matematika-feladatgyűjtemény az általános iskola harmadik osztálya számára, autori: Sanja Jakovljević Rogić, Dubravka Miklec, Graciella Prtajin, nakladnik: Prosvjetno-kulturni centar Mađara u Republici Hrvatskoj, nastavni predmet: Matematika, razred: 3.

Romska nacionalna manjina

Radi stručnog usavršavanja romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim školama u kojima ima učenika pripadnika romske nacionalne manjine, Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s navedenim temama:

Sveukupno: 11 stručnih skupova s 1578 sudionika.

Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim školama:

Ukupno: 3 stručna skupa s 563 sudionika

- 1) Romski suradnici pomagači, učitelji i stručni suradnici u osnovnim školama – Stručni skup: Teme: 1. Ja uzor!, 2. Kako motivirati učenike?, 3. Mentalno zdravlje i prevencija ranih trudnoća; online webinar, 1. 3. 2022., 31 sudionik

2) Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama – Teme: 1) Komunikacija s roditeljima učenika Roma; 2) Mogućnost uključivanja romskih roditelja u život škole; Učiteljski fakultet, Čakovec, 30. 8. 2022., 32 sudionika

3) Poučavanje hrvatskoga jezika kao inoga, 1. modul, online, 16. 9. 2022., na mreži, 500 sudionika (jedna od tema: Rad s učenicima inojezičarima romskoga podrijetla)

Također u okviru stručnog usavršavanja odgojno obrazovnih djelatnika za poučavanje o holokaustu Agencija za odgoj i obrazovanje organizira stručne skupove. U okviru stručnih skupova nalaze se i teme povezane i sa stradanjem Roma.

Poučavanje o holokaustu

Ukupno: 8 stručnih skupova s 1015 sudionika:

1) Šoa akademija, 20. 1. 2022., Dvorana Novinarskog doma, Zagreb, 58 sudionika

2) Poučavanje i učenje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, 25. 1. 2022., ZOOM platforma, 70 sudionika

3) Holokaust kao početna točka 5; stručni skup za učitelje i nastavnike iz Hrvatske, Slovenije i Italije, 22. 3. 2022., Novinarski dom, Zagreb, 12 sudionika

4) Šoa Akademija, 26. 4. 2022., Židovska općina Zagreb, 13 sudionika

5) „Antisemitizam, holokaust i stradanja: Prošlost u sadašnjosti” II., 27. 4. 2022., online, 391 sudionik

6) Holokaust kao početna točka; dijalog Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije, 11. 5. 2022., Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 12 sudionika

7) Prikaz holokausta u svjetskim književnostima; Podnaslov webinar: Primjeri poljske, francuske, hrvatske i bosanske književnosti, 9. 11. 2022., online, 378 sudionika

8) ŽSV za Građanski odgoj i obrazovanje Bjelovarsko-bilogorske županije: Poučavati o holokaustu, 3. 2. 2022., Bjelovar, 81 sudionik

Srpska nacionalna manjina

Radi stručnog usavršavanja odgojno – obrazovnih radnika u osnovnim školama u kojima se provodi nastava na srpskom jeziku i pismu u nekom od tri modela (A, B, C) za učenike pripadnike srpske nacionalne manjine Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s navedenim temama:

1) Državni stručni skup: Novim kurikulumom prema društvenom i profesionalnom razvoju, 4. 3. 2022. u Zagrebu, 30 sudionika

2. Državni stručni skup: Srbi u Hrvatskoj – kultura, geografija i povijest, 25. i 26. 8. 2022. u Zagrebu, 16 sudionika

3. Državni stručni skup: Očuvanje identiteta nacionalne manjine kao temelj za stjecanje znanja, vještina i kompetencija, 18. i 19. 5. 2022. na mreži, za sve nacionalne manjine, 166 sudionika

4) NTC metodologija učenja i primjena u praksi, suorganizacija s SKD Prosvjetom iz Zagreba, Vrhovine, 31. 8. 2022., 19 sudionika

5) 63. Zimski seminar, 31. 1. 2022., Beograd i online, 45 sudionika

6) Pedagoške kompetencije suvremenih nastavnika, 3. 3. 2022., online, 39 sudionika

7) Didaktika i obrazovne strategije, 11. 5. 2022., Vukovar, 49 sudionika

8) Lingvistika javne komunikacije, 12. 10. 2022, Bobota, 33 sudionika

9) Nacionalna skupina predmeta u online okruženju, 3. 11. 2022., Vukovar, 23 sudionika

Ukupno: 9 stručnih skupova s 420 sudionika.

Talijanska nacionalna manjina

Radi stručnog usavršavanja odgojitelja, učitelja razredne nastave, učitelja i nastavnika predmetne nastave, stručnih suradnika psihologa i pedagoga, te ravnatelja dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola talijanske nacionalne manjine, Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s navedenim temama:

Ukupno: 16 stručnih skupova sa 645 sudionika:

- 1) Tijek razvoja čitanja kod djece predškolske dobi: vrijednosti suvremenih književnih tekstova. Modul 3. za odgajatelje / Il percorso della lettura nell'età prescolare: valori e aperture nei testi contemporanei, Modulo 3 per educatori; Filozofski fakultet, Rijeka, 17. 2. 2022., 17 sudionika
- 2) Tijek razvoja čitanja kod učenika razredne nastave: vrijednosti suvremenih književnih tekstova. Modul 3. za učitelje razredne nastave / Il percorso della lettura nell'età prescolare: valori e aperture nei testi contemporanei, Modulo 3 per insegnanti di classe; Filozofski fakultet, Rijeka, 17. 2. 2022., 19 sudionika
- 3) Suvremeni talijanski jezik: namjena, cilj i oblik jezika Modul 1. za učitelje i nastavnike predmetne nastave / La lingua italiana oggi: usi, funzione e forma, Modulo 1 per docenti delle discipline umanistiche e scientifiche; online webinar, 17. 2. 2022., 42 sudionika
- 4) Društvo, povijest i kultura Italije u 20. stoljeću Modul 2. za učitelje i nastavnike talijanskog jezika / Società, storia e cultura del Novecento, docenti di lingua italiana; online webinar, 18. 2. 2022., 32 sudionika
- 5) Komunikacija i vrednovanje kao strateška vještina upravljanja kritičnosti obrazovnog sustava. Komunikacija i samovrednovanje sredstvo strateškog razvoja II.godina I. dio / La comunicazione e la valutazione quali abilità strategiche nella gestione della criticità del sistema educativo-istruttivo. Comunicazione e autovalutazione: chiavi per uno sviluppo strategico; online webinar, 31. 3. 2022., 114 sudionika
- 6) Slušati, govoriti i podučavati u govoru. Ljudski glas kao alat metodike talijanskog jezika / Ascoltare, parlare e far parlare. La voce quale strumento nella didattica dell'italiano; online webinar, 22. 4. 2022., 73 sudionika
- 7) Dječja književnost i važnost kodeksa izražavanja u poučavanju / La letteratura per l'infanzia e la complicità dei linguaggi espressivi nella dinamica educativa; Zajednica Talijana Pula – Comunità degli Italiani di Pola, Pula, 8. 6. 2022., 31 sudionik
- 8) Komunikacija i vrednovanje kao strateška vještina upravljanja kritičnosti obrazovnog sustava. Projektiranje nastave i vrednovanje u cilju povratka II. godina II. dio / La comunicazione e la valutazione quali abilità strategiche nella gestione della criticità del sistema educativo-istruttivo. Progettazione e valutazione per la ripresa; Zajednica Talijana Rijeka – Comunità degli Italiani di Fiume, Rijeka, 30. 8. 2022., 64 sudionika
- 9) Dani europske kulturne baštine. Putovanje u povijest i povijest umjetnosti Istre i Kvarnera / Viaggio nella storia e nella storia dell'arte dell'Istria e del Quarnero. Giornate europee del patrimonio culturale; Zajednica Talijana Rovinj – Comunità degli Italiani di Rovigno, Rovinj, 20. 9. 2022., 32 sudionika
- 10) Kamishibai, japanska umjetnost pričanja i prepričavanja / Kamishibai, l'arte giapponese di raccontare le storie; Fakultet za obrazovne djelatnosti, Pula, 23. 9. 2022., 23 sudionika
- 11) Putem autora Talijanske nacionalne zajednice. Talijanski jezik kao sredstvo komunikacije i razvoja nacionalnog identiteta I sesija / Viaggio tra le righe degli scrittori della CNI. La lingua italiana quale veicolo trasmissivo e divulgativo dell'identità nazionale I sessione; Zajednica Talijana Rovinj – Comunità degli Italiani di Rovigno, Rovinj, 17. 10. 2022., 20 sudionika
- 12) Putem autora Talijanske nacionalne zajednice. Talijanski jezik kao sredstvo komunikacije i razvoja nacionalnog identiteta I sesija / Viaggio tra le righe degli scrittori della CNI. La lingua

italiana quale veicolo trasmissivo e divulgativo dell'identità nazionale I sessione; Zajednica Talijana Rovinj – Comunità degli Italiani di Rovigno, 18. 10. 2022., 20 sudionika

13) Slušati, govoriti i podučavati u govoru. Podučavati talijanski jezik djecu i adolescente I. sesija / Ascoltare, parlare e far parlare. Insegnare l'italiano a bambini e preadolescenti I sessione; online webinar, 11. 11. 2022., 57 sudionika

14) Slušati, govoriti i podučavati u govoru. Podučavati talijanski jezik djecu i adolescente II. sesija / Ascoltare, parlare e far parlare. Insegnare l'italiano a bambini e preadolescenti II sessione; online webinar, 12. 11. 2022., 26 sudionika

15) Slušati, govoriti i podučavati u govoru. Podučavati talijanski jezik djecu i adolescente III. sesija / Ascoltare, parlare e far parlare. Insegnare l'italiano a bambini e preadolescenti III sessione; online webinar, 23. 11. 2022., 68 sudionika

16) Društvo, povijest i kultura Italije u 20. stoljeću Modul 2. za učitelje razredne nastave / Società, storia e cultura del Novecento, per insegnanti di classe; Filozofski fakultet, Rijeka, 30. 11. 2022., 14 sudionika

Aktivnost 2.2.5.

Vlada će osigurati da se u nastavi po modelu A u dijelu društveno-humanističkih predmeta (povijesti, geografije, prirode i društva, glazbenog i likovnog odgoja) izrade standardizirani dodaci kurikulumu koji će uključivati do najviše 30% sadržaja posvećenog povijesti i kulturi nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AD

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se stvaraju preduvjeti za nastavak kurikularne reforme planiranjem navedene aktivnosti u Nacionalnom planu razvoja sustava obrazovanja 2021.-2027. godine za one nacionalne manjine koje u prethodnom razdoblju nisu izradile svoje kurikulume. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju izrade kurikulumu nacionalnih manjina, nastaviti će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u izradu navedenih dokumenata.

Aktivnost 2.2.6.

Vlada će omogućiti sudjelovanje stručnjaka za jezik i pismo nacionalne manjine u stručnim povjerenstvima za udžbenike i nastavne materijale u modelima A, B i C koji su pretežno prevedene inačice udžbenika već odobrenih u dominantnom obrazovanju.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023. godine

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako je provedba navedene aktivnosti osigurana putem organizacije izrade autorskih udžbenika kao i prijevoda od strane manjinskih izdavača koji sami organiziraju navedeni posao, stoga i uključuju stručnjake na svom jeziku i pismu. Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavljuje Javni poziv za predlaganje članova stručnih povjerenstava za

prosudbu udžbenika za osnovnu i srednju školu temeljem kojega se, nakon dostavljenih prijava kandidata, Odlukom ministra imenuju povjerenstva te angažiraju adekvatni stručnjaci za jezik i pismo nacionalne manjine. U povjerenstva se imenuju znanstvenici, odnosno stručnjaci za nastavni predmet ili područje za koje je udžbenik namijenjen te učitelji i nastavnici praktičari koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.2.7.

Vlada Republike Hrvatske će, s obzirom na potrebu za posebnim materijalima kojima će se omogućiti izvođenje programa na jeziku nacionalnih manjina, predložiti izmjene propisa čime će omogućiti 100% financiranje predškolskih programa na manjinskim jezicima i pismima.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023. godine

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako je u prosincu 2022. godine stupio na snagu novi Pravilnik o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima sufinanciranja programa javnih potreba u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (Narodne novine, broj 141/2022.) kojim se propisuju:

- način raspolaganja sredstvima iz državnog proračuna za programe javnih potreba u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci predškolske dobi (u daljnjem tekstu: programi javnih potreba) koji se provode u dječjim vrtićima, ustrojbenim jedinicama pri osnovnim školama i centrima (u daljnjem tekstu: dječji vrtići i druge pravne osobe) i
- mjerila za sufinanciranje pojedinih programa javnih potreba (javnim potrebama u sustavu ranog i predškolskog odgoja obrazovanja smatraju se programi odgoja i obrazovanja:
- za djecu s teškoćama u razvoju i darovitu djecu,
- za djecu rane i predškolske dobi hrvatskih građana u inozemstvu,
- za djecu rane i predškolske dobi pripadnika nacionalnih manjina,
- program predškole).

Ministarstvo nadležno za obrazovanje sufinancira programe javnih potreba onim dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama kojima je prethodno izdalo odgovarajuću suglasnost za provedbu tih programa, i to prema sljedećim mjerilima:

- za programe za djecu pripadnike nacionalnih manjina od navršenih 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu, i to na način da će se za svaki mjesec osigurati sufinanciranje po djetetu koje je uključeno u odgojno-obrazovnu skupinu s programima za djecu pripadnike nacionalnih manjina ovisno o dužini njihova trajanja:

- programi u trajanju do 5 sati dnevno
- programi u trajanju 6 – 7 sati dnevno
- programi u trajanju 8 – 10 sati dnevno.

Odluku o raspodjeli sredstava za sufinanciranja programa javnih potreba iz članka 2. ovoga Pravilnika za svaku pedagošku godinu donosi ministar nadležan za obrazovanje na temelju mjerila propisanih člankom 3. ovoga Pravilnika i na temelju osiguranih sredstava u državnom proračunu.

Aktivnost 2.2.8.

Vlada će predložiti plan za izradu digitalnih sadržaja za obrazovanje na manjinskim jezicima i pismima te za kontinuiranu i organiziranu podršku nastavnicima, pomoćnicima u nastavi i/ili romskim pomagačima i učenicima da se održi njezina kvaliteta i sustavno prilagodi okolnostima rada na daljinu.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako su sve nacionalne manjine koje su izrazile potrebu uključene u izradu video lekcija te je osiguran nastavak rada radnih skupina na snimanju video lekcija za učenike koji se školuju na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu, kao i češkom jeziku. Snimljene video lekcije obrađuju sadržaje iz nastavnih predmeta Srpski jezik, Srpski jezik i kultura i Češki jezik i kultura. Kako bi se olakšalo izvođenje nastave izrađeni su primjeri godišnjih izvedbenih kurikuluma. Sve video lekcije kao i godišnji izvedbeni kurikulumi su besplatno dostupni putem platforme Ministarstva znanosti i obrazovanja <https://i-nastava.gov.hr/>. Također, video lekcije se redovito snimaju i za nastavne predmete Pravoslavni vjeronauk i Islamski vjeronauk.

Aktivnost 2.2.9.

Vlada će analizirati uvjete za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola s nastavom na jezicima nacionalnih manjina te će, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina i Programu ruralnoga razvoja, poduzimati mjere za stvaranje i poboljšanje uvjeta za njihov rad.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako su u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. predviđene mjere za analizu i poboljšanje uvjeta rada predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola. Jedna od mjera je izgradnja kapaciteta za dodatnih 22.500 mjesta u predškolskim ustanovama kako bi se povećao obuhvat djece koja sudjeluju u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju u dobi od tri godine do polaska u školu sa 76,3% na 90%. Ministarstvo znanosti i obrazovanja je tijekom 2022. godine raspisalo javni poziv za izgradnju, dogradnju, nadogradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i opremanje predškolskih ustanova u svrhu omogućavanja dostupnosti kvalitetnog odgoja i obrazovanja svoj djeci u Hrvatskoj bez obzira na socioekonomski status, s ukupnim raspoloživim iznosom od 1.220.000.000,00 HRK (161.921.826,26 EUR) bespovratnih sredstava, osiguranih u Državnome proračunu Republike Hrvatske iz Mehanizma za oporavak i otpornost, u sklopu Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. Također, jedna od aktivnosti koja je provedena tijekom 2022. godine je izrada „Studije

o stanju u području srednjoškolskog obrazovanja u svrhu povećanja obuhvata učenika gimnazijskim programima i smanjivanja broja suficitarnih programa u strukovnom obrazovanju“.

Ministarstvo poljoprivrede, u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“, smatra prihvatljivim izgradnju i/ili rekonstrukciju dječjih vrtića u naseljima s najviše 5.000 stanovnika. Tijekom 2022. godine nije bilo objavljenih natječaja za tip operacije 7.4.1. Međutim, u okviru Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027. kroz intervenciju 73.13 Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima, planiran je nastavak ulaganja u dječje vrtiće u ruralnim područjima.

Aktivnost 2.2.10.

Vlada će podržati inicijativu da u gradovima i općinama u kojima je ravnopravna službena upotreba jezika i pisma nacionalne manjine, manjinski jezik postane nastavni predmet u osnovnim i srednjim školama, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina i Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako je na području odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj postignut visok stupanj provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Pripadnici nacionalnih manjina imaju mogućnost obrazovati se na materinskom jeziku na svim stupnjevima obrazovanja, od predškolskog do visokoškolskog. Odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina sastavni je dio cjelokupnog sustava odgoja i obrazovanja te se temeljni dokumenti obrazovne politike odnose i na ovaj segment obrazovnog sustava.

Manjinski jezici već dugi niz godina izvode se kao poseban nastavni predmet u okviru godišnjeg plana i programa školskih ustanova, u gradovima i općinama u kojima je ravnopravna službena upotreba jezika i pisma nacionalne manjine. Organiziranje i provođenje nastave na jeziku nacionalnih manjina u hrvatskom obrazovnom sustavu provodi se kroz tri osnovna modela (model A, B i C). Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalne manjine predviđeno je da se učenicima školske ustanove s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu omogući učenje jezika i pisma nacionalne manjina na područjima na kojima je statutom općine/grada utvrđena ravnopravna službena uporaba jezika i pisma nacionalne manjine. Za provođenje ove aktivnosti prvo je potrebno izraditi kurikulum kao jezik društvene sredine na jeziku manjine. Kako se do sada niti u jednoj školi nije provodio takav program, izrada kurikuluma nije uvrštena u kurikularnu reformu. Ministarstvo znanosti i obrazovanja priprema analizu na temelju iskazanih želja u školama koje se nalaze na područjima općina ili gradova kojima je statutom omogućena ravnopravna službena uporaba manjinskog jezika i pisma.

Aktivnost 2.2.11.

Vlada će, uz pronalazak optimalnih rješenja, osigurati dostatna sredstva za pripremu, prijevode i tiskanje potrebnih udžbenika, kao i dopunskih nastavnih sredstava nužnih za školovanje pripadnika nacionalnih manjina.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, Zakona o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu te Odluke o kriterijima sufinanciranja udžbenika i drugih obrazovnih materijala na jeziku i pismu nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama, osigurava udžbenike i druge obrazovne materijale za učenike osnovnih i srednjih škola koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Učinjen je značajni pomak u poboljšavanju kvalitete nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina sufinanciranjem izrade autorskih udžbenika koji odgovaraju kurikulumu te sufinanciranjem prevođenja većeg broja potrebnih udžbenika za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje. U postupak pregledavanja usklađenosti udžbenika s udžbeničkim standardom i njihovo odobravanje bili su uključeni učitelji praktičari koji rade u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

U 2022. godini ukupno je utrošeno 5.500.000,00 HRK (729.975,45 EUR) za sufinanciranje udžbenika i drugih obrazovnih materijala za učenike koji se školuju na češkom, mađarskom, srpskom i talijanskom jeziku, Aktivnost A577131 – Poticaji obrazovanja nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.2.12.

Vlada će u sklopu periodične sustavne analize potreba i dugoročnog planiranja profesionalnog razvoja na individualnoj razini i razini ustanova, provesti analizu uvjeta rada učitelja, nastavnika i stručnih suradnika koji rade u odgojno-obrazovnim ustanovama svih razina na jezicima nacionalnih manjina te unaprjeđivati vrednovanje njihovog rada, imajući u vidu povećanja opsega posla u dvojezičnom administrativno-nastavnom sustavu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AD

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se stvaraju preduvjeti te se planiraju aktivnosti u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju, nastaviti će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti. Analiza je napravljena na temelju podataka za školsku godinu 2018/2019 te je u narednom razdoblju planirana analiza koja će uključivati obradu novih podataka o odgoju i obrazovanju pripadnika nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.2.13.

Vlada će izraditi analizu obrazovne politike u odnosu na doprinos pripadnika nacionalnih manjina hrvatskoj politici, kulturi, umjetnosti, gospodarstvu, znanosti i društvu općenito s ciljem da se u budućoj reformi obrazovnih programa značajna imena pripadnika nacionalnih manjina u hrvatskoj povijesti, kao i datumi i činjenice koje su vezane za njihov doprinos, uključe u kulturnu, obrazovnu i drugu politiku.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ured potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske

Rok provedbe: II. kvartal 2022.

- AP

Ured potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske, *Odlukom* od 22. studenoga 2021., osnovao je Radnu skupinu za provedbu aktivnosti 2.2.13. te objavio *Poziv za iskaz interesa za provedbu istraživanja i izradu analize u svrhu realizacije aktivnosti 2.2.13.* Nastavno na *Poziv za iskaz interesa*, Radna skupina je u ožujku 2022. godine, u skladu s kriterijima javnog Poziva, odabrala ponudu dr.sc. Dejana Stjepanovića (Sveučilište u Dundeeju) kao najbolju za provedbu istraživanja. Istraživanjem je analizirana vidljivost (kvantitativna zastupljenost) nacionalnih manjina i njihov prikaz te kvalitativni kontekst u kojem su predstavljene nacionalne manjine u udžbenicima osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj. U sklopu istraživanja provedena je analiza udžbenika za nastavu na hrvatskom jeziku iz Hrvatskog jezika, Glazbene kulture, Glazbene umjetnosti, Likovne kulture, Likovne umjetnosti, Prirode i društva, Povijesti, Geografije, Etike i Politike i gospodarstva. S obzirom na ograničenja istraživanja kao što su vrijeme i dostupnost udžbenika, primarno su analizirane romska, srpska, talijanska i mađarska nacionalna manjina, a studija donosi i preporuke u skladu s europskom praksom, usmjerene na državne organizacije, škole, izdavače i znanstvenu zajednicu. Krajem 2022. godine rezultati istraživanja su prezentirani članovima radne skupine i izdani u publikaciji pod nazivom *Analiza predstavljanja nacionalnih manjina u udžbenicima i kurikularnim dokumentima Republike Hrvatske* te se u 2023. godini planira i javno predstavljanje studije.

Aktivnost 2.2.14.

Vlada će podržavati programe i mjere u području obrazovanja, posebno radi postizanja učinkovite jednakosti pripadnika nacionalnih manjina u sustavu obrazovanja te njihove dugoročne i održive uključenosti u društvo obrazovanja kroz obrazovanje na manjinskom jeziku te opće obrazovne programe (stipendiranje pripadnika nacionalnih manjina, jednokratne novčane pomoći, nabavka obrazovnih materijala i opreme i sl.).

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Više informacija o provedbi Operativnih programa nacionalnih manjina, iz nadležnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnim manjina, može se vidjeti u pojedinim aktivnostima unutar samog Izvješća (primjerice 8.3.3.).

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u odnosu na stipendiranje pripadnika romske nacionalne manjine, stipendira pripadnike romske nacionalne manjine te je isto obuhvaćeno aktivnostima u dijelu koje se odnose na romsku nacionalnu manjinu – poglavlje 8a.

Više informacija o provedbi Operativnih programa nacionalnih manjina, iz nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja, može se vidjeti u pojedinim aktivnostima unutar samog Izvješća.

2.3. Kulturna autonomija održavanjem, razvojem i iskazivanjem vlastite kulture te očuvanje i zaštita kulturnih dobara i tradicije pripadnika nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.3.1.

Vlada će u programe zaštite i očuvanja kulturnih dobara uključiti i zaštitu i očuvanje kulturnih dobara nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj i za tu svrhu osiguravat će potrebna financijska sredstva, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija, tijekom 2022. godine, odobrilo je 49 programa na području zaštite kulturne baštine nacionalnih manjina, u ukupnom iznosu od 12.462.693,75 HRK (1.654.083,71 EUR). Od toga se na zaštitu nepokretnih kulturnih dobara odnosi 29 programa u ukupnom iznosu od 6.288.800,00 HRK (834.667,20 EUR), a za programe pripreme projektne dokumentacije za obnovu oštećenja od potresa utrošeno je 797.500,00 HRK (105.846,43 EUR). Za programe provođenje hitnih mjera zaštite i provedbe popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj prouzročene potresom 28. i 29. prosinca 2020. odobreno je 5.314.393,75 HRK (705.341,26 EUR). Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture i medija na Aktivnosti A565010. Za programe Zaštite i očuvanja nematerijalne kulturne baštine odobrena su 3 programa u ukupnom iznosu od 62.000,00 HRK (8.228,81 EUR) na Aktivnosti A565036.

Aktivnost 2.3.2.

Vlada će pružati podršku istraživačkim i kulturnim programima te programima međunarodne suradnje i izdavaštva kako bi se ostvarile pretpostavke za unaprjeđenje kulturne autonomije udruga i organizacija nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na razvijanje dobrih odnosa Republike Hrvatske s matičnim državama pripadnika nacionalnih manjina, a što uključuje i skrb za položaj hrvatske nacionalne manjine u tim državama.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija u suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Savjetom za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Savjet za nacionalne manjine, tijekom izvještajnog razdoblja, osigurao je dostatna financijska sredstva za udruge i ustanove nacionalnih manjina za ostvarivanje programa kulturne autonomije iz područja informiranja, izdavaštva, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija, programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma i ugovora, te programa kojima se stvaraju pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina. Savjet za nacionalne manjine, 21. travnja 2022., donio je Odluku o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini („Narodne novine“, broj 48/22), kojom je raspoređen iznos od 50.204.225,00 HRK (6.663.245,74 EUR), što u odnosu na 2021. godinu predstavlja povećanje za 5,5 % i to:

- za *Tekuće donacije* 48.504.225,00 HRK (6.437.616,96 EUR) (programi kulturne autonomije 95 udruga i ustanova — informiranje, izdavaštvo, kulturni amaterizam i kulturne manifestacije, program koji proizlazi iz bilateralnog sporazuma s Republikom Mađarskom — nositelj udruga Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Bilje, kao i programi koji proizlaze iz bilateralnog sporazuma s Talijanskom Republikom — nositelj ustanova Centar za povijesna istraživanja, Rovinj i udruga Talijanska unija, Rijeka)
- za *Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna* 500.000,00 HRK (66.361,40 EUR) (program koji proizlazi iz bilateralnog sporazuma s Talijanskom Republikom — nositelj Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka)
- za *Pomoći unutar općeg proračuna* 1.200.000,00 HRK (159.267,37 EUR) (kulturne manifestacije Lipovljanski susreti 2022. i Večer nacionalnih manjina 2022., Bjelovar — ukupno 80.000,00 HRK (10.617,82 EUR), te programi stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine — ukupno 1.120.000,00 HRK (148.649,54 EUR).

Sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcija za 2023. i 2024. godinu („Narodne novine“, broj 140/21), bila su osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Na temelju Odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini, predviđeno je da se sredstvima Državnog proračuna neposredno sufinancira ostvarivanje 1041 programa kulturne autonomije 95 udruga sa 129 članica, i to:

- 67 programa informiranja,
- 68 programa izdavaštva,
- 428 programa kulturnog amaterizma,
- 478 programa kulturnih manifestacija,
- 3 programa koji proizlaze iz bilateralnih sporazuma,
- 2 programa stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine te manifestacije Lipovljanski susreti 2022. i Večer nacionalnih manjina 2022., Bjelovar,
- financijske pomoći sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom (korisnik Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka).

S obzirom na epidemiološku situaciju uzrokovanu virusom COVID-19, posljednje tri godine brojne udruge i ustanove spriječene su u održavanju programa kulturnog amaterizma i manifestacija. Dopunom Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine, broj 81/20), udrugama i ustanovama omogućeno je neutrošene iznose, iznimno do prestanka posebnih okolnosti, iskoristiti za tehničko i drugo opremanje prostorija za rad nabavom računala, namještaja odnosno za programe nabavkom narodnih nošnji i sličnih sredstava za tu namjenu. Članak 14. Kriterija dopunjen je stavkom 2. koji propisuje da će se u slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje trenutačno ugrožava pravni poredak, život, zdravlje ili sigurnost stanovništva te imovinu veće vrijednosti, udrugama i ustanovama čiji se programi amaterizma i manifestacija sufinanciraju, dopustiti korištenje sredstava odobrenih za te programe u visini do 80% za nabavu opreme i stvaranje prostornih i drugih uvjeta za djelovanje do prestanka posebnih okolnosti.

S obzirom na daljnji nastavak nepovoljne epidemiološke situacije i provođenje mjera zaštite od epidemije bolesti COVID-19 zbog kojih se ni tijekom 2022. godine nisu realizirali brojni programi amaterizma i manifestacija, ista se odredba Dopune Kriterija primjenjivala i u 2022. godini.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (dalje u tekstu: SDUHIRH) kontinuirano provodi i koordinira s ostalim nadležnim institucijama navedenu aktivnost, u skladu s preporukama iz zapisnika sa sjednica međuvladinih mješovitih odbora (dalje u tekstu: MMO), koje Republika Hrvatska ima temeljem potpisanih bilateralnih sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina s Mađarskom, Republikom Srbijom, Crnom Gorom i Republikom Sjevernom Makedonijom. Republika Hrvatska, također, ima potpisan bilateralni Ugovor između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, međutim Ugovorom nije predviđeno osnivanje Međuvladinog mješovitog odbora za praćenje provedbe Ugovora. Također, i s onim državama s kojima Republika Hrvatska nema potpisane bilateralne sporazume o zaštiti nacionalnih manjina, a u skladu sa potpisanim sporazumima o kulturnoj, znanstvenoj i obrazovnoj suradnji, SDUHIRH koordinira i provodi ovu aktivnost.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 2.3.3.

Vlada će pružati financijsku potporu za unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima koji su u vlasništvu, objekata koje koriste nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj ili objekata koji se mogu graditi ili obnavljati sredstvima pomoći iz matičnih zemalja ili drugih izvora, kao i na stvaranje preduvjeta za ta ulaganja na objektima koji su sada u vlasništvu države ili jedinica lokalne (regionalne) samouprave, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi te ruralnom razvoju, Uredbi o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ prihvatljiva izgradnja i/ili rekonstrukcija društvenih domova/kulturnih centara u naseljima s najviše 5.000 stanovnika. U 2022. godini nije bilo objavljenih natječaja za tip operacije 7.4.1.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako u izvještajnom razdoblju nije poduzimalo relevantne aktivnosti.

Za unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima koje koriste nacionalne manjine kao i za njihovo uređenje i gradnju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost A513002 Programi za nacionalne manjine, za 2022. godinu, utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 120.723.000,00 HRK (16.022.695,60 EUR).

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 2.3.4.

U sklopu programa obnove uništenih ili oštećenih spomenika kulture i spomeničke baštine obnavljat će se spomenici značajni za identitet nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, prema usuglašenom prijedlogu sa izabranim predstavnicima nacionalnih manjina, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Za programe Provođenje hitnih mjera zaštite i provedbe popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj prouzročene potresom 28. i 29. prosinca 2020. odobreno je 5.314.393,75 HRK (705.341 EUR).

Aktivnost 2.3.5.

Vlada će osigurati sredstva za adaptaciju vjerskih objekata nacionalnih manjina, koji imaju status spomenika kulture, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 2.3.6.

Vlada će financijski podupirati poboljšanje uvjeta rada udruga i ustanova nacionalnih manjina koje se bave očuvanjem kulturne baštine, jezika i identiteta pojedine nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, u skladu sa Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi, Uredbom o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina i propisima koji reguliraju financijsku potporu ustanovama nacionalnih manjina.

Nositelji: Savjet za nacionalne manjine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Člankom 8. Uredbe o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 37/21), propisano je da se na postupak financiranja programa i projekata udruga nacionalnih manjina koji provodi Savjet za nacionalne manjine primjenjuje poseban propis kojim se uređuju kriteriji financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologija praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa, a sukladno odredbama Ustavnog zakona.

Savjet je, 13. listopada 2022., usvojio Izmjenu Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa („Narodne novine“, broj 122/22). Izmjena se odnosi na članak 14. kojim je izmijenjen maksimalni iznos utroška sredstava u postotcima prema vrsti troškova za pojedine programe. Izmjena se primjenjuje od 1. siječnja 2023., a pripremljena je nakon analize godišnjih izvješća o radu i ostvarivanju programa odnosno financijskih izvješća udruga i ustanova i njihovih članica, a uvažavajući porast cijena energenata i ukupnih troškova života.

Za sufinanciranje Tekućih donacija u novcu odnosno programa kulturne autonomije udruga i ustanova nacionalnih manjina temeljem Odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini („Narodne novine“, broj 48/22), bio je na računu 381 *Tekuće donacije* osiguran iznos od 48.504.225,00 HRK (6.437.616,96 EUR), i to po pojedinim nacionalnim manjinama kako slijedi:

Nacionalna manjina	Odobreni iznos u HRK (EUR)
I. Albanci	1.523.500,00 (202.203,20)
II. Bošnjaci	2.942.000,00 (390.470,50)
III. Bugari	160.000,00 (21.235,65)

IV. Crnogorci	796.600,00 (105.726,99)
V. Česi	4.280.700,00 (568.146,52)
VI. Mađari	6.331.500,00 (840.334,46)
VII. Makedonci	1.138.000,00 (151.038,55)
VIII. Nijemci i Austrijanci	900.000,00 (119.450,52)
IX. Poljaci	198.225,00 (26.308,98)
X. Romi	1.006.000,00 (133.519,15)
XI. Rumunji	40.000,00 (5.308,91)
XII. Rusi	422.000,00 (56.009,03)
XIII. Rusini	1.053.200,00 (139.783,66)
XIV. Slovaci	1.946.100,00 (258.291,86)
XV. Slovenci	1.053.000,00 (139.757,12)
XVI. Srbi	13.603.000,00 (1.805.428,36)
XVII. Talijani	8.973.000,00 (1.190.921,76)
XVIII. Ukrajinci	1.166.400,00 (154.807,88)
XIX. Židovi	971.000,00 (128.873,85)
UKUPNO	48.504.225,00 (6.437.616,96)

Na računu 366 *Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna* bio je osiguran iznos od 500.000,00 HRK (66.361,40 EUR) za financijsku pomoć sukladno bilateralnom ugovoru s Talijanskom Republikom — korisnik Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu, putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine, utrošena su sredstva u iznosu od 54.277.000,00 HRK (7.203.795.87 EUR) za ostvarivanje programa unaprjeđenja prava nacionalnih manjina te zaštite i promicanja kulturnog i nacionalnog, jezičnog i vjerskog identiteta udruga nacionalnih manjina.

Podaci o programima financiranim od strane Ministarstva kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Vlada će pokrenuti mjere iz svoje nadležnosti za upis različitih vidova tradicijske nematerijalne kulture (dijalekata jezika, običaja, plesova, pjesama i drugo) nacionalnih manjina u Registar nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija sukladno Zakonu o zaštiti kulturne baštine kontinuirano provodi proceduru upisa u nacionalni Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske koja obuhvaća više koraka stručne evaluacije.

2.4. Pristup sredstvima javnog priopćavanja i obavljanje djelatnosti javnog priopćavanja na jeziku nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.4.1.

Omogućit će se osnivanje radija, televizije i ostalih elektroničkih medija za one manjine koje samostalno ili u savezu s drugim manjinskim zajednicama posjeduju ili razviju potrebne kapacitete odnosno osnivanje programa na jezicima nacionalnih manjina.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija i Agencija za elektroničke medije

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Agencija za elektroničke medije kontinuirano pruža podršku svim zainteresiranim pripadnicima nacionalnih manjina, to jest, njihovim organizacijama i udruženjima, a koji žele započeti s djelatnošću pružanja medijske usluge televizije i/ili radija. Ukoliko se radi o televizijskim ili radijskim programima koji se pružaju na zahtjev ili linearno putem satelita, kabela, interneta, odlučuje se temeljem zahtjeva zainteresirane osobe te se u slučaju da zahtjev udovoljava uvjetima izdaje odobrenje koje je trajno. Ukoliko se pak radi o televizijskim i/ili radijskim programima koji se emitiraju putem zemaljskih frekvencija, tada je potrebno provesti javni natječaj te sve pripremne radnje, a glavni uvjet je postojanje tehničkih parametara (frekvencija) za željeno područje.

Ministarstvo kulture i medija navodi kako Zakon o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 111/21) propisuje kriterije i uvjete za dobivanje koncesije za obavljanje djelatnosti medijskih usluga radija i /ili televizije. Sukladno tome, svi mogu dostaviti ponudu na Javni natječaj koji raspisuje Vijeće za elektroničke medije.

Aktivnost 2.4.2.

Vlada će radi adekvatnijeg sankcioniranja govora mržnje i diskriminativnog govora u medijima predložiti izmjene zakona, uspostaviti načelo razmjernosti kod sankcioniranja govora mržnje te inicirati da se na javnom servisu uredi postupanje u slučaju govora mržnje i seksizma.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Zakon o elektroničkim medijima („Narodne novine“, broj 111/21) propisuje zabranu objavljivanja u svim programima/sadržajima kao i platformama za razmjenu videozapisa sadržaja koji potiču, pogoduju poticanju i širenju mržnje ili diskriminacije na osnovi rasne ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije te antisemitizma i ksenofobije, ideja fašističkih, nacističkih, komunističkih i drugih totalitarnih režima. Također valja istaknuti da je citirani Zakon u članku 94. propisao i odgovornost pružatelja elektroničkih publikacija za odgovornost i sadržaja koji generiraju korisnici ako ne registrira korisnika te ako na jasan i lakouočljiv način nije upozorio korisnika na pravila komentiranja i kršenje odredaba Zakona. Postupanje suprotno citiranim odredbama Zakona kažnjivo je po članku 325. Kaznenog zakona. Uz to, ističemo da je Ministarstvo kulture i medija u studenom 2021. godine osnovalo Radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga zakona o medijima u kojem će se, također, posebna pažnja posvetiti suzbijanju govora mržnje i diskriminativnog govora.

Aktivnost 2.4.3.

Vlada će predložiti donošenje medijske politike, kojom će se promovirati participacija pripadnika manjinskih zajednica u javnom i društvenom životu. Takva politika treba se temeljiti na promociji uključenosti manjinskih i drugih tema od općeg interesa ne samo u zasebnim manjinskim emisijama.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Agencija za elektroničke medije

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo kulture i medija pripremlilo je analitičku podlogu - radni materijal sa svim ažuriranim podacima, a izrada medijskih smjernica (medijske strategije), koje će biti sastavni dio Nacionalnog plana razvoja kulture i medija, podrazumijevat će raspravu s dionicima iz struke, analize stanje i formuliranje prioriteta te javno savjetovanje i raspravu.

Sukladno Zakonu o elektroničkim medijima, jedna od kategorija Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija za koju pružatelji medijskih usluga, koji imaju pravo korištenja tih sredstava, mogu prijavljivati programe je kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Agencija za elektroničke medije je krajem 2021. godine raspisala tri javna natječaja za raspodjelu sredstava Fonda. Za Fond 1/21, 2/21 i 3/21 sredstva su dodijeljena za 2022. godinu. Što se tiče 2022. godine, ukupno je na navedenim natječajima nakladnicima televizije i radija te neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija za kategoriju programa Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj dodijeljeno 1.645.626,26 HRK (218.412,14 EUR). Od tog iznosa dodijeljeno je 713.707,96 HRK (94.725,32 EUR) za ukupno 28 radio emisija na navedenu temu, 187.824,99 HRK (24.928,66 EUR) za pet sadržaja elektroničkih publikacija koje se odnose na nacionalne manjine te 744.093,31 HRK (98.758,15 EUR) za pet televizijskih emisija.

Aktivnost 2.4.4.

Vlada će inicirati u pregovorima o sljedećem Ugovoru između Vlade i HRT-a osnivanje redakcije za manjine na HRT-u koja će se sastojati od pripadnika manjina, odnosno novinara koji imaju iskustva u izvještavanju o specifičnim, manjinskim temama.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: I. kvartal 2022.

- AP

U 2022. godini osnovana je zajednička Radna skupina predstavnika Savjeta za nacionalne manjine i Hrvatske radiotelevizije koja bi se bavila pitanjima budućeg Ugovora s Vladom Republike Hrvatske za razdoblje od 2023. do 2027. godine, formiranja manjinske redakcije i vanjske produkcije manjinskog sadržaja. U zajedničku Radnu skupinu imenovani su predsjednik Savjeta za nacionalne manjine, zastupnik češke nacionalne manjine i zastupnica srpske nacionalne manjine u Hrvatskome saboru. Zajednička Radna skupina održala je 13. travnja 2022. godine sastanak na kojem je kao prioritet istaknuta obveza osnivanja Samostalnog odjela za nacionalne manjine te njegovo popunjavanje pripadnicima manjina ili drugih vrsnih govornika jezika i poznavatelja kulture. Prijedlog o osnivanju Samostalnog odjela za nacionalne manjine Savjet za nacionalne manjine je uputio i u okviru sudjelovanja javnosti u savjetovanju o Prijedlogu ugovora između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2027. godine.

Hrvatska radiotelevizija je tijekom 2022. godine dostavila nacrt prijedloga Ugovora u kojem će se voditi računa o obvezi temeljem ovog Operativnog programa, a sve kako bi na vrijeme bio potpisan novi Ugovor s Vladom RH.

Vlada RH je na sjednici održanoj 13. listopada 2022. prihvatila Zaključak o potpisivanju

Ugovora između Hrvatske radiotelevizije i Vlade Republike Hrvatske za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2027.

2.5. Pravo na samoorganiziranje i udruživanje radi ostvarivanja zajedničkih interesa.

Aktivnost 2.5.1.

Vlada će osigurati neophodna financijska sredstva Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjetu za nacionalne manjine kako bi se omogućila stabilnost rada udruga nacionalnih manjina i pružila mogućnost za unaprjeđenje njihovog rada.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine, utrošena su sredstva u iznosu od 250.000.000,00 HRK (33.180.702,10 EUR) za ostvarivanje programa unaprjeđenja

prava nacionalnih manjina te zaštite i promicanja kulturnog i nacionalnog, jezičnog i vjerskog identiteta udruga nacionalnih manjina.

Savjet za nacionalne manjine navodi kako je na temelju Odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini, predviđeno da se sredstvima Državnog proračuna neposredno sufinancira ostvarivanje 1041 programa kulturne autonomije 95 udruga sa 129 članica, i to:

- 67 programa informiranja,
- 68 programa izdavaštva,
- 428 programa kulturnog amaterizma,
- 478 programa kulturnih manifestacija,
- 3 programa koji proizlaze iz bilateralnog sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Mađarske (nositelj Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, Bilje) i bilateralnog ugovora s Talijanskom Republikom (nositelji Centar za povijesna istraživanja, Rovinj i Unione Italiana, Rijeka).

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu sredstva su u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, bila osigurana na računu 381 Tekuće donacije u iznosu od 48.504.225,00 HRK (6.437.616,96 EUR).

Nakon 20 godina udruga rumunjske nacionalne manjine *Udruga Rumunja u Republici Hrvatskoj, Zagreb*, izvršila je prijavu programa te je prvi put sufinancirana putem Savjeta za provedbu dva programa kulturne manifestacije te se putem Savjeta sada sufinancira ukupno 20 nacionalnih manjina, s obzirom da pripadnici vlaške i turske nacionalne manjine još uvijek nisu osnovali udruge u Republici Hrvatskoj.

Aktivnost 2.5.2.

Vlada će nastaviti unaprjeđivati zakonodavni okvir koji se odnosi na udruge nacionalnih manjina, kojim će se regulirati organiziranje, status i djelovanje udruga nacionalnih manjina.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Uredom za udruge i Savjetom za nacionalne manjine

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AF

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi kako se Zakonom o udrugama („Narodne novine“, broj 74/14, 70/17 i 98/19) uređuje osnivanje, pravni položaj, djelovanje, registracija, financiranje, imovina, odgovornost, statusne promjene, nadzor, prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno. Dakle, tim se općim zakonom propisuju jednaka pravila za sve udruge iz članka 4. toga Zakona, uključujući i udruge koje promiču zaštitu prava nacionalnih manjina, dok se posebnosti organiziranja, statusa i djelovanja udruga nacionalnih manjina mogu uređivati posebnim propisom, ako se isto ocijeni nužnim, opravdanim i svrsishodnim. O tome, kao i o drugim mogućnostima realizacije ove aktivnosti koja je općenito

definirana, potrebno je prethodno raspraviti s mjerodavnim predstavnicima udruga nacionalnih manjina.

Ured za udruge i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nemaju dodatnih podataka za navedenu aktivnost za 2022. godinu, obzirom da je ista dovršena.

Aktivnost 2.5.3.

Vlada će izmijeniti i dopuniti Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge i donijeti Uredbu o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina.

Nositelji: Ured za udruge i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: I. kvartal 2021.

- AF

Ured za udruge i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina navode kako je aktivnost u cijelosti izvršena u II. kvartalu 2021. godine

Aktivnost 2.5.4.

Vlada će podržavati programe kojima se prati primjena nacionalnih i međunarodnih standarda za zaštitu i promicanje ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, u svrhu daljnjeg unaprjeđenja zakonskih, pod zakonskih i drugih propisa i akata za ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina. Također, u svrhu postizanja pune ravnopravnosti pripadnika nacionalnih manjina, Vlada će posebno podržavati provedbu aktivnosti sadržanih u godišnjem izvješću o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (izrada analiza, prijedloga propisa, javnih politika, alternativnih izvješća, te pružanje pravne pomoći, itd.).

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, u skladu s Uredbom o financiranju javnih potreba nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 37/2021) te Smjernicama za financiranje i ugovaranje programa i projekata udruga nacionalnih manjina, KLASA: 016-02/21-05/14, URBROJ: 50450-02/06-21-01, od 3. svibnja 2021., u okviru svog djelokruga, kontinuirano dodjeljuje financijska sredstva udrugama nacionalnih manjina za unaprjeđenje uvjeta njihovog rada te za provedbu programa i projekata u cilju daljnjeg unaprjeđenja prava pripadnika nacionalnih manjina te zaštitu i promicanje njihovog kulturnog, nacionalnog, jezičnog i vjerskog identiteta.

Sredstva se dodjeljuju u cilju omogućavanja stabilnosti rada udruga nacionalnih manjina i pružanja mogućnosti za daljnje unaprjeđenje njihovog rada te za provedbu programa i projekata koji imaju za cilj razvijanje nacionalnog i vjerskog identiteta, njegovanje i unaprjeđenje jezika i književnog stvaralaštva, razvijanje kulturno-umjetničke djelatnosti, očuvanje i njegovanje nacionalnih, kulturnih i drugih tradicija i običaja pripadnika nacionalnih manjina.

Ured dodjeljuje udrugama nacionalnih manjina financijska sredstva i za provedbu kapitalnih projekata odnosno projekata koji imaju za cilj povećanje i očuvanje vrijednosti imovine, ulaganja u zemljišta, građevine i drugu dugotrajnu imovinu kao što su kupnja ili izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija ili adaptacija, energetska obnova, uređenje i opremanje te održavanje društvenih domova, sportskih klubova, kulturnih centara, etno kuća i drugih sličnih objekata u kojima organizirano djeluju pripadnici nacionalnih manjina.

2.6. Zastupljenost u predstavničkim tijelima na državnoj i lokalnoj razini te upravnim i pravosudnim tijelima.

Aktivnost 2.6.1.

Sukladno Ustavom zajamčenim pravima pripadnika nacionalnih manjina, zastupljenost nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru osiguravat će se provođenjem članaka 16. i 17. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi kako je na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor koji su održani 4. i 5. srpnja 2020. izabrano osam zastupnika nacionalnih manjina, sukladno odredbama članaka 16. i 17. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“, broj 116/99, 109/00, 53/03, 69/03 – pročišćeni tekst, 44/06, 19/07, 20/09, 145/00, 24/11, 93/11 – Odluka USRH, 120/11 – pročišćeni tekst, 19/15, 66/15 – pročišćeni tekst, 104/05 – Odluka USRH i 98/19), čime je osigurana zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru sukladno Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Aktivnost 2.6.2.

Vlada će u slučaju promjene izbornog zakonodavstva sa zastupnicima nacionalnih manjina usuglasiti primjenu čl. 15. Ustava Republike Hrvatske u skladu s odlukama Ustavnog suda.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđe i uprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi kako je izmjene izbornog zakonodavstva pa tako ni izmjene Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor nisu bile sadržane u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2022. godinu.

Aktivnost 2.6.3.

Praćenje zastupljenosti u zapošljavanju u javnim službama te praćenje ostvarivanja prava prednosti i zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina u državnim službama te na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz razmatranje primjene novih mjera uz prijedlog i primjenu novih mjera s ciljem dosljedne provedbe članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđe i uprave

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave redovito prati, na godišnjoj razini, zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske te jedinicama lokalne (regionalne) samouprave, no nije nadležno za praćenje zaposlenosti pripadnika nacionalnih manjina u javnim službama.. Ostvarivanje prava prati se na temelju metodologije uspostavljene Operativnim programima za nacionalne manjine za razdoblje 2017.-2020.

Tijekom 2022. godine tijela državne uprave i stručne službe i uredi Vlade Republike Hrvatske raspisali su ukupno 381 javna natječaja i oglasa (238 radi prijma na neodređeno vrijeme i 143 radi prijma na određeno vrijeme) za 1773 radna mjesta (1429 na neodređeno vrijeme i 344 na određeno vrijeme), odnosno za 2283 izvršitelja (1824 na neodređeno vrijeme i 459 na određeno vrijeme). U prijavama na javne natječaje i oglase 83 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih je zaposleno 14 kandidata i to na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu.

Pravosudna tijela raspisala su 840 javnih natječaja i oglasa (486 radi prijma na neodređeno vrijeme i 354 radi prijma na određeno vrijeme) za 854 radna mjesta (472 na neodređeno vrijeme i 382 na određeno vrijeme), odnosno za 1232 izvršitelja (771 na neodređeno vrijeme i 461 na određeno vrijeme). U prijavama na javne natječaje i oglase 28 kandidata se pozvalo na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, od kojih je zaposleno 8 kandidata – 7 kandidata na temelju najvećeg broja ostvarenih bodova na testiranju i intervjuu i 1 kandidat na temelju poziva na pravo prednosti.

Od ukupno 110 kandidata koji su se u tijelima državne uprave, pravosudnim tijelima i stručnim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske pozvali na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, 23 kandidata nije navelo kojoj nacionalnoj manjini pripada, dok su se 87 kandidata izjasnila o svojoj pripadnosti nacionalnoj manjini, kako slijedi:

- 38 kandidata srpske nacionalnosti,
- 12 kandidata albanske nacionalnosti,
- 7 kandidata romske nacionalnosti,
- 6 kandidata talijanske nacionalnosti,
- 5 kandidata češke nacionalnosti,
- 4 kandidata ukrajinske nacionalnosti,
- 3 kandidata bošnjačke nacionalnosti,
- 2 kandidata mađarske nacionalnosti,

- 2 kandidata makedonske nacionalnosti,
- 2 kandidata rusinske nacionalnosti,
- 2 kandidata slovenske nacionalnosti,
- 1 kandidat austrijske nacionalnosti
- 1 kandidat crnogorske nacionalnosti,
- 1 kandidat njemačke nacionalnosti,
- 1 kandidat slovačke nacionalnosti.

Od zaposlena 22 kandidata koji su se pozvali na pravo prednosti na temelju pripadnosti nacionalnoj manjini, 6 je zaposleno u Ministarstvu unutarnjih poslova, 1 u Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, 2 u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture, 2 u Ministarstvu financija, 2 u Državnoj geodetskoj upravi, 1 u Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i 8 u pravosudnim tijelima. Od toga su u tijelima državne uprave 14 kandidata zaposlena na temelju ostvarenog najvećeg broja bodova na testiranju i intervjuu, a u pravosudnim tijelima je 7 kandidata zaposleno na temelju ostvarenog najvećeg broja bodova na testiranju i intervjuu, dok je 1 kandidat zaposlen na temelju poziva na pravo prednosti zbog pripadnosti nacionalnoj manjini. Nisu iskazani podaci o broju poziva na pravo prednosti za natječaje i oglase iz 2022. godine koji su još u tijeku.

2.7. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.7.1.

Vlada će kroz aktivnosti Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali i kroz aktivnosti budućih operativnih programa 2021.-2027. jačati kapacitete vijeća i predstavnika nacionalnih manjina s ciljem unaprjeđenja njihovog rada na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a u okviru sredstava Europskog socijalnog fonda/ Europskog socijalnog fonda plus.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave i Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Rok provedbe: 2021.-2024.

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave kontinuirano surađuje s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjetom za nacionalne manjine na jačanju kapaciteta i vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina 2020. godine izradio je Sažetak operacija za projekt „Ispunjavanje preduvjeta za provedbu učinkovitih manjinskih politika, faza II“, čiji cilj je bio doprinijeti ukupnom uključivanju pripadnika nacionalnih manjina u hrvatsko društvo te unaprijediti provedbu zakonodavnog i javno-političkog okvira usmjerenog zaštiti i promicanju prava nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Projektne aktivnosti uključivale su, među ostalim, i unaprjeđenje sudjelovanja vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u provedbi i

praćenju provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Operativnih programa za nacionalne manjine.. Na prijedlog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u Operativnom programu Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. planira se provedba aktivnosti planiranih u prethodno odobrenom projektnom sažetku, kao i njihovu nadopuna, a ugovaranje se očekuje tijekom 2023. godine.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike navodi kako je Europska komisija u listopadu 2022. godine usvojila Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021. - 2027., koji se financira iz ESF+. Njime će se podržati ulaganja u osiguravanje podrške provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i jačanje građanske participacije pripadnika nacionalnih manjina. Jedne od glavnih ciljnih skupina u okviru specifičnog cilja koji se odnosi na navedene intervencije su upravo pripadnici nacionalnih manjina i vijeća nacionalnih manjina.

Aktivnost 2.7.2.

Vlada će zajedno s predstavnicima nacionalnih manjina izraditi prijedlog izmjena zakona s ciljem unaprjeđivanja Zakona o Registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina u pitanjima njihova statusa, financiranja i uvjeta rada.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: II. kvartal 2022.

- AM

Ministarstvo pravosuđa i uprave, vezano uz navedenu Aktivnost, ukazuje da pitanja statusa, financiranja i uvjeta rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina nisu predmet Zakona o Registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 80/11, 34/12 i 98/19) već Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“, broj 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11). O mogućnosti provedbi navedene Aktivnosti putem izmjene Zakona o Registru vijeća i predstavnika nacionalnih manjina potrebno je raspraviti s predstavnicima nacionalnih manjina.

2.8. Unaprjeđenje razvojnih programa na područjima gdje povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Aktivnost 2.8.1.

Vlada će mjere za razvoj ostvarenja prava nacionalnih manjina ili su od interesa za pripadnike nacionalnih manjina te mjere za razvoj područja gdje povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina uvrštavati u strateške planske dokumente.

Nositelji: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Vlada Republike Hrvatske donijela je, 9. lipnja 2022., Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o provedbi Programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina. U skladu s točkom IV. Odluke, Ministarstvo poljoprivrede financirat će projekte temeljem Programa potpora ruralnog razvoja za pomoć malim poljoprivrednim gospodarstvima za razdoblje 2021.-2023. godine.

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije navodi kako su Operativni programi nacionalnih manjina za razdoblje 2021. do 2024., jedan od akata strateškog planiranja kojim se podupire provedba strateškog okvira Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, (Narodne novine, broj 13/21), koju je Hrvatski sabor donio na sjednici 5.veljače 2021.godine. Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021. – 2024. i Odluke Vlade Republike Hrvatske o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenima pripadnicima nacionalnih manjina od 8. travnja 2021. godine te Odluke o izmjenama i dopuni Odluke, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina u 2022. godini. te Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u 2022. godini.

Aktivnost 2.8.2.

Vlada će usvojiti višegodišnji Program financiranja projekata lokalne infrastrukture, ruralnog razvoja, poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina u okviru novog Operativnog programa za nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: II. kvartal 2021.

- AP

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je 20. srpnja 2022., sukladno Odluci o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (KLASA: 022-03/21-04/92, URBROJ: 50301-04/12-21-2, od 8. travnja 2021. i KLASA: 022-03/21-04/292, URBROJ: 50301-04/12-21-2, od 19. kolovoza 2021.) i Odluci o izmjenama i dopuni Odluke o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (KLASA: 022-03/22-04/227, URBROJ: 50301-04/12-22-2 od 9. lipnja 2022.), objavilo Program “Razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina“ (u daljnjem tekstu: Program) temeljem kojeg se dodjeljuju bespovratna sredstva gospodarskim subjektima registriranim na područjima jedinica lokalne samouprave koje ulaze u prve četiri skupine prema vrijednosti indeksa razvijenosti i s udjelom više od 5% u stanovništvu pripadnika nacionalnih manjina prema Popisu stanovništva iz 2011. godine. Korisnici bespovratnih sredstava mogu biti mikro, mala i srednja poduzeća (isključivo obrti, trgovačka društva i zadruge) koji su u većinskom privatnom vlasništvu osoba koje su pripadnici nacionalne manjine (više od 50%) ili zapošljavaju osobe koje su pripadnici nacionalne manjine.

Bespovratna sredstva namijenjena su sufinanciranju sljedećih aktivnosti:

- ulaganje u svrhu unaprjeđenje unaprjeđenja proizvodnje i/ili razvoja novih proizvoda/usluga,
- prilagodba, uređenje i poboljšanje poslovnog i proizvodnog prostora,
- usluge korištenja vanjskih subjekata u razvoju proizvoda,
- marketinške aktivnosti i ulaganja za izlazak na nova tržišta,
- edukacija i stručno osposobljavanje vlasnika i zaposlenika.

Za provedbu Programa na aktivnosti A648087 "Poticanje konkurentnosti poduzetništva i obrta" osiguran je iznos od 1.327.228,08 EUR. Sredstva se odobravaju u visini do 100% ukupno prihvatljivih troškova, s time da je najniži iznos potpore koji se može dodijeliti 6.636,14 EUR, a najviši 13.272,28 EUR. Za uključivanje u navedeni Program zaprimljeno je 207 prijava za koje je sukladno odredbama istog provedena administrativna provjera i provjera prihvatljivosti, a zaključivanje ugovora s korisnicima potpora planirano je tijekom prvog kvartala 2023. godine.

Na temelju Odluke o izmjeni i dopuni Odluke Vlade Republike Hrvatske o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina, Ministarstvo poljoprivrede je 19. srpnja 2022. objavilo Natječaj za financiranje projekata u 2022. godini. Prijave su zaprimane od 25. srpnja do 26. kolovoza 2022. uz planiranu alokaciju Natječaja od 37 milijuna HRK (4.910.743,91 EUR) Odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava u listopadu 2022. i Odlukom o dopuni Odluke o dodjeli bespovratnih sredstava u studenom 2022. godine, bespovratna sredstva dodijeljena su za 574 korisnika od kojih je 14 korisnika odustalo od potpisivanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava te su bespovratna sredstva dodijeljena za 560 korisnika, u iznosu od 33.240.377,95 HRK (4.411.756,31 EUR) Sredstva su osigurana u Državnom proračunu za 2022. godinu u okviru proračunske pozicije A820058 ZPP-Mjere ruralnog razvoja.

Na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o provedbi Programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenima pripadnicima nacionalnih manjina, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalne manjine s ciljem pružanja pomoći razvoju lokalnih zajednica na kojima povijesno žive i pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski ili socijalno oslabljena i značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti. Program pruža pomoć u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture te se njime zagovara pristup promicanja ravnopravnosti, nediskriminacije i održivog razvoja te participativnog pristupa dionika šire lokalne zajednice. Koncipiran je kao odgovor na razvojne prioritete lokalne razine i predstavlja podršku za unaprjeđenje komunalne, socijalne, javne i gospodarske infrastrukture. Sredstva za provedbu Programa osiguravaju se u „Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu“ (Narodne novine, broj 140/21) u razdjelu 061, glava 05 Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, program 2902 – Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima na aktivnosti K680046 - Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina. Javni poziv za iskaz interesa za financiranje projekta prema Programu za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina bio je otvoren od 13. srpnja do 12. kolovoza 2022. godine. U skladu s Javnim pozivom u 2022. godini financirana su 93 projekta u vrijednosti 26,3 milijuna HRK (3.490.609,86 EUR).

Aktivnost 2.8.3.

Vlada će raditi na uključivanju i dodjeli sredstava u okviru Integriranog teritorijalnog operativnog programa po NUTS 2 regijama jedinicama lokalne samouprave na potpomognutom području, a koje dijele razvojne potrebe i čine logičnu teritorijalnu cjelinu.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Vezano uz navedenu aktivnost, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je navelo da se aktivnosti usmjerene na potpomognuta područja neće provoditi u sklopu Integriranog teritorijalnog programa 2021.-2027.

Aktivnost 2.8.4.

Definiranje posebnih programa kojim će se osigurati povećavanje apsorpcijskih kapaciteta svih korisnika (mikro, malih i srednjih poduzeća, obrtnika, OPG-ova i JLS-ova, javnih ustanova, itd.) s područja jedinica lokalnih samouprava (JLS) sa razvojnim posebnostima na kojima povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina, i to kroz programe za osiguranje nesmetanog financiranja pripreme i provedbe razvojnih programa i projekata pored zadržavanja minimalnih stopa sufinanciranja.

Nositelji: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

Ministarstvo poljoprivrede je 2018. počelo provoditi financijske instrumente iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. (Mikro/Mali zajmovi za ruralni razvoj, Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj, Investicijski krediti za ruralni razvoj), a od 2020. provode se i Mikro zajmovi za obrtna sredstva za ruralni razvoj i Obrtna sredstva za ruralni razvoj. Njihova svrha je potaknuti razvoj poljoprivrednog, prerađivačkog i šumarskog sektora, omogućavanjem povoljnijih uvjeta financiranja kao što su niže kamatne stope (0,1%, 0,25% i 0,5%), niže naknade, duži rokovi otplate i veća mogućnost počeka uz manje instrumenata osiguranja koje korisnici moraju priložiti, dok se provedbom financijskih instrumenata namijenjenih financiranju obrtnih sredstava osiguravaju sredstva potrebna za neometano odvijanje proizvodnje i financiranje tekućeg poslovanja poduzetnika pogođenih pandemijom COVID-19. Mikro i male zajmove za ruralni razvoj, Mikro zajmove za obrtna sredstva za ruralni razvoj i Pojedinačna jamstva za ruralni razvoj provodi HAMAG-BICRO te je do kraja listopada 2022. odobreno 540,7 milijuna HRK (71.763.222,51 EUR) kroz 1.509 zajmova i jamstava za mikro, male i srednje poduzetnike. HBOR provodi financijske instrumente - Investicijski krediti za ruralni razvoj i Obrtna sredstva za ruralni razvoj, a do kraja listopada 2022. odobreno je 200,7 milijuna HRK (26.637.467,64 EUR) kroz 199 kredita. Financijski instrumenti Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-

2020. provode se bez kriterija etničke pripadnosti, poštujući uvjete prihvatljivosti potencijalnih krajnjih primatelja.

U okviru proračunskih pozicija Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Uprave za potpomognuta područja nisu planirana sredstva za navedenu aktivnost.

Aktivnost 2.8.5.

Kroz provođenje Programa ruralnog razvoja u novoj financijskoj perspektivi osigurati kontinuitete dosadašnjeg pristupa u definiranju kriterija koji će dodatno poticati ulaganja /projekte koji dolaze iz najnerazvijenijih skupina potpomognutih područja na kojima povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina.

Nositelji: Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako se u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020. putem kriterija odabira - stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti, prednost na natječajima davala ulaganjima /projektima koji dolaze iz najnerazvijenijih jedinica lokalne samouprave. Isto se primjenjuje i u prijelaznom razdoblju (2021. – 2022.), odnosno u natječajima objavljenima u 2021. godini.

U budućem financijskom razdoblju (2023.-2027.) planirano je putem intervencija iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske nastaviti sa započetom praksom te definirati kriterije kojima će se poticati ulaganja prema indeksu razvijenosti.

Aktivnost 2.8.6.

Vlada će podržati projekte socijalne infrastrukture na području obrazovanja (rekonstrukcija, adaptacija, obnova, izgradnja i nadogradnja i opremanje dječjih vrtića, javnih prostora za organizaciju predškolskih aktivnosti poput igraonica, kao i školskih objekata uključivo školske sportske dvorane i školska igrališta) i na području usluga zajednici (rekonstrukcija, adaptacija, obnova, izgradnja i nadogradnja i opremanje centara okupljanja u zajednici poput domova kulture i društvenih domova, knjižnica, muzeja i sl., dječjih igrališta) u naseljima u kojima pripadnici nacionalnih manjina imaju najmanje jednu trećinu udjela u stanovništvu, kao i u drugim slučajevima utvrđenim ovim Programom.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

U okviru svoje nadležnosti i osiguranih sredstava u državnom proračunu, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije provodi dva programa koja predstavljaju podršku područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina: Program za poboljšanje infrastrukture na

područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina i Program za unapređenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine. Oba navedena programa koncipirana su kao odgovor na razvojne prioritete lokalne razine i predstavljaju podršku u unapređenju društvene, javne komunalne, socijalne i okolišne infrastrukture. U okviru spomenutih programa prihvatljivi za financiranje su i projekti koji se odnose na rekonstrukciju, adaptaciju, obnovu, izgradnju, nadogradnju i opremanje dječjih vrtića, prostora za organizaciju predškolskih aktivnosti, školskih objekata i centara okupljanja u zajednici (domovi kulture i društveni domovi, knjižnice, muzeji, dječja igrališta i sl.). Slijedom navedenog, Ministarstvo u okviru svoje nadležnosti i raspoloživih sredstava nema mogućnost provedbe posebnog programa u okviru kojeg bi se provodila predmetna aktivnost.

Za unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima koje koriste nacionalne manjine kao i za njihovo uređenje i gradnju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost A513002 Programi za nacionalne manjine, za 2022. godinu utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 120.723.000,00 HRK (16.022.695,60 EUR).

Aktivnost 2.8.7.

Vlada će poduzeti mjere i podržati razvojne, socijalne, turističke i gospodarske programe financiranja projekata na područjima gdje povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina, a koja su demografski, ekonomski i socijalno oslabljena značajno ispod prosjeka nacionalne razvijenosti.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, HBOR, HAMAG-BICRO

Rok provedbe: kontinuirano

AP

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja je 20. srpnja 2022., sukladno Odluci o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (KLASA: 022-03/21-04/92, URBROJ: 50301-04/12-21-2, od 8. travnja 2021. i KLASA: 022-03/21-04/292, URBROJ: 50301-04/12-21-2, od 19. kolovoza 2021.) i Odluci o izmjenama i dopuni Odluke o provedbi programa za financiranje projekata lokalne infrastrukture i ruralnog razvoja na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (KLASA: 022-03/22-04/227, URBROJ: 50301-04/12-22-2 od 9. lipnja 2022.) objavilo Program "Razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina" (u daljnjem tekstu: Program) temeljem kojeg se dodjeljuju bespovratna sredstva gospodarskim subjektima registriranim na područjima jedinica lokalne samouprave koje ulaze u prve četiri skupine prema vrijednosti indeksa razvijenosti i s udjelom više od 5% u stanovništvu pripadnika nacionalnih manjina prema Popisu stanovništva iz 2011. godine. Korisnici bespovratnih sredstava mogu biti mikro, mala i srednja poduzeća (isključivo obrti, trgovačka društva i zadruge) koji su u većinskom privatnom vlasništvu osoba koje su pripadnici nacionalne manjine (više od 50%) ili zapošljavaju osobe koje su pripadnici nacionalne manjine. Bespovratna sredstva namijenjena su sufinanciranju sljedećih aktivnosti:

- ulaganje u svrhu unaprjeđenje unaprjeđenja proizvodnje i/ili razvoja novih proizvoda/usluga

- prilagodba, uređenje i poboljšanje poslovnog i proizvodnog prostora
- usluge korištenja vanjskih subjekata u razvoju proizvoda
- marketinške aktivnosti i ulaganja za izlazak na nova tržišta
- edukacija i stručno osposobljavanje vlasnika i zaposlenika.

Za provedbu Programa na aktivnosti A648087 "Poticanje konkurentnosti poduzetništva i obrta" osiguran je iznos od 1.327.228,08 EUR. Sredstva se odobravaju u visini do 100% ukupno prihvatljivih troškova, s time da je najniži iznos potpore koji se može dodijeliti 6.636,14 EUR, a najviši 13.272,28 EUR. Za uključivanje u navedeni Program zaprimljeno je 207 prijava za koje je sukladno odredbama istog provedena administrativna provjera i provjera prihvatljivosti te su u tijeku administrativni procesi vezani uz zaključivanje ugovora s korisnicima potpora.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ne raspolaže relevantnim podacima o provedbi navedene aktivnosti.

Tijekom izvještajnog razdoblja, u 2022. godini, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost nije provodio posebne aktivnosti vezano za gore navedenu aktivnost već je u sklopu infrastrukturnih projekata, Javnih poziva i Javnih natječaja koje sufinancira iz područja zaštite okoliša (sanacija odlagališta otpada, nabava komunalne opreme) i energetske učinkovitosti, osigurao sredstva sufinanciranja te podupirao JLP(R)S-ove u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina.

2.9. Sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u popisu stanovništva 2021. godine.

Aktivnost 2.9.1.

Vlada će pri izradi provedbenih akata za Popis stanovništva 2021. konzultirati predstavnike nacionalnih manjina, kako bi se osigurali mehanizmi i postupci potrebni za slobodno iskazivanje nacionalnog identiteta, jezika i pisma pri popisu stanovništva. Osigurat će se angažiranje razmjernog broja popisivača pripadnika nacionalne manjine u općinama i gradovima u kojima su pripadnici nacionalne manjine povijesno prisutni. Također obrasci za popis stanovništva bit će dostupni na manjinskim jezicima i pismu.

Nositelji: Državni zavod za statistiku

Rok provedbe: IV. kvartal 2021.

- AF

Državni zavod za statistiku navodi kako je mjera u potpunosti izvršena jer je tijekom terenskog popisivanja bilo osigurano sudjelovanje razmjernog broja popisivača pripadnika nacionalnih manjina u gradovima i općinama u kojima su pripadnici nacionalnih manjina povijesno prisutni (primjer iz Osječko-baranjske županije i Vukovarsko-srijemske županije). Također, popisni upitnici na jezicima nacionalnih manjina su bili javno dostupni na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Aktivnost 2.9.2.

Vlada će javno (medijski) i programski podržati projekte manjinskih udruga s ciljem osvještavanja pripadnika nacionalnih manjina o predstojećem Popisu stanovništva i važnosti deklariranja manjinske pripadnosti te će za navedene aktivnosti osigurati potrebna financijska sredstva.

Nositelj: Državni zavod za statistiku, Savjet za nacionalne manjine i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AF

U okviru aktivnosti 2.9.2., uloga Državnog zavoda za statistiku je bila da sudjeluje u osvještavanju pripadnika nacionalnih manjina kako bi odgovorili na pitanja o etno kulturalnim obilježjima te važnosti deklariranja manjinske pripadnosti u popisnom Upitniku. Mjera je u potpunosti izvršena jer su predstavnici Državnog zavoda za statistiku više puta sudjelovali na sastancima, okruglim stolovima, konferencijama u organizaciji pojedinih udruga koja promiču prava nacionalnih manjina te su sudionicima pružili sve relevantne informacije o popisnim aktivnostima. Također je promptno odgovarano na sve upite predstavnika pojedinih nacionalnih manjina.

Iz Državnog proračuna putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina A 513 002, Programi za nacionalne manjine, utrošena su sredstva u iznosu od 100.000,00 HRK (13.272,28 EUR) za projekt „Popis 21“ Srpskom narodnom vijeću – nacionalnoj koordinaciji vijeća srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Relevantni podatci se nalaze u Izvješću za 2021. godinu. Ovime je navedena aktivnost dovršena.

2.10. Promicanje mira i tolerancije te suzbijanje zločina iz mržnje

Aktivnost 2.10.1.

Vlada će provoditi borbu protiv svih oblika nasilja i govora mržnje u društvu te će osnažiti zakonodavni okvir o suzbijanju govora mržnje, posebice prema ranjivim skupinama i nacionalnim manjinama i inzistirati na procesuiranju onih koji javno šire govor mržnje ili potiču na nasilje, temeljem odredbi Kaznenog zakona i Zakona o suzbijanju diskriminacije.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi kako je u Programu rada Europske komisije za 2023. godinu, u poglavlju „Novi poticaj europskoj demokraciji“, kao mjera br. 100. sadržano „Proširenje liste europskih kaznenih djela na govor mržnje i zločin iz mržnje“ čiji je cilj dopuniti članak 83. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (koji propisuje 10 europskih kaznenih djela za koja se traži harmonizacija minimalnih obilježja i kazni na razini EU-a) zločinom iz mržnje i govorom mržnje. Proširenje liste kaznenih djela iz članka 83. stavka. 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije očekivano bi moglo rezultirati novim zakonodavnim prijedlogom Europske

komisije u području suzbijanja ove kategorije kaznenih djela. S obzirom na navedeno, smatramo oportunistički pratiti daljnji razvoj aktivnosti na razini EU-a na području borbe protiv govora mržnje i zločina iz mržnje.

U okviru borbe protiv govora mržnje Ministarstvo unutarnjih poslova kontinuirano provodi kriminalistička istraživanja kaznenih djela motiviranih mržnjom pa je tako tijekom 2022. godine zabilježeno ukupno 51 kazneno djelo za koja je kriminalističkim istraživanjem utvrđeno da su motivirana mržnjom (zločini iz mržnje ili kaznena djela koja u svom opisu imaju mržnju kao kvalifikatorno obilježje djela). Nadalje, tijekom 2022. godine evidentirano je osam kaznenih djela Javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj: 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19 i 84/21). Nadalje, uvidom u Operativnu evidenciju prekršaja koja se vodi u Informacijskom sustavu ovoga Ministarstva, u 2022. godini evidentirano je ukupno 112 prekršaja iz Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“ broj: 85/08 i 112/12). Ukupan broj počinitelja je 110 te je protiv njih podneseno 106 optužnih prijedloga i 4 prekršajna naloga. Planirani izvor financiranja u Državnom proračunu; aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje; u okviru redovne djelatnosti, rashodi se ne mogu specificirati.

Na temelju Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje („Narodne novine“, broj 43/2021.) Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, kao središnje tijelo za prikupljanje i objavu podataka o zločinu iz mržnje, tijelo zaduženo za jačanje sustava borbe protiv zločina iz mržnje te za suradnju s organizacijama civilnoga društva i međunarodnim organizacijama, tijekom 2022. prikupio je od Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva pravosuđa i uprave statističke podatke o zločinu iz mržnje za 2021. koji su objavljeni na web stranici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a dostupni su putem poveznice: <https://ljudskaprava.gov.hr/suzbijanje-zlocina-iz-mrznje/602>

Iz prikupljenih podataka o zločinu iz mržnje razvidno je da je Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom 2021. evidentiralo ukupno 101 kazneno djelo u vezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona, da su nadležna državna odvjetništva postupala u odnosu na 125 kaznenih djela te da su nadležni sudovi donijeli pet osuđujućih pravomoćnih presuda. U odnosu na članak 325. Kaznenog zakona, javno poticanje na nasilje i mržnju, Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom 2021. evidentiralo je ukupno 20 ovih kaznenih djela dok su nadležna državna odvjetništva postupala u odnosu na 93 ova kaznena djela, a nadležni sudovi donijeli su šest osuđujućih pravomoćnih presuda. U odnosu na prekršaje, tijekom 2021. evidentirano je ukupno 154 prekršaja motiviranih mržnjom, u odnosu na koje je tijekom 2021. doneseno ukupno 29 pravomoćnih osuđujućih presuda.

Iz analize statističkih podataka o zločinu iz mržnje za 2021. razvidno je da je Ministarstvo unutarnjih poslova od kaznenih djela u vezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona, evidentiralo najviše kaznenih djela prijetnje (članak 139. Kaznenog zakona) i to njih ukupno 40. Evidentirano je i 16 kaznenih djela oštećenja tuđe stvari (članak 235. Kaznenog zakona), dok su ostala kaznena djela evidentirana u manjem broju. Ovdje je potrebno istaknuti kako je od ukupno 101 kaznenog djela u vezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona, 13 kaznenih djela javnog poticanja na nasilje i mržnju iz članka 325. Kaznenog zakona. Vezano za motiv, najviše kaznenih

djela je počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve (67), zatim zbog spolne orijentacije (13), rasne pripadnosti/boje kože (11), vjeroispovijesti (8), boje kože (1) i rodnog identiteta (1). Detaljnijom analizom motiva zbog kojih su počinjena pojedina kaznena djela utvrđeno da je najviše kaznenih djela počinjeno prema pripadnicima srpske nacionalne manjine, njih ukupno 46.

U odnosu na članak 325. Kaznenog zakona, javno poticanje na nasilje i mržnju, Ministarstvo unutarnjih poslova evidentiralo je ukupno 20 ovih kaznenih djela, od kojih je osam počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve, dva kaznena djela počinjena su zbog rasne pripadnosti/boje kože žrtve, jedno kazneno djelo počinjeno je zbog vjeroispovijesti žrtve, pet kaznenih djela počinjeno je zbog spolne orijentacije žrtve, a četiri kaznena djela počinjena su zbog drugih osobina žrtve.

Od ukupno 154 prekršaja evidentiranih od strane Ministarstva unutarnjih poslova, 115 ih je kvalificirano kao prekršaji iz članka 25. stavka 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, broj 85/08. i 112/12.), 21 prekršaj je kvalificiran kao prekršaj iz članka 5. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira („Narodne novine“, broj 5/90., 30/90., 47/90. i 29/94.), a 18 prekršaja je kvalificirano kao prekršaji iz članka 4. stavka 1. podtočke 7. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima („Narodne novine“, broj 117/03., 71/06., 43/09. i 34/11.). Analizom ovih prekršajnih djela utvrđeno je da je najviše prekršaja počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve (prema pripadnicima srpske nacionalne manjine).

Nadležna državna odvjetništva postupala su u odnosu na ukupno 125 kaznenih djela, od kojih je najzastupljenije također kazneno djelo prijetnje (članak 139. Kaznenog zakona), ukupno 52 ova kaznena djela, a zatim slijedi kazneno djelo oštećenja tuđe stvari (članak 235. Kaznenog zakona), ukupno 29 ovih kaznenih djela, dok su ostala kaznena djela zastupljena u manjen broju. Analizom motiva zbog kojih su ova kaznena djela počinjena utvrđeno je da se u najvećem broju radi o nacionalnom podrijetlu žrtve.

U odnosu na članak 325. Kaznenog zakona, javno poticanje na nasilje i mržnju, nadležna državna odvjetništva postupala su vezano za 93 ova kaznena djela, od kojih je 47 počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve.

U predmetnom razdoblju nadležni sudovi donijeli su pet osuđujućih pravomoćnih presuda za kaznena djela u vezi s člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona i to: jednu osuđujuću presudu za kazneno djelo teške tjelesne ozljede iz članka 118. Kaznenog zakona, koje je počinjeno zbog nacionalnog i etničkog podrijetla/boje kože žrtve, tri osuđujuće presude za kazneno djelo prijetnje iz članka 139. Kaznenog zakona od kojih je jedno kazneno djelo počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve, a dva kaznena djela zbog vjeroispovijesti te jednu osuđujuću presudu za kazneno djelo oštećenja tuđe stvari iz članka 235. Kaznenog zakona, koje je počinjeno zbog nacionalnog podrijetla žrtve. Doneseno je i šest osuđujućih presuda za kazneno djelo iz članka 325. Kaznenog zakona, javno poticanje na nasilje i mržnju i to: dvije presude zbog nacionalnog podrijetla žrtve te po jedna presuda zbog regionalnog podrijetla/pripadnosti navijačkoj skupini, spolne orijentacije, vjeroispovijesti i rasne pripadnosti/boje kože žrtve. U prekršajnim predmetima doneseno je 29 osuđujućih presuda.

Tijekom 2022. održane su dvije sjednice Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje, dana 21. siječnja 2022. i dana 21. prosinca 2022. Na sjednici Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje

održanoj 21. siječnja 2022. predstavljani su ODIHR-ovi podaci o zločinu iz mržnje za Republiku Hrvatsku za 2020. i preporuke za unapređenje postojećeg sustava, predstavljani su statistički podaci o zločinu iz mržnje za razdoblje siječanj – lipanj 2021., sukladno novom Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje, zatim analiza presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu Sabalić protiv Hrvatske te aktivnosti tijela nadležnih za borbu protiv zločina iz mržnje, predstavnika akademske zajednice te predstavnika civilnog društva iz reda organizacija koje se bave praćenjem i suzbijanjem zločina iz mržnje provedenih od posljednje sjednice Radne skupine koja je održana u srpnju 2021. Na sjednici Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje održanoj 21. prosinca 2022., predstavljani su statistički podaci o zločinu iz mržnje za 2021. i za razdoblje siječanj – lipanj 2022., prikupljeni sukladno „novom“ Protokolu o postupanju u slučaju zločina iz mržnje. Organizacije civilnog društva (Srpsko narodno vijeće, Zagreb - Nacionalna koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine, Židovska općina Zagreb i Zagreb Pride) predstavili su podatke o zločinu iz mržnje iz svoje perspektive, predstavljene su aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske na međunarodnoj razini i to u okviru Radne skupine Europske unije visoke razine za suzbijanje govora mržnje i zločina iz mržnje (HLG), Radne (pod)skupine za praćenje, prikupljanje podataka i poticanje prijavljivanja zločina iz mržnje (EC - FRA), Radne (pod)skupine za edukaciju i jačanje kapaciteta za suzbijanje zločina iz mržnje na nacionalnoj razini (EC), Odbora stručnjaka za zločin iz mržnje (PC/ADI-CH) Vijeća Europe te OSCE – ODIHR nacionalne kontaktne točke, najavljena je izrada on-line baze podataka o zločinu iz mržnje, a prezentirane su i sve aktivnosti tijela nadležnih za borbu protiv zločina iz mržnje, predstavnika akademske zajednice te predstavnika civilnog društva iz reda organizacija koje se bave praćenjem i suzbijanjem zločina iz mržnje provedenih od posljednje sjednice Radne skupine.

Aktivnost 2.10.2.

Poticat će se borba protiv govora mržnje i bilo kojeg oblika nasilja ulažući u obrazovanje, stručna savjetovanja, javne kampanje i jačanje medijske pismenosti kako bi se preventivno djelovalo u svim područjima društvenog života (mediji, obrazovni sustav, policija i pravosuđe, sport, kultura, obitelj).

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: I. kvartal 2022.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja provodi Natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2022./2023. kroz financiranje sljedećih prioriteta područja:

b) Odgoj i obrazovanje za mir i nenasilno rješavanje sukoba, za što je kroz navedeni natječaj u 2022. godini dodijeljeno 709.577,18 HRK(94.177,08 EUR)

f) Odgoj i obrazovanje o pravima i očuvanju identiteta nacionalnih manjina, interkulturalizmu i multikulturalizmu, za što je kroz navedeni natječaj u 2022. godini dodijeljeno 95.000 HRK (12.608,67 EUR).

Aktivnost se provodi, a sredstva su osigurana na stavci A577130 - Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje djece i mladih.

Također, Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavljuje javni poziv za prijavu za podnošenje prijedloga za dodjelu Nagrade „Luka Ritz“ za promicanje tolerancije i škole bez nasilja te je putem navedenog poziva financiralo preventivne programe s ciljem promicanja tolerancije i škole bez nasilja „Luka Ritz“ – u ukupnom iznosu od 110.000,00 HRK (14.599,51 EUR) (11 škola) s aktivnosti A577016 – Prevencija nasilja i ovisnosti.

Nadalje, tijekom 2022. godine putem javnog poziva su financirani preventivni programi u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima s ciljem poboljšanje kvalitete, održivosti i učinkovitosti preventivnih intervencija koje se provode u sklopu odgojno-obrazovnog sustava. Realizacijom javnog poziva odgojno-obrazovne ustanove dobile su priliku za pokretanje novih preventivnih projekata, proširenje i poboljšanje kvalitete, održivosti i učinkovitosti preventivnih aktivnosti koje se već provode u odgojno-obrazovnim ustanovama. Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je na svojim mrežnim stranicama Poziv za financiranje preventivnih projekata osnovnih i srednjih škola te učeničkih te je financirano 186 projekata u ukupnom iznosu od 2.396.800,00 HRK (318.110,03 EUR) s aktivnosti A577016 – Prevencija nasilja i ovisnosti.

Osim već navedenog, financirane su aktivnosti provođenja programa "Imam stav" koji se eksperimentalno provodi u 12 osnovnih škola (u iznosu od 60.000,00 HRK (7.963,37 EUR) s aktivnosti A577016 – Prevencija nasilja i ovisnosti). Financiranjem aktivnosti provedbe preventivnog programa Imam stav omogućena je edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika te provođenje u 12 osnovnih škola. Preventivni program Imam stav je znanstveno utemeljen preventivni program te je proveden u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Agencijom za odgoj i obrazovanje.

Utrošci, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Državni proračun u 2022. godini:

A577130 - Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje djece i mladih, Iznos: 804.577,18 HRK (106.785,75 EUR)

A577016 – Prevencija nasilja i ovisnosti, Iznos: 2.566.800,00 HRK (340.672,91 EUR)

Pravosudna akademija u 2022. godini održala je tri jednodnevne edukacije pod nazivom „Promicanje prava na različitost i borba protiv netrpeljivosti i mržnje“ za suce i sudske savjetnike obiteljskog i kaznenog prava te zamjenike državnih odvjetnika i državnoodvjetničke savjetnike. Ukupno je sudjelovalo 27 polaznika. Također je u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održana jedna jednodnevna radionica pod nazivom „Zločin iz mržnje“ za kaznene i prekršajne suce i sudske savjetnike, zamjenike državnih odvjetnika i državnoodvjetničke savjetnike i policijske službenike iz Regionalnog centra Osijek. Ukupno je sudjelovao 28 polaznika. U okviru međunarodne suradnje Pravosudne akademije na temu zločina iz mržnje i govora mržnje, na seminaru pod nazivom „Antisemitizam i zločin iz mržnje“ u organizaciji Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN) sudjelovale su jedna sutkinja općinskog suda i dvije sudske savjetnice iz Republike Hrvatske.

Ministarstvo unutarnjih poslova, tijekom školske godine 2022./2023., s partnerima provodi Nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“ u odgojno-obrazovnim ustanovama na području

Međimurske županije. Kroz ovaj Projekt policija je uspostavila kvalitetnu suradnju s romskim udrugama, organizacijama civilnog društva i odgojno obrazovnim ustanovama s ciljem provedbe zajedničkih aktivnosti. Projekt je tematski usmjeren na osnaživanje socijalne uključenosti manjinskih društvenih skupina u društvenu zajednicu, s naglaskom na dijalog i poštivanje kulturoloških sličnosti i različitosti kroz kulturu tolerancije, nenasilja i nediskriminacije te sprječavanja svih oblika mržnje. Ciljana skupina u projektu su djeca u dobi od 10 i 11 godina, a u školskoj godini 2022./2023. projektom je obuhvaćeno 229 učenika s područja Međimurske županije. Planirani izvor financiranja u Državnom proračunu; aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje; u okviru redovne djelatnosti, rashodi se ne mogu specificirati.

Ministarstvo unutarnjih poslova provodi nacionalni preventivni projekt „Zajedno protiv govora mržnje“ u suradnji s drugim nadležnim državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, sveučilišnom i znanstvenom zajednicom, sportskim organizacijama, klubovima i udrugama, relevantnim organizacijama civilnog društva, medijima, odgojno-obrazovnim ustanovama, sportašima, glazbenicima, umjetnicima i drugim istaknutim članovima društvene zajednice. Cilj ovog Projekta je da se kroz različite preventivne aktivnosti, uz zajedničko sudjelovanje društveno angažiranih osoba, javno - putem medija, upute prigodne poruke javnosti s ciljem sprječavanja svih oblika govora mržnje uz promicanje pozitivnih stilova života, nenasilja, međusobne tolerancije i kulture dijaloga te sprječavanja nasilja u obitelji i nasilja nad ženama.

Tijekom 2022. godine projekt je proveden na području: Policijske uprave bjelovarsko-bilogorske, Policijske uprave karlovačke, Policijske uprave krapinsko-zagorske, Policijske uprave međimurske, Policijske uprave osječko-baranjske, Policijske uprave sisačko-moslavačke te Policijske uprave vukovarsko-srijemske na način da je održano više od 150 javnih manifestacija, čime je educirano više od 31 200 osoba. Planirani izvor financiranja u Državnom proračunu; aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje; u okviru redovne djelatnosti, rashodi se ne mogu specificirati.

Ministarstvo unutarnjih poslova, sukladno Planu preventivnih mjera za potresom pogođeno područje Sisačko-moslavačke županije, tijekom 2022. godine nastavilo je provedbu niza preventivno-intervencijskih mjera od kojih posebno ističemo prevenciju svih oblika nasilja, posebno nasilja prema djeci i nasilja prema ženama, imovinskog kriminaliteta, prevenciju prijevera starijih osoba, programe povećanja osjećaja sigurnosti građana i drugo. Posebno ističe da su na navedenom području u više navrata izvedene predstave „Zmajevi koji ne lete“ te „(DIS)LIKE“ kojima je prisustvovalo više od 450 djece s područja Sisačko-moslavačke županije.

Ministarstvo unutarnjih poslova naglašava da se provedbom cijelog niza edukativno-preventivnih aktivnosti na potresom pogođenom području ispunjavaju ciljevi Nacionalne strategije za prava djece, Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, Nacionalnog plana za uključivanje Roma, a sve u cilju zaštite i promicanja prava pripadnika nacionalnih manjina, posebno djece. Planirani izvor financiranja u Državnom proračunu; aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje; u okviru redovne djelatnosti, rashodi se ne mogu specificirati.

Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija, u sklopu Aktivnosti 2.10.2. u svim svojim nastavnim programima na svim razinama obrazovanja (visokoškolskoj i temeljnoj razini, cjeloživotnom obrazovanju) provodi kontinuiranu edukaciju policijskih službenika o zaštiti temeljnih ljudskih prava, načelima jednakosti te zabrani i suzbijanju diskriminacije po bilo kojoj osnovi. Naime, spomenute teme usvojene su u redovnim programima Visoke policijske škole, Policijske škole „Josip Jović“ koja provodi Program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka i srednjoškolsko obrazovanje (3. i 4. razred), te na raznim specijaliziranim seminarima, tečajevima i obukama. Tijekom godine provode se dodatne aktivnosti i edukacije u obliku radionica ili sudjelovanja stručnjaka Policijske akademije na treninzima ili studijskim posjetima, koji nisu kontinuirani, ali su prisutni na godišnjoj razini, a njihov intenzitet ovisi o različitim projektima organizacija civilnog društva ili drugih ministarstava.

Visoka policijska škola navodi kako se, u sklopu preddiplomskog stručnog studija Kriminalistika, tema ljudskih prava s posebnim naglaskom na zločin iz mržnje i govor mržnje obrađuje u okviru sljedećih kolegija:

- Uvod u pravni sustav i ustavno uređenje Republike Hrvatske – na 1. godini obrađuju se teme Ustavom zajamčene slobode i prava; Međunarodni standardi ljudskih prava; Značaj ljudskih prava za policijsko postupanje; Europski sud za ljudska prava; Zajedničke odredbe o ustavnim slobodama i pravima; Ograničavanje ustavnih sloboda i prava; Osobne, političke slobode i prava; Gospodarska, socijalna i kulturna prava; Institucije koje jamče provedbu Ustavom zajamčenih ljudskih prava: pučki pravobranitelj i Ustavni sud; Diskriminacija, središnja tijela za suzbijanje diskriminacije; Sloboda govora, govor mržnje i zločin iz mržnje.
- Kriminologija – na 1. godini interdisciplinarno se obrađuje tema Zločini iz mržnje i govor mržnje. Pritom se dodatno detaljno analizira policijska praksa kroz odluke Europskog suda za ljudska prava u korist i protiv Republike Hrvatske.
- Kriminalistička psihologija – na 1. godini izučava se psihološki koncept zločina iz mržnje i govora mržnje.
- Kazneno materijalno pravo – na 1. godini izučava se Zločin iz mržnje kao tematska jedinica, uključujući i govor mržnje. Definiira se pojam zločina iz mržnje sukladno Kaznenom zakonu, pojam žrtve, mržnja kao motiv počinjenja pojedinih kaznenih djela, mržnja kao kvalifikatorno obilježje pojedinih kaznenih djela (članak 111. Teško ubojstvo, članak 116. Sakaćenje ženskih spolnih organa, članak 117. Tjelesna ozljeda, članak 118. Teška tjelesna ozljeda, članak 119. Osobito teška tjelesna ozljeda, članak 138. Prisila, članak 139. Prijetnja, članak 154. Teška kaznena djela protiv spolne slobode, članak 324. Izazivanje nereda).
- Policijske ovlasti – 1. godina; tema: načelno se govori o ljudskim pravima, ali ne i tematski. Naime, svaka zakonita primjena policijskih ovlasti je de facto zakonito zadiranje u ljudska prava i slobode i balansirana je u odnosu na zaštitu ljudskih prava.
U akademskoj godini 2021./2022. obrazovano je ukupno 89 studenata, a u akademskoj godini 2022./2023. obrazuje se ukupno 100 studenata.

U sklopu Diplomskog stručnog studija Kriminalistika, tema ljudskih prava s posebnim naglaskom na zločin iz mržnje i govor mržnje obrađuje se u sklopu sljedećih kolegija:

- Primijenjena viktimologija – 2. godina; teme: Prava žrtava zločina i prekršaja uključujući i žrtve zločina iz mržnje; Fenomenološka obilježja žrtava.

- Nadzor nad radom policije – 2. godina; teme: načelno se govori o ljudskim pravima, ali ne i tematski. Nadzor nad radom policije i služi tome da policija zakonito primjenjuje policijske ovlasti, odnosno obavlja policijske poslove i u izravnoj je funkciji zaštite ljudskih prava.

U akademskoj godini 2021./2022. obrazovano je ukupno 47 studenata, a u akademskoj godini 2022./2023. obrazuju se ukupno 54 studenata.

Policijska škola „Josip Jović“ navodi kako se, u sklopu Programa obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka, tema Zločin iz mržnje obrađuje u sklopu sljedećih nastavnih predmeta:

- Ustav Republike Hrvatske, pravo Europske unije i ljudska prava – cilj je predmeta stjecanje znanja o temeljnim slobodama i pravima čovjeka i građanina koja štiti i afirmira Ustav Republike Hrvatske te znanja o državnom ustrojstvu Republike Hrvatske i nadležnostima ključnih državnih tijela. Posebno treba istaknuti zaštitu ljudskih prava u kontekstu primjene policijskih ovlasti i policijskog postupanja. Predmet također obrađuje temeljne pojmove i institucije Europske unije te način donošenja odluka i njihove implementacije u pravni sustav Republike Hrvatske. Posebna se pozornost poklanja međunarodnim izvorima kojima se štite određena temeljna ljudska prava i slobode, s posebnim osvrtom na praksu Europskog suda za ljudska prava i povrede određenih konvencija koje su počinjene u policijskom postupanju.
- Policijske ovlasti i njihova primjena - cilj je predmeta osposobiti polaznike za samostalno, odgovorno i zakonito obavljanje poslova policijskog službenika temeljne policije, u skladu s pravilima policijske struke i policijske etike, uz poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda građana te zaštitu drugih Ustavom zaštićenih prava. Kroz nastavnu cjelinu „Etika policijske službe i ljudska prava“ obrađuju se teme:
 - o Diskriminacije (po bilo kojoj osnovi)
 - o Primjena policijskih ovlasti prema ranjivim skupinama
 - o Zločini iz mržnje (s obzirom da je kazneno djelo počinjeno među ostalim zbog invaliditeta, nacionalnog ili etničkog podrijetla i drugo) i govor mržnje
 - o Primjena policijskih ovlasti prema pripadnicima nacionalnih manjina
- Psihologija - cilj je predmeta stjecanje znanja o složenosti međuljudskih odnosa te značaju i mogućnostima rješavanja konfliktnih i stresnih situacija. U sklopu ovog predmeta obrađuju se sljedeće teme:
 - o Stavovi, stereotipi i predrasude
 - o Socijalno ponašanje i grupni utjecaj
 - o Ranjive skupine
 - o Zločin iz mržnje
 - o Vježba - govor mržnje
- Osnove kriminalistike i kriminalističko istraživanje - cilj je nastave upoznavanje polaznika s formalnim okvirima kriminalističkih istraživanja kaznenih djela, taktičkim, tehničkim i metodičkim sadržajima izvođenja radnji kojima se otkrivaju kaznena djela i njihovi počinitelji. U dijelu koji se odnosi na Kriminalističku prevenciju, kroz 3 školska sata o temi: prevencija zločina iz mržnje.
- Osnove kaznenog i prekršajnog prava - cilj je nastave da polaznici steknu temeljna znanja iz kaznenoga materijalnog prava, odnosno prekršajnog prava, te izgrade sustav vrijednosti

koji će im biti putokaz u budućem radu. Kroz 1 školski sat obrađeni su kaznenopravni aspekti zločina iz mržnje.

Školsku godinu 2021./2022. završilo je ukupno 540 polaznika, a u školskoj godini 2022./2023. upisano je 546, a trenutno nastavu pohađa 490 polaznika.

Nakon što je 2011. godine Policijska škola „Josip Jović“ započela s provođenjem redovnog srednjoškolskog obrazovanja (3. i 4. razred srednje škole), školovanje je obustavljeno 2013. U školskoj godini 2021./2022. ponovno je započeto redovno srednjoškolsko obrazovanje. Tema temeljnih ljudskih prava (uključujući zločin iz mržnje i govor mržnje) obrađuje se kroz sljedeće predmete:

- Osnove policijskog posla i organizacija – u 3. razredu ljudska prava se obrađuju kroz 16 školskih sati u sljedećim nastavnim jedinicama: Povijest ljudskih prava, Ljudska prava u Ustavu Republike Hrvatske, Osobne i političke slobode i prava, Uloga policije u zaštiti osobnih sloboda i prava, Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Konvencija Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, Izazovi za policijske službenike u području ljudskih prava, Europski sud za ljudska prava, Prikaz i analiza presuda Europskog suda za ljudska prava - povreda članka 3. i članka 14. i Projektni zadatak - kršenje odredbi međunarodnih mehanizama zaštite ljudskih prava tijekom policijskog postupanja.
Školske godine 2021./2022. upisano je 56 učenika (53 trenutno pohađa nastavu), a školske godine 2022./2023. upisano je 104 učenika (94 trenutno pohađa nastavu).

U okviru Programa cjeloživotnog obrazovanja provode se sljedeći relevantni tečajevi:

- Tečaj granične policije – tečaj se provodi s ciljem stjecanja znanja o kulturnim razlikama građana različitih zemalja, konceptu kulture, kulturnim standardima, unutarkulturnim odnosima, multikulturalizmu, naciji, etničkoj pripadnosti, multikulturnim razlikama, ksenofobiji, etnocentrizmu i zločinima iz mržnje te problematici trgovanja ljudima
- u 2022. godini organizirana su 2 tečaja, a edukaciju je pohađalo 45 policijskih službenika:
 - o 21. veljače – 14. travnja 2022. - 20 polaznika
 - o 31. listopada – 23. prosinca 2022. - 25 polaznika
- Tečaj za kontakt policajce – na tečaju se kroz 16 nastavnih sati obrađuju razni aspekti zločina iz mržnje: tijekom 2022. godine održana su 3 tečaja sa 109 polaznika.

Ministarstvo unutarnjih poslova, samostalno i u suradnji s drugim državnim tijelima i nevladinim organizacijama, planira kontinuirano provoditi obrazovanje policijskih službenika na svim razinama na temu zaštite temeljnih ljudskih prava, uključujući i prava nacionalnih manjina.

Planirani izvor financiranja u Državnom proračunu; aktivnosti A553131 Administracija i upravljanje; u okviru redovne djelatnosti, rashodi se ne mogu specificirati.

Dana 24. svibnja 2022., u Hotelu Lav, u Vukovaru, održan je seminar na temu zločina iz mržnje, kojeg je organizirao Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske u suradnji s Pravosudnom akademijom. Riječ je o seminaru namijenjenom kaznenim i prekršajnim

sucima i savjetnicima općinskih i županijskih sudova, zamjenicima i državnoodvjetničkim savjetnicima kaznenog odjela županijske i općinske razine, policijskim službenicima te organizacijama civilnog društva. Seminar se organizirao u sklopu provedbe Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022.

Voditeljice seminara bile su gđa Andreja Šurina Marton, zamjenica Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske te gđa Dijana Rizvić, sutkinja Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, koje su seminar koncipirale na način da se fenomen zločina iz mržnje i govora mržnje sagleda iz kaznenopravnog i prekršajopravnog aspekta, od trenutka prijave ili saznanja za događaj, preko prepoznavanja elementa mržnje u motivu i pravilne kvalifikacije pa sve do procesuiranja i odgovarajućeg sankcioniranja, s osvrtnom na relevantnu praksu i uočene izazove. Preko 30 sudionika doprinijelo je uspješnom i produktivnom radu i raspravi na ovom seminaru. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske planira nastaviti s provođenjem ovih seminara i tijekom 2023.

Aktivnost 2.10.3.

Vlada će osuditi, suzbijati i poduzimati potrebne mjere za sankcioniranje svih oblika javnog odobravanja, poricanja ili umanjavanja genocida (uključujući Holokaust i Samudaripen), zločina agresije, zločina protiv čovječnosti ili ratnog zločina, usmjereno prema manjinskim narodima u skladu s Okvirnom odluka Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kaznenopravnim sredstvima i Kaznenim zakonom.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi kako je u Programu rada Europske komisije za 2023. godinu, u poglavlju „Novi poticaj europskoj demokraciji“, kao mjera br. 100. sadržano „Proširenje liste europskih kaznenih djela na govor mržnje i zločin iz mržnje“ čiji je cilj dopuniti članak 83. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (koji propisuje 10 europskih kaznenih djela za koja se traži harmonizacija minimalnih obilježja i kazni na razini EU-a) zločinom iz mržnje i govorom mržnje. Proširenje liste kaznenih djela iz članka 83. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije očekivano bi moglo rezultirati novim zakonodavnim prijedlogom Europske komisije u području suzbijanja ove kategorije kaznenih djela te se, obzirom na navedeno, smatra oportunističkim pratiti daljnji razvoj aktivnosti na razini EU-a na području borbe protiv govora mržnje i zločina iz mržnje.

Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kontinuirano sudjeluju u radu Skupine EU visoke razine za suzbijanje govora mržnje i zločina iz mržnje (*eng. EU high level group on combating hate speech and hate crime*) te Radne skupine EU za edukaciju i jačanje kapaciteta za suzbijanje zločina iz mržnje na nacionalnoj razini (*eng. Working group on hate crime training and capacity building for national law enforcement*). Potonja radna skupina djeluje sa svrhom mapiranja postojećih edukacija o zločinu iz mržnje u pojedinoj državi članici Europske unije. Predstavnici Ureda sudjeluju u radu novoosnovane Radne podskupine EU za nacionalnu

implementaciju Akcijskog plana EU za antirasizam 2020. – 2025. (eng. *Subgroup on the national implementation of the EU anti-racism action plan 2020. - 2025*). Nadalje, predstavnici Ureda kontinuirano sudjeluju i u radu Radne skupine EU za evidentiranje zločina iz mržnje, prikupljanje podataka i poticanje izvješćivanja (eng. *Working group on hate crime recording, data collection and encouraging reporting*), dok ravnatelj Ureda sudjeluje u radu Odbora stručnjaka za zločin iz mržnje (PC/ADI-CH) Vijeća Europe.

Aktivnost 2.10.4.

Vlada će poticati potpisivanje međunarodnih dokumenata s matičnim zemljama nacionalnih manjina koje žive u Hrvatskoj, posebno s onim državama gdje živi i hrvatska nacionalna ili jezična manjina, a tamo gdje ugovori ili sporazumi postoje, dosljedno i u potpunosti primjenjivati njihove odredbe.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, kao koordinacijsko tijelo i nositelj poslova u vezi s pripremom i održavanjem sjednica međuvladinih mješovitih odbora za praćenje provedbe sporazuma o međusobnoj zaštiti nacionalnih manjina (prethodno je navedeno da Republika Hrvatska takve bilateralne sporazume ima potpisane s Mađarskom, Republikom Srbijom, Crnom Gorom i Republikom Sjevernom Makedonijom), prati postojeća stanja kao i stvaranje preduvjeta za unaprjeđivanje prava pripadnika manjina na izražavanje, očuvanje i razvijanje nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta, kao i prava na održavanje i razvijanje obrazovanja i medija na manjinskom jeziku i pismu te ostvarivanja zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkim tijelima na svim razinama. Nakon što je 9. studenoga 2021. u Skopju uspješno održana Peta sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Republike Sjeverne Makedonije, 7. prosinca 2022. u Budimpešti je, također uspješno, održana 16. sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske. Ističemo kako je i u 2023. godini planirano održavanje Međuvladinih mješovitih odbora sa Sjevernom Makedonijom i Mađarskom. Međutim, budući da nakon parlamentarnih izbora održanih 2020. u Republici Srbiji i Crnoj Gori nisu imenovani novi supredsjedatelji MMO-a, ne postoje sugovornici s kojima bi se mogla održavati komunikacija i razvijati suradnja u okviru ovih dvaju MMO-a.

Jednako tako, Središnji državni ured potiče potpisivanje bilateralnih sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina s državama u kojima žive pripadnici hrvatske nacionalne manjine. Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Središnjeg državnog ureda te na temelju Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017.- 2020. (aktivnost 5.1.1.) na sjednici održanoj 14. svibnja 2020. donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Češke Republike o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Češkoj Republici i češke nacionalne

manjine u Republici Hrvatskoj. Dana 23. lipnja 2022. održan je sastanak izaslanstava Republike Hrvatske i Češke Republike u vezi hrvatskoga prijedloga za sklapanje Sporazuma o obostranoj zaštiti nacionalnih manjina, na kojemu je češka strana iznijela stav da nisu spremni na sklapanje pravno obvezujućeg sporazuma o obostranoj zaštiti manjina zbog kompliciranog unutarnjeg pravnog sustava i zbog mogućih budućih zahtjeva drugih 13 nacionalnih manjina koje žive u Češkoj, ali da bi rado s Republikom Hrvatskom potpisali deklaraciju ili memorandum o razumijevanju. Hrvatska strana zaprimila je prijedlog predmetne Deklaracije/Izjave te se trenutno vrše daljnje konzultacije nadležnih državnih tijela.

U kontekstu kontinuirane provedbe ove aktivnosti, predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova redovito sudjeluju u sjednicama međuvladinih mješovitih odbora za praćenje bilateralnih sporazuma o međusobnoj zaštiti manjinskih prava, a na kojima se raspravljaju i mogućnosti sklapanja bilateralnih sporazuma o pravima nacionalnih manjina. U tom smislu Ministarstvo i aktivno pridonosi svojim djelovanjem (vidi: Aktivnosti 5.1.1. i 5.2.1.)

3. OPERATIVNI PROGRAM ZA SRPSKU NACIONALNU MANJINU

3.1. Obnova i stambeno zbrinjavanje

Aktivnost 3.1.1.

Program obnove, popravka i opremanja obiteljskih kuća i stanova ubrzat će se. U tu svrhu osigurat će se dostatna financijska sredstva radi njegova završetka u ovom mandatnom razdoblju.

Nositelj: Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Rok provedbe: IV. kvartal 2022.

- AP

Molimo vidjeti Izvješće pod točkom 3.1.2.

Aktivnost 3.1.2.

Unaprijedit će se i ubrzati program stambenog zbrinjavanja bivših nositelja stanarskih prava, na osnovi analize zahtjeva samih podnositelja. Poduzet će se radnje u svrhu ažurnijeg osiguranja stambenih jedinica.

Izmijenit će se odluka Vlade kojima se regulira prodaja stanova u vlasništvu Republike Hrvatske radi korekcije otkupne cijene stanova.

Otvorit će se novi rok za predaju zahtjeva za otkup stanova te pojednostavniti procedure otkupa.

Nositelj: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Predmetna Aktivnost kontinuirano se provodi u okviru nadležnosti *Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz više različitih programa koji se i financiraju odvojeno po namjenama prema planu izvršenja proračunskih sredstava. Provedba Aktivnosti 3.1.2. provodi se kroz sljedeće proračunske aktivnosti: K761061, K761062, K761065 i A761069, kako je izloženo u nastavku. Potrebno je napomenuti da se Aktivnost 3.1.2. dijelom provodi i kroz druge proračunske aktivnosti koje obuhvaćaju cjelokupnu nadležnost Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, kao što je primjerice proračunska aktivnost *Program suzbijanja energetske siromaštva* koja se tiče sredstava planiranih i utrošenih na ime ulaganja na građevinskim objektima, i aktivnost *Upravljanje i gospodarenje državnom imovinom namijenjenoj za stambeno zbrinjavanje* koja obuhvaća usluge tekućeg i investicijskog održavanja nekretnina na raspolaganju Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. O navedenim aktivnostima se neće posebno izlagati jer se tiču poslova koji nisu samo usmjereni na stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, ali iste obuhvaćaju.

* Hrvatski sabor, na sjednici 17. veljače 2023., donio je Zakon o izmjenama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, broj 21/23 kojim je Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine preuzelo poslove, prava i obveze Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskih prava – aktivnost K761062

Početakom 2022. godine u upravnim tijelima u županijama, u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na stambeno zbrinjavanje i koja u prvom stupnju rješavaju u postupcima utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje, bilo je ukupno evidentirano 60 neriješenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava. Zaključno s 31. prosinca 2022. taj broj iznosio je 28, odnosno tijekom 2021. godine upravna tijela u županijama i upravno tijelo Grada Zagreba donijela su 32 rješenja o ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava temeljem Uredbe o utvrđivanju statusa bivših nositelja stanarskih prava i članova njihovih obitelji te uvjetima i postupku njihovog stambenog zbrinjavanja ("Narodne novine", broj 133/2013). Navedena rješenja obuhvaćaju kako rješenja za područja od posebne državne skrbi, odnosno potpomognuta područja, tako i rješenja donesena za ostala područja Republike Hrvatske Broj obostrano potpisanih ugovora o najmu u 2022. godini u odnosu na bivše nositelje stanarskog prava je 47, od toga 30 na području posebne državne skrbi, odnosno potpomognutom području, a 17 izvan navedenog područja. Aktivnost u proračunu koja se odnosi na stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskih prava je K 761062 *Stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava*, na kojoj je u 2022. utrošeno 3.413.925,23 HRK (453.105,74 EUR).

Obnova i opremanje u ratu oštećenih objekata – aktivnost K761061

U programu obnove i opremanja ratom oštećenih ili uništenih stambenih jedinica ne vodi se evidencija korisnika po nacionalnoj pripadnosti, a sva rješenja s utvrđenim pravom na stambeno zbrinjavanje žurno se uvode u fazu realizacije, bez lista čekanja. U 2022. godini završeni su radovi na obnovi 48 obiteljskih kuća, u radovima obnove je još 31 obiteljska kuća, a u fazi natječaja za izvoditelje radova su 3 obiteljske kuće. U fazi izrade projektne dokumentacije je 15 obiteljskih kuća. Isplaćeno je 15 novčanih potpora za popravak oštećenja i povrat vlastito uloženi sredstava. U programu opremanja nakon provedenih aktivnosti obnove, isporučen je 81 komplet namještaja i 7 aparata bijele tehnike, od čega 5 hladnjaka, 2 električna štednjaka. Na aktivnosti Obnova i izgradnja u ratu oštećenih stambenih objekata K761061 za navedenu namjenu utrošeno je ukupno 10.471.454,39 HRK (1.389.800,83 EUR).

Darovanje osnovnog građevnog materijala – aktivnost K761063

U 2022. godini, provedeni su postupci ugovaranja sudionika programa darovanja građevnog materijala, te je isti započeo tijekom srpnja 2022. godine. U programu stambenog zbrinjavanja darovanjem osnovnog građevnog materijala izrađeno je 167 elaborata za isporuku građevnog materijala, potpisana su 338 ugovora o darovanju građevnog materijala, u isporuci je materijal za obnovu i izgradnju 503 kuće, od toga je za 206 kuća završena kompletna isporuka materijala, isplaćeno je 172 novčanih potpora po završenoj ugradnji, u izvođenju je 38 kuća po modelu organizirane ugradnje materijala, od toga su na 20 kuća završeni svi radovi i obavljeni tehnički pregledi. U predmetnu statistiku uključeni su svi korisnici, neovisno o nacionalnoj pripadnosti, koji su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje darovanjem građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu i građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće, darovanjem građevnog materijala za obnovu, dogradnju/nadogradnju i završetak izgradnje obiteljske kuće u vlasništvu korisnika,

darovanjem građevnog materijala za izgradnju obiteljske kuće na građevinskom zemljištu u vlasništvu korisnika ili darovanjem neuseljive obiteljske kuće u državnom vlasništvu i građevnog materijala za njezinu obnovu ili rekonstrukciju. Dakle, vezano uz navedeni program, u Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ne vodi se evidencija korisnika po nacionalnoj pripadnosti niti prema pravnom temelju po kojem je korisnik ostvario pravo na stambeno zbrinjavanje (Uredba ili Zakon). Aktivnost se provodi kroz proračunsku aktivnost K761063 te su u 2022. godini utrošena sredstva u iznosu od 55.011.221,09 HRK (7.301.243,76 EUR).

Prodaja stanova u vlasništvu Republike Hrvatske – aktivnost K761065

Tijekom 2022. godine bivšim nositeljima stanarskog prava ukupno je prodano 112 stambenih jedinica izvan područja posebne državne skrbi, odnosno izvan potpomognutog područja, a radi se o korisnicima koji su uglavnom pripadnici srpske nacionalne manjine, iako se podaci u okviru nadležnosti ovog tijela ne vode prema pripadnosti po nacionalnoj osnovi nego prema činjenici radi li se o nositeljima bivšeg stanarskog prava ili o ostalim korisnicima. Prodaja stambenih jedinica izvan područja posebne državne skrbi provodi se temeljem Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 78/21). Istom je izmijenjena ranija Odluka Vlade Republike Hrvatske kojom je bila regulirana prodaja stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na način da je izvršena korekcija otkupne cijene stanova, otvoren je novi rok za predaju zahtjeva za otkup stanova te je pojednostavljena procedura otkupa. Na području od posebne državne skrbi, odnosno na potpomognutom području Republike Hrvatske tijekom 2022. godine ukupno je sklopljeno 297 kupoprodajnih ugovora, međutim podaci o navedenim korisnicima također se ne vode po nacionalnoj osnovi niti po osnovi podnesenih zahtjeva za stambeno zbrinjavanje temeljem statusa bivših nositelja stanarskog prava. Prodaja stambenih jedinica na području od posebne državne skrbi, odnosno potpomognutom području Republike Hrvatske provodi se temeljem Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima ("Narodne novine", broj 106/18, 98/19), Uredbe o prodajnoj cijeni obiteljske kuće ili stana u državnom vlasništvu kojima upravlja Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ("Narodne novine", broj 24/19) i Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske na području Hrvatskog Podunavlja ("Narodne novine", broj 1/14). Vezano uz navedenu aktivnost, preduvjet pristupanju prodaji nekretnina u vlasništvu RH kojima raspolaže ovo tijelo, provođenje je postupaka uređenja posjedovnih i vlasničko – pravnih stanja te je u odnosu na potpomognuta područja na poziciji K761065 *Uređenje posjedovne i vlasničko – pravne evidencije i imovine na PPDS-u* u navedenu svrhu u 2022. godini utrošeno 287.016,78 HRK (38.093,67 EUR).

Regionalni program stambenog zbrinjavanja – aktivnost A761069

Regionalni program stambenog zbrinjavanja (RHP) je višegodišnji program s ciljem trajnog rješavanja stambenih potreba najugroženijih kategorija izbjeglih i interno raseljenih osoba, a rezultat je zajedničke inicijative Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Crne Gore i Republike Srbije, utemeljen na zajedničkoj deklaraciji koju su potpisali ministri vanjskih poslova zemalja partnera u Beogradu 2011. godine. Putem Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja planira se pružiti trajno stambeno rješenje najugroženijim kategorijama izbjeglica, povratnika, interno raseljenih osoba i bivših nositelja stanarskog prava. Okvirnim sporazumom, potpisanim od strane

Republike Hrvatske i Razvojne banke Vijeća Europe, dana 3. prosinca 2013. godine, a stupio na snagu 1. lipnja 2014. godine, definiran je pravni okvir za korištenje financijskih sredstava iz Fonda Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja. Od početka Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja u Republici Hrvatskoj do kraja 2022. godine odobreno je ukupno 9 potprojekata te je odobrena financijska potpora za sufinanciranje operativnih troškova provedbene strukture, za koje je osigurano ukupno 129.014.268,19 HRK (17.123.136,00 EUR) bespovratnih sredstava iz Fonda RHP-a. Ovim se projektima planira stambeno zbrinuti ukupno 410 obitelji. S proračunske aktivnosti *Regionalni stambeni program A761069* je u 2022. godine utrošeno 3.656.092,16 HRK (485.246,82 EUR) sredstava za nacionalno učešće te 3.473.844,43 HRK (461.058,39 EUR) bespovratnih sredstava, odnosno ukupno 7.129.936,60 HRK (946.305,21 EUR) financijskih sredstava. Navedenim projektima, do kraja 2022. godine, ukupno je stambeno zbrinuta 382 obitelj i to kroz potprojekte HR1 – Korenica, HR2 – Knin, HR3 – Glina, HR4 – kupnja 100 stanova, HR5 – Benkovac, HR6 – obnova 61 obiteljske kuće, HR7 – Vukovar, HR8 – obnova 18 obiteljskih kuća i HR9 – kupnja 38 stanova.

U 2022. godini završena je implementacija dva projekta;

- Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Vukovaru (HR7)

Ukupna vrijednost projekta iznosi 9.511.824,04 HRK (1.262.436,00 EUR), od čega vrijednost donacije iznosi 6.475.895,21 HRK (859.499,00 EUR). Radovi na izgradnji završeni su krajem 2021. godine, a svečano useljenje korisnika održano je 29. travnja 2022. godine.

Ovim projektom osigurano je trajno stambeno zbrinjavanje 21 obitelji izbjeglica, bivših nositelja stambenog prava te povratnika, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja i koje do sada nisu mogle osigurati trajno rješenje stambenog pitanja.

Završena je financijska revizija projekta te se očekuje službeno zatvaranje od strane CEB-a.

- Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 18 obiteljskih kuća (HR8)

Ukupna vrijednost projekta iznosi 8.006.506,28 HRK (1.062.646,00 EUR), od čega će se 5.383.558,47 HRK (714.521,00 EUR) financirati iz donatorskih sredstava. Do 30. lipnja 2022. godine završeni su radovi na svih 18 obiteljskih kuća.

Ovim projektom osigurano je trajno stambeno zbrinjavanje za 18 obitelji, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja, a čije su kuće uništene tijekom Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj i koje do sada nisu uspjele riješiti svoje stambeno pitanje na održiv način.

Završena je financijska revizija projekta te se očekuje službeno zatvaranje od strane CEB-a.

U provedbi je 1 projekt:

- Kupnja do 38 stanova (HR9)

Cilj je projekta osigurati trajno stambeno zbrinjavanje 38 najugroženijih obitelji bivših nositelja stanarskog prava i osoba koje se nalaze u objektima organiziranog smještaja, koje ispunjavaju kriterije socijalne ranjivosti iz Regionalnog programa stambenog zbrinjavanja. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je 31. prosinca 2019. Ukupna

vrijednost projekta iznosi 12.208.301,04 HRK (1.620.320,00 EUR), od čega će se 12.208.301,04 HRK (1.130.320,00 EUR) financirati iz donatorskih sredstava. Do kraja 2022. godine ukupno je uplaćeno 6.028.855,09 HRK (800.166,58 EUR) bespovratnih sredstava. Do kraja 2022. godine, kroz šest objavljenih Javnih poziva za kupnju stanova kupljeno je 18 stanova, za ukupno 55 osoba, a u tijeku je kupnja jednog stana za dvočlanu obitelj. Sedmi javni poziv za kupnju preostalih 19 stanova planiran je u siječnju 2023. godine. Planirani datum završetka ovog projekta je 30. lipnja 2023.

Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 78/21) kojom su utvrđeni uvjeti i način prodaje stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravljaju Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva unutarnjih poslova, tadašnji Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje i druga državna tijela, a koji nisu predmet prodaje po drugim posebnim zakonima taksativno navedenim u predmetnoj Odluci. Tijekom 2022. godine nije riješen niti jedan zahtjev prodaje stanova po navedenoj Odluci Vlade Republike Hrvatske, budući da su se tijekom 2022. godine unutar ovoga Ministarstva odvijale pripremne radnje za provedbu istoga u smislu povezivanja starih i novih urudžbenih aplikacija pravnih prednika Ministarstva u svrhu evidentiranja i unosa u aplikaciju za predaju novih zahtjeva, povezivanja dupliciranih predmeta, uspostavljanje kontaktnih točaka kod drugih državnih tijela za dostavu potrebne dokumentacije u svrhu rješavanja zahtjeva te priprema novih obrazaca (dopisa, ugovora) potrebnih za postupak prodaje. Međutim, tadašnji Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje je tijekom 2022. godine na temelju Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 78/21) prodao 112 stanova.

Aktivnost 3.1.3.

Vlada će svake proračunske godine osigurati odgovarajući iznos sredstava za realizaciju postojećih programa stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima.

Nositelj: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Molimo vidjeti 3.1.2.

3.2. Statusna prava

Aktivnost 3.2.1.

Tijela državne uprave će promijeniti svoje postupanje kako bi olakšala položaj stranaka u postupcima utvrđivanja hrvatskog državljanstva u slučajevima kad su Knjige državljana uništene.

Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok provedbe: III. kvartal 2021.

- AP

Kontinuirano se, na temelju zaprimljenih zahtjeva, provodi aktivnost za utvrđivanje hrvatskog državljanstva u slučajevima kada su knjige državljana uništene ili su nestale. Na dinamiku rješavanja takvih zahtjeva utječe činjenica što su mnoge osobe, koje su bile upisane u uništenim knjigama državljana, odlučile na podnošenje zahtjeva za naknadni upis, na temelju odredbe članka 30. stavka 1. Zakona o hrvatskom državljanstvu („Narodne novine“, broj: 53/91, 70/91, 28/92, 113/93, 4/94, 130/11, 110/15, 102/19 i 138/21, u daljnjem tekstu: Zakon), i to tek nakon 1. siječnja 2020., kada su stupile na snagu izmjene i dopune Zakona („Narodne novine“, broj: 102/19) uslijed kojih je došlo do znatnog povećanja broja zahtjeva za utvrđivanje hrvatskog državljanstva. Navedeno je utjecalo na značajno povećanje opsega rada pojedinih policijskih uprava i policijskih postaja koje su nadležne za provođenje postupaka utvrđivanja hrvatskog državljanstva na čijem su se području uništene knjige vodile po propisima važećim do 8. listopada 1991. godine (npr. policijske postaje u Kninu, Glini i Ogulinu, kao i Postaja granične policije Donji Lapac).

Aktivnost 3.2.2.

Produžit će se rokovi utvrđeni zadnjim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu radi situacije uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, odnosno produženje će se uskladiti s rokom trajanja ograničenja (putovanja, komunikacija) uvedenih pandemijom.

Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova

Rok provedbe: IV. kvartal 2021.

- AF

Izmjenama Zakona („Narodne novine“, broj: 138/21), koje su stupile na snagu 1. siječnja 2022., produženi su rokovi za još jednu godinu, odnosno do 31. prosinca 2022., u svrhu podnošenja zahtjeva za upis u evidenciju hrvatskih državljana na temelju podrijetla, sukladno odredbi članka 5. stavka 2. te zahtjeva za utvrđivanje hrvatskog državljanstva na temelju odredbe članka 30.a stavka 2. Zakona. U produženom roku zaprimljena su još 2192 zahtjeva na osnovi članka 5. stavka 2. i 272 zahtjeva na osnovi članka 30. a stavka 2. Zakona.

3.3. Radna i mirovinska prava

Aktivnost 3.3.1.

Vlada će za pitanja iz područja rada i mirovinskog sustava koja opterećuju srpsku nacionalnu manjinu, a tiču se mirovina i konvalidacije radnog staža predložiti moguća rješenja u suradnji s izabranim predstavnicima srpske nacionalne manjine i uključivanjem organizacija zainteresiranih građana.

Nositelji: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AM

U 2022. godini nije bilo aktivnosti vezano za navedenu aktivnost. Ista će se provoditi u narednom razdoblju, odnosno tijekom trajanja provedbe Operativnog programa nacionalnih manjina, do 2024. godine.

3.4. Prava civilnih žrtava rata

Aktivnost 3.4.1.

Vlada će raditi na punoj provedbi Zajedničke deklaracije o nestalim osobama, usvojene u okviru Berlinskog procesa, uz jednako postupanje prema nestalim osobama, bez obzira na njihovo državljanstvo, etničku pripadnost ili pripadnost vojnim formacijama. Prema pitanju osoba nestalih u Domovinskom ratu i smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa, nastavit će se jednako postupanje, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost. Vlada Republike Hrvatske će nastaviti podržavati mjere i aktivnosti za ubrzanje postupka pronalazjenja grobišta, ekshumaciju i identifikaciju pronađenih posmrtnih ostataka svih stradalih. Na prikladan način uključiti će se izabrane predstavnike i udruge srpske nacionalne manjine koje zastupaju interes stradalih i nestalih. Izdat će se novo izdanje Knjige nestalih osoba s inkluzivnom metodologijom te javnim informiranjem ravnopravno tretirati identitet ekshumiranih i lokalitet ekshumacije.

Nositelji: Ministarstvo hrvatskih branitelja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

U izvještajnom razdoblju, Ministarstvo hrvatskih branitelja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), u suradnji s drugim nadležnim tijelima, posvetilo je posebnu pozornost rješavanju sudbine nestalih i smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu, kao prioritetnom humanitarnom pitanju ratnih posljedica. Tako su s ciljem pronalaska posmrtnih ostataka osoba nestalih i smrtno stradalih tijekom Domovinskog rata, iz svih raspoloživih izvora, prikupljena saznanja o 70 mogućih mjesta prikrivenih masovnih i pojedinačnih grobnica na području Republike Hrvatske. Ministarstvo je provelo cjelovito terensko istraživanje, koje uključuje i probna iskapanja na 76 lokacija za koje su saznanja ukazivala kako je riječ o mogućim mjestima masovnih ili pojedinačnih ili asanacijskih grobnica, pri čemu su na 4 lokacije pronađeni i ekshumirani posmrtni ostaci 7 osoba. Proveden je i terenski izvid daljnje 21 mikro-lokacije za koje je u tijeku analitička i operativna obrada kako bi iste bile pripremljene za probna iskapanja. Organizirano je 10 završnih identifikacija posmrtnih ostataka na koje su pozvane obitelji 50 preliminarno identificiranih osoba. Završnoj identifikaciji su se odazvale obitelji 49 osoba koje su potvrdile nalaze identifikacije te su, prema tome, završno identificirani posmrtni ostaci 49 osoba (od kojih 55 % čine pripadnici nacionalnih manjina). O svim provedenim identifikacijama, Ministarstvo je informiralo javnost putem službene web stranice. U izvještajnom razdoblju organizirana je pogrebna skrb za 35 identificiranih osoba, sukladno željama njihovih obitelji.

Radi daljnje povećanja učinkovitosti procesa identifikacije poduzet je niz aktivnosti. Tako je uz reviziju pojedinih skupina neidentificiranih posmrtnih ostataka te izuzimanje i ponovnu obradu uzoraka najsuvremenijim metodama, od 4. lipnja do 20. srpnja 2022. godine diljem Republike

Hrvatske provedena akcija prikupljanja dodatnih referentnih uzoraka za potrebe identifikacije metodom analize DNA, u slučajevima nestalih osoba za koje nisu prikupljeni (dostatni) referentni uzorci. Akcijom provedenom u organizaciji Ministarstva hrvatskih branitelja, a u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, Hrvatskim Crvenim križem i znanstveno-medicinskim ustanovama, prikupljeni su uzorci krvi od 138 članova obitelji nestalih i smrtno stradalih osoba za koje nije poznato mjesto ukopa. Nastavljena je, također, provedba Zajedničkog projekta identifikacija s Međunarodnom komisijom za nestale osobe. Poduzete aktivnosti dovele su do rješavanja određenoga broja slučajeva neidentificiranih posmrtnih ostataka, a iste će biti nastavljene i u predstojećem razdoblju.

Nastavljena je provjera i usklađivanje podataka s drugim nadležnim tijelima i organizacijama za potrebe pripreme i javne objave IV. izdanja Knjige osoba nestalih na području Republike Hrvatske. Objavu ažuriranoga izdanja Knjige iniciralo je Ministarstvo, a ista će (kao i slučaju ranijih izdanja), biti objavljena u suradnji s Međunarodnim odborom Crvenoga križa i Hrvatskim Crvenih križem.

Glede suradnje s nadležnim tijelima drugih država, u odnosima s Institutom za nestale osobe Bosne i Hercegovine tijekom 2022. godine provedena je primopredaja posmrtnih ostataka ekshumiranih na području Bosne i Hercegovine, zatim terenski izvid i istraživanje mogućeg mjesta ukopa posmrtnih ostataka na području Republike Hrvatske od interesa Instituta za nestale osobe (kojom prilikom posmrtni ostaci nisu pronađeni) te je nastavljena razmjena informacija službenom korespondencijom.

U odnosima s nadležnim tijelima Republike Srbije i dalje se ne bilježi napredak u rješavanju otvorenih pitanja i zahtjeva Republike Hrvatske u području traženja nestalih osoba.

U izvještajnom razdoblju nastavljena je suradnja s međunarodnim organizacijama: Međunarodnim odborom Crvenoga križa – ICRC i Međunarodnom komisijom za nestale osobe - ICMP. Ministarstvo je aktivno sudjelovalo u projektu „Okvirni plan za rješavanje pitanja nestalih osoba u sukobima na području bivše Jugoslavije“, čija je svrha intenziviranje multilateralne suradnje u području traženja i identifikacije osoba između država nastalih na području bivše Jugoslavije, kao i implementacija Deklaracije o nestalim osobama i Deklaracije o ulozi države u procesu rješavanja pitanja osoba nestalih uslijed oružanog sukoba, čija je potpisnica i Republika Hrvatska. Ministarstvo je aktivno sudjelovalo na sastancima Skupine za nestale osobe te je osiguralo pravodobnu provedbu svih preuzetih obveza. U sklopu provedbe Okvirnoga plana, 3. studenoga 2022. godine, javno je objavljena „Baza podataka aktivnih slučajeva osoba nestalih u oružanim sukobima na području bivše Jugoslavije“. Navedena Baza podataka sadrži popis osoba nestalih u Domovinskom ratu na području Republike Hrvatske i osoba nestalih u oružanim sukobima na području susjednih zemalja u razdoblju od 1991. do 2000. godine, a nastala je objedinjavanjem i usklađivanjem službenih evidencija koje vode nadležna tijela za traženje nestalih osoba država nastalih na području bivše Jugoslavije.

Ministarstvo je nastavilo suradnju s udrugama obitelji nestalih osoba. Tako je, u izvještajnom razdoblju, Ministarstvo sudjelovalo u aktivnostima i programima udruga koje okupljaju obitelji nestalih osoba - od izvještajnih sabora, obljetnica i javnih tribina kojom prilikom je, s predstavnicima drugih nadležnih tijela u području potrage za osobama nestalim u Domovinskom ratu, pružilo cjelovite informacije o svome radu. Posebno se ističe obilježavanje Međunarodnoga

dana nestalih osoba i Dana sjećanja na nestale osobe u Domovinskom ratu, održano 30. kolovoza 2022. godine u Vukovaru, u organizaciji udruga obitelji nestalih osoba, a uz potporu i pokroviteljstvo Ministarstva. Republika Hrvatska, putem Ministarstva, traga za 1.816 nestalih i smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa (prema stanju evidencija na dan 31. prosinca 2022. godine). Pitanje nestalih osoba prioritetno je humanitarno pitanje te se postupak njihovoga traženja odvija neovisno o njihovom podrijetlu, nacionalnoj ili bilo kojoj drugoj pripadnosti.

Načelo nediskriminacije ugrađeno je i u Zakon o osobama nestalim u Domovinskom ratu (u daljnjem tekstu: Zakon). Prema čl. 2. Zakona, „osobe nestale u Domovinskom ratu i smrtno stradale osobe u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa te članovi njihovih obitelji, u smislu ovoga Zakona, imaju jednaka prava bez ikakve razlike prema tome jesu li bili pripadnici oružanih snaga ili civili, prema rasi, spolu, jeziku, vjeroispovijesti, političkom mišljenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovinskom stanju ili bilo kojem drugom osobnom statusu.“.

Nadležna tijela Republike Hrvatske primjenjuju nediskriminirajući pristup u svim mjerama i aktivnostima koje poduzimaju za rješavanje pitanja nestalih osoba. U postupku evidentiranja nestalih osoba, Republika Hrvatska je u cijelosti prihvatila i implementirala najviše međunarodne standarde (koji su ugrađeni i u Zakon) - sve nestale osobe, bez obzira na narodnost i druga obilježja, evidentirane su/evidentiraju se prema istim standardima i instrumentima. Također, ekshumacija i identifikacija posmrtnih ostataka, kao ključni procesi u rješavanju slučajeva nestalih osoba, odvijaju se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, što potvrđuju i podaci o identificiranim osobama u 2022. godini – od ukupnoga broja identificiranih osoba, 55 % čine pripadnici nacionalnih manjina. Načelo nediskriminacije primjenjuje se i kod pogrebne skrbi o identificiranim osobama – Ministarstvo organizira pogrebnu skrb za sve identificirane osobe sukladno željama njihovih obitelji, a troškove pogreba snosi Republika Hrvatska. Dodatno, kada je riječ o nestalim i smrtno stradalim osobama iz nadležnosti Ministarstva, a čije obitelji prebivaju/borave na području drugih država (Bosne i Hercegovine, Republike Srbije), Ministarstvo omogućuje nadležnim tijelima tih država stručno promatranje svih radnji koje se odnose na traženje.

Uz traženje nestalih i smrtno stradalih osoba u Domovinskom ratu za koje nije poznato mjesto ukopa iz svoje nadležnosti, Ministarstvo, sukladno Zakonu, poduzima mjere i aktivnosti radi rješavanja slučajeva državljana/građana Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Republike Srbije nestalih na području Republike Hrvatske.

Aktivnost 3.4.2.

Vlada će razmotriti izmjene Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine, br. 52/13 i 94/14) radi otpisa tražbina fizičkim osobama.

Nositelji: Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ured potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AP

Tijekom 2022. Ured potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske održao je više sastanaka s nadležnim tijelima u svrhu pronalaženja adekvatnog rješenja za pitanje otpisa tražbina. Kroz komunikaciju s nadležnim tijelima definiran je okvir za rješavanje pitanja otpisa tražbina za fizičke osobe, koji je u narednom razdoblju potrebno razraditi i usuglasiti.

Aktivnost 3.4.3.

Vlada će osigurati potrebne mjere kako bi se uklanjanje ratnih ruševina, građevinskih ostataka i građevinskog otpada vodilo uz suglasnost vlasnika ruševine odnosno terena i uz sufinanciranje države i lokalne samouprave.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Državni inspektorat Republike Hrvatske

Rok provedbe: III. kvartal 2021.

- AM

Državni inspektorat Republike Hrvatske ukazuje na činjenicu da se navedena aktivnost odnosi i na uklanjanje ratnih ruševina te da su za uklanjanje ruševina zgrada nadležna upravna tijela jedinica lokalne samouprave odnosno komunalni redari. Naime, 1. siječnja 2014. stupio je na snagu Zakon o građevinskoj inspekciji („Narodne novine“, br. 153/13), koji je još uvijek na snazi u dijelu koji se odnosi na nadležnost i postupanje komunalnih redara, a člankom 2. stavkom 4. Zakona određeno da je upravno tijelo nadležno obavljati poslove nadzora u vezi s ruševinama zgrada.

3.5. Učinkovito i nepristrano procesuiranje ratnih zločina

Aktivnost 3.5.1.

Poduzimanje svih potrebnih mjera radi unaprjeđenja procesuiranja svih ratnih zločina, neovisno o nacionalnosti počinitelja i žrtve. Razvijat će se regionalna suradnja kao važan preduvjet za učinkovito i nepristrano procesuiranje ratnih zločina, uključujući razmjenu predmeta i dokaza između tužilaštva respektivnih zemalja. Napraviti će se dodatan iskorak u javnom osvješćivanju o počinjenim ratnim zločinima neovisno o identitetu žrtava i počinitelja, a s ciljem da se osnaži suočavanje s ratnim strahotama.

Nositelj: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi da u odnosu na aktivnosti dvaju Povjerenstava (izrada bilateralnog sporazuma o procesuiranju ratnih zločina; i razmjena popisa optuženih i osuđenih osoba) Republika Srbija još uvijek nije odgovorila na poziv Republike Hrvatske (od 2019. godine) za održavanjem finalnog sastanka zajedničkog Povjerenstva koji bi trebao rezultirati sklapanjem bilateralnog sporazuma koji bi mogao riješiti otvorena pitanja po pitanju procesuiranja ratnih zločina. Povjerenstvo za razmjenu popisa se ne sastaje jer Srbija smatra da nema potrebe za istim. Nadalje, suradnja između dvaju tužiteljstva postoji, ali još uvijek postoji veliki broj zahtjeva

Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na koje tužiteljstvo za ratne zločine Srbije nije odgovorilo.

3.6. Obnova osnovne komunalne infrastrukture

Aktivnost 3.6.1.

Poduzimanje svih mjera radi obnove i izgradnje vodovodne mreže na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima, kako bi omogućili da se svi krajevi Hrvatske ravnomjerno razvijaju te da svi državljani Republike Hrvatske imaju jednake uvjete u pogledu pristupa pitkoj vodi.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, nadležni javni isporučitelji vodnih usluga i Hrvatske vode

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Hrvatske vode su Planom ulaganja za 2022. godinu (izvorna sredstva Hrvatskih voda, sredstva iz Nacionalnog programa oporavak i otpornost) osigurale sredstva za projektiranje, rekonstrukciju i izgradnju objekata vodovodne infrastrukture za niz projekata predviđenih ovom aktivnosti. U Benkovcu je na projektima izgradnje vodoopskrbne mreže naselja Islam Grčki te cjevovod Vukšić – Prović realizirano 6.573.546,93 HRK (872.459,60 EUR). U Vojniću se gradi vodoopskrba naselja Ključar te je realizirano 995.000,70 HRK (132.059,19 EUR). U Lovincu je završen projekt vodoopskrbe naselja Vranik, u 2022. godini te je realizirano 397.000,00 HRK (52.690,95 EUR). U Glini se gradi magistralni cjevovod Glina-Maja-Dragotina, a u 2022. je realizirano 10.495.900,00 HRK (1.393.045,32 EUR). U Gračacu i Srbu je za rekonstrukcije mjesne vodoopskrbne mreže u svrhu smanjenja gubitaka realizirano 2.300.000,00 HRK (305.262,45 EUR). U općini Čačinci, naselje Pušina projektira se mjesna vodoopskrbna mreža, a u 2022. godini realizirano je 60.000,00 HRK (7.963,36 EUR).

Aktivnost 3.6.2.

Poduzimanje svih mjera radi obnove i izgradnje cesta, bez obzira da li se radi o državnoj, županijskoj, lokalnoj ili nerazvrstanoj cesti na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima kako bi omogućili da se svi krajevi Hrvatske ravnomjerno razvijaju

Nositelj: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina. U 2022. godini u okviru provedbe Programa odobrena su financijska sredstva za provedbu 34 projekta obnove i izgradnje cesta za što je izdvojeno sveukupno 11.417.000,00 HRK (1.515.296,30 EUR) na aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

Obnova i izgradnja cesta provodi se temeljem Programa građenja i održavanja javnih cesta kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske. Hrvatske ceste predlažu i provode godišnje planove građenja i održavanja državnih cesta koji razrađuju projekte navedene u četverogodišnjem programu i posebnim aktima VRH i to na takav način da se investicije i troškovi zadrže unutar limita Financijskog plana kojeg donosi Hrvatski Sabor. Među projektima obnove i izgradnje cesta nalaze se i projekti na područjima obuhvaćenim ratnim stradanjima i razaranjima, koji se provode kontinuirano.

Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 29. srpnja 2021. Zaključak kojim se podupire realizacija projekata rekonstrukcije javnih i nerazvrstanih cesta radi unaprjeđenja stanja kolnika i poboljšanja tehničkih karakteristika prometnica za ceste, kojim su obuhvaćene i neke ceste na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima. Hrvatske ceste, kao imenovani nositelj projekta aktivno provode projekte imenovane Zaključkom, u skladu s proračunskim ograničenjima. Konkretni podaci o projektima koji se navode u Zaključku VRH slijede:

1. Lokalna cesta LC 59074 Donji Štrpci (LC 59073) – Kestenovac, u duljini od 3,47 km, Općina Donji Lapac, u Ličko-senjskoj županiji: radovi rekonstrukcije na predmetnoj cesti, u duljini 1,99 km, završeni su u kolovozu 2022. Vrijednost izvedenih radova je 1.774.368,20 HRK (235.499,13 EUR) bez PDV-a.
2. Lokalna cesta LC 34104 Trošmarija (ŽC3175) – Tounj (ŽC 3220), u duljini od 2 km, na području grada Ogulina, u Karlovačkoj županiji: Izvanredno održavanje lokalne ceste LC34104, Trošmarija (ŽC3175) – Tounj (ŽC3220), u duljini od 2 km, na području grada Ogulina. Ugovorena vrijednost radova iznosi 606.200,00 HRK (80.456,56 EUR). Radovi su završeni.
3. Nerazvrstana cesta Đurin Potok u duljini od 5 km na području općine Cetingrad, Karlovačka županija: izvanredno održavanje nerazvrstane ceste - Đurin Potok u duljini od 5 km, na području općine Cetingrad. Radovi su završeni, okončana vrijednost radova iznosi 1.403.275,80 HRK (186.246,70 EUR).
4. Županijska cesta ŽC 3226 Slavsko Polje – spoj na državnu cestu DC 6, u duljini od 1,9 km, Općina Gvozd, Sisačko-moslavačka županija: prema planu, izvođenje radova na izvanrednom održavanju lokalne ceste oznake LC33074, Slavsko Polje - spoj na državnu cestu oznake DC6 u duljini 1,9km na području Sisačko-moslavačke županije započinje 20. siječnja 2023.
5. Nerazvrstana cesta NC 21024 (jedna dionica), naselje Kraguj, duljine 400 m, grad Pakrac, Požeško-slavonska županija; 2022. godine je završena cesta kroz naselje Kraguj u Požeško-slavonskoj županiji. Ukupna vrijednost investicije je bila 397.885,50 HRK (52.808,48 EUR). Rok izvođenja je bio 6 mjeseci, izvođač Osijek – Koteks.
6. Nerazvrstana cesta Karin Lončari – Radeke, duljine 7,4 km, grad Obrovac, Zadarska županija: radovi rekonstrukcije ceste izvedeni, vrijednost investicije 1.800.000,0 HRK (238.901,05 EUR).
7. Lokalna cesta LC 63012 Suvaja – Begluci, u duljini od 1 km, Općina Gračac, Zadarska županija: dostavljena projektna dokumentacija rekonstrukcije ceste izrađena od strane ŽUC-a Zadarske županije, te je pokrenut postupak javne nabave investitora Hrvatskih cesta d.o.o.
8. Lokalna cesta LC 65001, Ervenik – Mokro Polje, Općina Ervenik, duljine 6,4 km, Šibensko-kninska županija: radovi rekonstrukcije su izvedeni u duljini 2,3 km, širine kolnika 3,0 m.

9. Lokalna cesta LC 65015, Vrbnik – Uzdolje, Općina Biskupija, duljine 4,3 km, Šibensko-kninska županija: radovi su izvedeni u duljini 1,8 km, širine 4,0 m.
10. Lokalna cesta LC 65005, Modrino Selo – Kresovići, duljine 2,6 km, Općina Ervenik, Šibensko-kninska županija: radovi su izvedeni u duljini 2,1 km, širine 3,0 m.

Radovi pod 8, 9 i 10 su izvedeni na temelju Ugovora o izvođenju radova izvanrednog održavanja dijela lokalnih cesta oznaka LC 65001, LC 65005 i LC 65015. Ukupna cijena radova iznosila je 1.685.490,50 HRK (223.703.03 EUR) (bez PDV-a).

11. Županijska cesta ŽC 4149, Karadžićevo – Jarmina, duljine 4,1 km, Općina Markušica, Vukovarsko-srijemska županija: u projektiranju.
12. Nerazvrstana cesta Bolman – Majške Međe, duljine 1,6 km, Općina Jagodnjak, Osječko-baranjska županija: načinjena projektna dokumentacija za rekonstrukciju.

Svi navedeni novčani iznosi provedeni su i provode se u sklopu Aktivnosti državnog proračuna oznake K3011 Investicijsko održavanje i rekonstrukcije državnih cesta.

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.2.2. „Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta“ prihvatljiva izgradnja i/ili rekonstrukcija nerazvrstanih cesta u naseljima s najviše 5.000 stanovnika, a prihvatljivi korisnici su jedinice lokalne samouprave. U 2022. nije bilo objavljenih natječaja za tip operacije 7.2.2. Međutim, u okviru Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027. kroz intervenciju 73.13 Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima planiran je nastavak ulaganja u nerazvrstane ceste u ruralnim područjima.

Aktivnost 3.6.3.

Poduzimanje svih mjera radi završetka procesa elektrifikacije područja koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima kako bi svi državljani Republike Hrvatske imali jednake uvjete u pogledu elektroenergetske infrastrukture, a osobito nisko naponske mreže na područjima povratka, prognanika i izbjeglica, uz polugodišnje izvještavanje o napretku.

Nositelj: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Hrvatska elektroprivreda

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Hrvatska elektroprivreda navodi kako je u sklopu aktivnosti Orahovica – Manastir (Elektroslavonija Osijek) lokacijska dozvola pravomoćna i pokrenut je postupak za ishođenje građevinske dozvole. Radovi počinju nakon ishođenja građevinske dozvole.

Ukupno je do sada ispostavljeno 59 poziva na plaćanje prema HEP d.d. ukupnog neto iznosa 47.808.305 HRK (6.345.252,50 EUR), odnosno 59.760.381 HRK (7.931.565,59 EUR) s PDV-om.

3.7. Unaprjeđenje socijalne i kulturne infrastrukture srpske nacionalne manjine

Aktivnost 3.7.1.

Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje kulturnih centara za srpsku nacionalnu manjinu u Zagrebu, Rijeci, Osijeku, Vukovaru, Kninu i drugim mjestima za koje postoji potreba i za koje se izrade planovi u razdoblju trajanja Operativnog programa.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je kroz Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalne manjine u 2022. godini za provedbu 18 projekata vezanih uz unaprjeđenje socijalne i kulturne infrastrukture izdvojilo 2.783.000,00 HRK (369.367,58 EUR) na aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

Za provedbu navedene aktivnosti iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2022. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su iznosu 49.180.000,00 HRK (6.527.307,71 EUR) za kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje kulturnih centara za srpsku nacionalnu manjinu u gore navedenim gradovima.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 3.7.2.

Vlada će osigurati sredstva za obnovu i uređenje društvenih domova, posebno na područjima koja su bila obuhvaćena ratnim stradanjima i razaranjima, s obzirom na nerazvijenost općina u kojima živi veći dio pripadnici srpske zajednice, a na prijedlog izabranih predstavnika srpske nacionalne manjine.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina. U 2022. godini u okviru provedbe Programa odobrena su financijska sredstva za provedbu 8 projekata obnove i uređenja društvenih domova za što je izdvojeno sveukupno 2.145.000,00 HRK (284.690,42 EUR) na aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina.

Za provedbu aktivnosti u cilju obnove i uređenja društvenih domova, iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2022. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina A 513 002 Programi za nacionalne manjine, utrošena su sredstva u iznosu 54.280.000,00 HRK

(7.204.194,04 EUR).

Ministarstvo kulture i medija izvijestilo je kako 2022. godine nije bilo prijavljenih programa na Aktivnosti 3.7.2

3.8. Unaprjeđenje infrastrukture udruga i vijeća srpske nacionalne manjine

Aktivnost 3.8.1.

Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga i vijeća srpske nacionalne manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Za provedbu navedene aktivnosti iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2022. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 5.944.000,00 HRK (788.904,37 EUR) za kupnju, izgradnju, dogradnju i opremanje objekata i prostora udruga, vijeća srpske nacionalne manjine te kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova.

3.9. Pravo na odgoj i obrazovanje na srpskom jeziku i ćirilichnom pismu

Aktivnost 3.9.1.

Vlada će podržati formiranje nastavničkog studija srpskog jezika i kulture u Zagrebu i Osijeku, studijskog programa na učiteljskim fakultetima za učitelje u programima na manjinskim jezicima i pismima, za model A kao najbrojniji (najviše odjeljenja, učenika i nastavnika) i za model C koji obuhvaća i nacionalnu grupu predmeta.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AD

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se stvaraju preduvjeti, analiziraju važeći propisi te se planiraju i održavaju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju nastaviti će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti.

Za pokretanje novih studijskih programa nadležna su visoka učilišta, uzimajući u obzir raspoloživa radna mjesta za novo zapošljavanje i potrebe tržišta rada.

Aktivnost 3.9.2.

Vlada će poduzeti potrebne mjere da sastav kombiniranih razrednih odjela ili odgojno-obrazovnih skupina (karakterističnih npr. za model C na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu) bude s učenicima od ne više od dva razreda.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano izdaje suglasnosti za ustroj nastave na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu prema zahtjevima škola, uz uvažavanje najboljih interesa učenika s ciljem kontinuiranog poboljšavanja kvalitete nastave i optimizacije broja učenika različitih razreda unutar odgojno-obrazovnih skupina.

Aktivnost 3.9.3.

Vlada će osigurati financiranje posebnih udžbenika ili drugih nastavnih materijala za rad u kombiniranim razredima prema modelu C te će opremiti škole potrebnim metodičko-didaktičkim materijalima (npr. za učenje ćiriličnog pisma ili geografije)

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano financira izradu udžbenika, dodatnih obrazovnih materijala i nabavku potrebnog metodičko-didaktičkog materijala za potrebe nastave na jeziku i pismu nacionalnih manjina, a na temelju zahtjeva manjinskih izdavača ili predstavnika nacionalnih manjina.

Aktivnost 3.9.4.

Vlada će u proračunu osigurati sredstva za obnovu i opremanje škola u kojima se nastava izvodi na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu po modelu A i modelu C.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za obnovu i opremanje škola u kojima se nastava izvodi na srpskom jeziku i ćiriličnom pismu, a prema zahtjevima škola. Odlukom ministra u 2022. godini, s proračunske aktivnosti K 579064 – Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu, Osnovnoj školi Katarine Zrinski, Krnjak isplaćen je iznos od 65.200,00 HRK (8.653.52 EUR) za potrebe uređenja učionice i blagovaonice. Također, Odlukom ministra u 2022. godini, s proračunske aktivnosti K 579064 – Kapitalne investicije u osnovnom i srednjem školstvu, Osnovnoj školi Dežanovac odobren je iznos od 97.000,00 HRK (12.874,11 EUR) u svrhu opremanja učionica za potrebe održavanja nastave na jeziku i pismu srpske nacionalne manjine (Model C). Dana 28. prosinca 2022. godine školi je doznačen iznos od

71.533,91 HRK (9.494,18 EUR), a razlika do visine sredstava odobrenih odlukom školi će biti doznačena u 2023. godini.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

3.10. Kulturna autonomija i spomenička baština

Aktivnost 3.10.1.

U sklopu programa obnove uništenih ili oštećenih spomenika kulture i spomeničke baštine osigurati će se sredstva za obnovu spomenika značajnih za identitet srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, u suradnji s institucijama srpske zajednice.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija je za programe zaštite i očuvanja kulturnih dobara srpske manjine u 2022. godini ukupno odobrilo 11.400.693,75 HRK (1.513.132,09 EUR) za 45 programa.

- Za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara ukupno je odobreno 5.288.800,00 HRK (701.944,38 EUR) za 28 programa

- Za programe Provođenje hitnih mjera zaštite i provedba popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj prouzročene potresom 28. i 29. prosinca 2020. godine ukupno je odobreno 5.314.393,75 HRK (705.341,26 EUR) za 15 programa

- Za programe pripreme dokumentacije za obnovu oštećenja od potresa odobreno je 797.500,00 HRK (105.846,43 EUR) za 2 programa.

Aktivnost 3.10.2.

Vlada će osigurati dodatna sredstva za adaptaciju vjerskih objekata važnih za identitet srpske nacionalne manjine, koji imaju status spomenika kulture, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica i Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama navodi kako su u Državnom proračunu za 2022. godinu u razdjelu 020 Vlada RH, pod šifrom 02091, aktivnost A872003 Poticaj prema Ugovorima Vlade RH i vjerskih zajednica, bila osigurana novčana sredstva u iznosu od 24.935.000,00 HRK (3.309.443,22 EUR). Navedena novčana sredstva u cijelosti su iskorištena za isplatu obveza RH prema 19 vjerskih zajednica u skladu s odredbama osam Ugovora o pitanjima od zajedničkog interesa sklopljenih između Vlade RH i vjerskih zajednica („Narodne novine“ broj 196/03, 141/04 – aneks 1, 4/12, 86/14 – ispravak 112/14 i 46/16 – aneks 1). Stoga, vezano za provedbu aktivnosti 3.10.2. Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021.-2024. u kojima je Ured

Komisije naveden kao sunositelj, u Državnom proračunu za 2022. godinu u razdjelu 020 Vlada RH, pod šifrom 02091 Ured komisije za odnose s vjerskim zajednicama nisu bila osigurana dodatna sredstva za provedbu navedene aktivnosti.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program ulaganja u zajednicu. U 2022. godini u okviru provedbe Programa odobrena su financijska sredstva za provedbu projekata Srpske pravoslavne Crkve: Crkvena općine Gornja Bukovica te Crkvena općina Ilok za što je izdvojeno sveukupno 150.000,00 HRK (19.908,42 EUR) na aktivnosti K570341 – Regionalni razvojni projekti.

Za relevantne aktivnosti Ministarstva kulture i medija vidjeti pod Aktivnost 3.10.1.

3.11. Međususedska suradnja

Aktivnost 3.11.1.

Vlada će predložiti osnivanje zaklade za promicanje dijaloga i suradnje između mladih Hrvata iz Srbije i mladih Srba iz Hrvatske te mladih iz dviju država općenito, u sferi kulture, obrazovanja i sporta.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Središnji državni ured za demografiju i mlade, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Rok provedbe: I. kvartal 2022.

- AM

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u okviru svoje vanjskopolitičke nadležnosti i u kontekstu razvoja odnosa između dvije države daje načelnu podršku osnivanju Zaklade, ukoliko se uspješno pokrene inicijativa od strane glavnog nositelja.

Središnji državni ured za demografiju i mlade predlaže konzultacije s ostalim nositeljima ove aktivnosti te predstavnicima, odnosno zastupnicima hrvatske nacionalne manjine u Republici Srbiji i srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se stvaraju se preduvjeti, analiziraju važeći propisi te se planiraju i održavaju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju nastaviti će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti.

Aktivnost 3.11.2.

Vlada Republike Hrvatske će poduzimati mjere za intenziviranje rada Mješovitog odbora za zaštitu manjina između Republike Hrvatske i Republike Srbije (MMO) te u okviru svoje nadležnosti osigurati provedbu mjera i preporuka za zaštitu nacionalnih manjina u dvjema

državama, polazeći od bilateralnog sporazuma o zaštiti manjina, s ciljem zaštite manjinskih prava te unaprjeđenja bilateralnih odnosa dviju država.

Nositelji: Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Posljednja, 8. sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Republike Srbije održana je 12. i 13. ožujka 2019. u Zagrebu i Pakracu, godinu dana nakon 7. sjednice, koja je održana 30. i 31. siječnja 2018. u Beogradu i Monoštoru, u planiranom i redovitom terminu. Na obje sjednice, hrvatsko izaslanstvo je predvodio Zvonko Milas, državni tajnik Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i predsjedatelj hrvatskog dijela MMO-a, a srpsko izaslanstvo dr. Ivan Bošnjak, tada državni tajnik u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave i predsjedatelj srpskog dijela MMO-a. Na 8. sjednici razmatrala se provedba preporuka sa 7. sjednice te se raspravljalo o najvažnijim problemima i izazovima, ali i aktivnostima i postignućima predstavnika hrvatske i srpske manjine koje žive u dvjema državama. Nažalost, na 8. sjednici nije usuglašen i potpisan Zapisnik te se s usuglašavanjem nastavilo i nakon formalne sjednice, no budući da nakon parlamentarnih izbora održanih 2020., kao ni izbora održanih 2022. godine u Republici Srbiji nisu imenovani supredsjedatelj i članovi MMO-a, ne postoje sugovornici s kojima bi se mogla održavati komunikacija i razvijati suradnja. S hrvatske strane i nadalje postoji spremnost za suradnju, posebice zato što se rad u okviru MMO-a pokazao vrlo korisnim za unaprjeđenje položaja hrvatske nacionalne manjine u Republici Srbiji, kao i srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. MMO predstavlja vrlo važan institucionalni okvir i učinkovit mehanizam za poboljšanje statusa nacionalnih manjina u državama u kojima žive, za osnaživanje njihovog položaja u društvu i povećanje razine ostvarenih manjinskih prava.

3.12. Povrat imovine

Aktivnost 3.12.1.

Vlada će s predstavnicima Srpske pravoslavne Crkve surađivati s ciljem ubrzanja postupka povrata imovine oduzete za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine svim legitimiranim pravnim i fizičkim osobama, vodeći računa o ravnopravnosti nositelja prava na povrat imovine, pa tako i vjerskim zajednicama.

Nositelj: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: IV. kvartal 2021.

- ANP

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne izvijestilo je da se postupci povrata imovine vjerskim zajednicama, a time i Srpskoj pravoslavnoj crkvi, vode pred nadležnim upravnim odjelima u županijama te Republiku Hrvatsku u tim postupcima zastupa nadležno Općinsko državno odvjetništvo. Ovo Ministarstvo za potrebe navedenih postupaka, a u slučaju poziva za dostavu očitovanja upućenog od strane nadležnog Općinskog državnog odvjetništva, istom dostavlja potrebne podatke, ukoliko istima raspolaže.

4. OPERATIVNI PROGRAM ZA TALIJANSKU NACIONALNU MANJINU

4.1. Realizacija Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, s naglaskom na članak 3.

Aktivnost 4.1.1.

Provedba Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, potpisanog 1996. godine u Zagrebu, koji su ratificirali Hrvatski sabor i Talijanski parlament. U spomenutom Ugovoru posebnu važnost ima provedba članaka 2. i 3., koji se odnose na stečena prava talijanske nacionalne manjine i na njihovo postupno priznavanje na najvišoj razini na cijelom teritoriju na kojem su Talijani povijesno nastanjeni, te članka 4. koji govori o statusu organizacije Talijanske unije, a koja predstavlja sve pripadnike talijanske nacionalne manjine u Hrvatskoj kao i u Sloveniji.

Nositelj: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, nastavno na provedbu Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, kontinuirano usklađuje cjelokupnu bilateralnu suradnju u okviru Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike (KOM). U svibnju 2022. godine, u godini u kojoj se obilježava 30. godišnjica uspostave hrvatsko-talijanskih diplomatskih odnosa, održao se 5. sastanak KOM-a u Italiji, na kojem su razmotrene bitne teme od interesa za obje strane. Također, prilikom posjeta gradu Puli, krajem listopada 2022. godine, predsjednik Vlade Andrej Plenković sastao se s predstavnicima Talijanske Unije. Tom prilikom, naglašena je važnost provedbe Operativnih programa nacionalnih manjina, posebice u kontekstu obrazovanja talijanske nacionalne manjine te su dogovoreni daljnji koraci, odnosno ciljani sastanci s nadležnim ministrima u Zagrebu.

Aktivnost 4.1.2.

Osnažit će se suradnja s nadležnim institucijama u Republici Hrvatskoj i Talijanskoj Republici s ciljem realizacije dijela Sporazuma koji se odnosi na hrvatsku manjinu koja živi u Italiji, u duhu principa pacta sum servanda, kao i odgovornost Republike Hrvatske i Italije za realizaciju spomenutog ratificiranog Ugovora.

Nositelji: Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova kontinuirano usklađuje cjelokupnu bilateralnu suradnju u okviru Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike

(KOM) te je, u suradnji s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sudjelovalo u izradi Izvršnog programa suradnje u području kulture i obrazovanja između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike za godine 2022.-2026., koji je potpisan u travnju 2022. godine u Italiji.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske podržava prijedlog da se Talijanskoj Republici predloži osnivanje Međuvladinog mješovitog odbora za praćenje provedbi Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, iako to nije predviđeno Ugovorom (Narodne novine, Međunarodni ugovori, broj 15/1997.), i to na način kao što Republika Hrvatska već ima osnovane međuvladine mješovite odbore s Mađarskom, Republikom Srbijom, Republikom Sjevernom Makedonijom i Crnom Gorom. Nadalje, ističemo kako je potrebno pristupiti redefiniranju i poboljšanju Ugovora, posebice uzimajući u obzir važnost naglašavanja povijesne nazočnosti i opstojnosti Hrvata i u sjeveroistočnom dijelu Italije, u pokrajini Furlaniji – Julijskoj krajini.

Jednako tako, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske aktivno sudjeluje u radu Koordinacijskog odbora ministara Vlade Republike Hrvatske i Talijanske Republike, kao i u izradi Izvršnog programa suradnje u području kulture i obrazovanja između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike za godine 2021.-2025.

Aktivnost 4.1.3.

Vlada će razmotriti status groblja u općinama i gradovima u kojima povijesno živi talijanska manjina, na način da se zaštiti višestoljetna prisutnost talijanske zajednice, s ciljem očuvanja kolektivnog pamćenja o povijesnoj prisutnosti Talijana na tim područjima.

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti.

4.2. Unaprjeđenje sustava financiranja udruga i ustanova talijanske manjine, posebice novinsko-izdavačke ustanove EDIT iz Rijeke.

Aktivnost 4.2.1.

Vlada će osigurati potrebna financijska sredstava za izdavačku kuću EDIT iz Rijeke, Centar za povijesna istraživanja iz Rovinja, Talijansku dramu iz Rijeke i Talijansku uniju iz Rijeke, do razine potrebne za normalan rad tih ustanova i organizacije.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija izdavačkoj kući Edit dodijelilo je potporu u iznosu 1.300.000,00 HRK (172.539,65 EUR) s pozicije A729024.

U 2022. godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su sredstva u ukupnom iznosu 4.000.000,00 HRK (533.333 EUR) za financiranje programa udruga talijanske nacionalne manjine.

Sukladno Odluci o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini na poziciji Savjeta za nacionalne manjine, za sufinanciranje programa novinsko-izdavačke ustanove EDIT iz Rijeke odobren je ukupan iznos od 6.510.000,00 HRK (864.025,48 EUR) za četiri programa informiranja.

Odlukom je Centru za povijesna istraživanja, Rovinj, za sufinanciranje programa odobren iznos od 1.140.000,00 HRK (151.304,00 EUR) temeljem Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 15/97) i Uredbe o objavi Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja ("Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 1/09).

Ustanovi Talijanska drama HNK Ivana pl. Zajca, Rijeka, Odlukom je odobren iznos od 500.000,00 HRK (66.361,40 EUR), temeljem Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina i Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja.

Odlukom je udruzi Talijanska unija odobren ukupan iznos od 1.323.000,00 HRK (175.592,27 EUR) za devet programa kulturnih manifestacija od kojih 860.000,00 HRK (114.141,61 EUR) temeljem Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina i Uredbe o objavi Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Talijanske Republike o suradnji u području kulture i obrazovanja.

Aktivnost 4.2.2.

Vlada će osigurati sredstva za izgradnju osnovne škole u Novigradu, i predškolske ustanove u Rijeci, te dovršiti rekonstrukciju školskog objekta u Bujama, u suradnji s Republikom Italijom te Istarskom županijom.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Rok provedbe: 2021. – 2024.

- AP

U 2022. godini s proračunske aktivnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja K 676064 - TALIJANSKA SŠ LEONARDO DA VINCI BUJE-REKONSTRUKCIJA I DOGRADNJA za

kapitalni projekt rekonstrukcije i dogradnje SŠ Leonardo da Vinci, Buje ukupno je utrošeno 7.335.582,50 HRK (973.599,11 EUR) od čega je Istarska županija sufinancirala iznos od 1.195.380,48 HRK (158.654,25 EUR)., a Ministarstvo znanosti i obrazovanja Aktivnost K 676064 iznos: 6.140.202,02 HRK (814.944,86 EUR).

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

Aktivnost 4.2.3.

Vlada će u suradnji sa zastupnikom talijanske nacionalne manjine podržati rad društvenih centara u jedinicama lokalne samouprave, prvenstveno gradovima koji će okupljati pripadnike talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Nositelji: Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

U 2022. godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su sredstva u ukupnom iznosu 13.420.000,00 HRK (1.781.140 EUR) za financiranje programa udruga talijanske nacionalne manjine. Unione Italiana je izvijestila kako je izrađen hodogram aktivnosti osnivanja udruge koja će imati cilj realizaciju navedene mjere. Udruga će nositi naziv „Ponos identiteta-L'orgoglio dell'identità” i u postupku je registracije. Smisao udruge je da se na cijelom teritoriju djelovanja osigura za pripadnike treće i četvrte dobi interakcije sa, ali ne i isključivo, mlađom populacijom. Interakcija je neophodna kako bi se osigurao prijenos identiteta putem kontinuiranog rada i suradnje. Odlučeno je, u dogovoru s Zajednicom Talijana Pula, da će prva pilot grupa biti oformljena u Puli. Nastavno će biti oformljene grupe i na sjeveru Istre i u Primorsko goranskoj županiji. U 2023. godini se planira nabava dva vozila za potrebe udruge te za prijevoz putnika, poglavito starije dobi.

4.3. Pronalaženje fleksibilnih modela za otvaranje novih usmjerenja u školama s nastavom na talijanskom jeziku.

Aktivnost 4.3.1.

U svim školama s nastavom na hrvatskom jeziku, u općinama i gradovima u kojima povijesno živi talijanska manjina, a koji su dvojezični, bit će poduzete mjere za uvođenje učenja talijanskog jezika kao predmeta od kojeg je izjavom učenika, odnosno roditelja moguće odustati u duhu članaka 2. i 3. spomenutog Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako se stvaraju preduvjeti, analiziraju važeći propisi te se planiraju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju nastavit će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti.

4.4. Unaprijedit će se rasprava o posebnom modelu državne mature za polaznike škola na talijanskom jeziku.

Aktivnost 4.4.1.

Vlada će provesti analizu sustavnih problema do kojih dolazi prilikom provođenja državne mature za polaznike škola na talijanskom jeziku te predložiti smjernice za njihovo rješavanje, uz mogućnost uvođenja posebnog modela državne mature za talijansku nacionalnu manjinu kojim će talijanski jezik imati status materinskog i na temelju kojeg će ocjena ispita iz talijanskog jezika, u svim pravima koja proizlaze iz državne mature, biti tretirana kao ocjena hrvatskog jezika u školama s nastavom na hrvatskom jeziku, poštujući pri tome autonomiju sveučilišta. U dogovoru s roditeljima i učenicima omogućit će se izbor priznavanja ocjena hrvatskog, odnosno talijanskog jezika kao materinskog, prigodom bodovanja upisa u srednje škole s nastavom na talijanskom jeziku

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

U Republici Hrvatskoj, sukladno članku 12. Ustava Republike Hrvatske, u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo i kao takav se uči u školskim ustanovama u Republici Hrvatskoj te se službeni jezik Republike Hrvatske polaže na državnoj maturi. Sukladno odredbama Pravilnika o polaganju državne mature (Narodne novine, broj 01/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21 i 126/21), ispите obveznoga dijela čine ispiti iz sljedećih nastavnih predmeta: Hrvatskoga jezika, Matematike i stranoga jezika. Prema članku 4. st. 3. navedenoga Pravilnika, učenici koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u sklopu ispita obveznoga dijela državne mature, uz ispit iz hrvatskoga jezika, obvezno polažu ispit iz jezika nacionalne manjine na kojemu se školuju, a kao treći ispit, u sklopu ispita obveznoga dijela državne mature, biraju polagati ispit iz matematike ili iz stranoga jezika. Navedena odredba članka 4. Pravilnika postojala je i u ranijim pravilnicima o polaganju državne mature (NN 97/08 i 127/10) te se sukladno njoj i provodila. Prilikom sastavljanja izmjena i dopuna, odnosno novoga Pravilnika, Ministarstvo znanosti i obrazovanja je uvažavalo mišljenje i prijedloge predstavnika nacionalnih manjina i, u skladu s tim, sastavljalo odredbe prema kojima učenici, koji se školuju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, imaju pravo polagati ispit iz jezika nacionalne manjine kao dodatni ispit u sklopu obveznoga dijela državne mature. Važno je naglasiti da se ispiti državne mature provode u isto vrijeme, s istim ispitnim materijalima i na isti način za sve pristupnike u Republici Hrvatskoj te da svi pristupnici polažu ispите državne mature prema važećem Pravilniku o polaganju državne mature.

Visoka učilišta autonomno određuju uvjete upisa na studijske programe. Navedeno je uređeno Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima te odredbama članka 4. Zakona o

znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, prema kojima akademska samouprava na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, između ostaloga, obuhvaća i utvrđivanje uvjeta upisa studenata. Sukladno navedenom, ali i odredbama gore navedenoga Pravilnika te na temelju članka 82. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09., 92/10, 105/10-ispr., 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17), Ministarstvo znanosti i obrazovanja zakonski je u mogućnosti propisati sadržaj, uvjete, način i postupak polaganja državne mature i ispita državne mature, no ne i gore navedene uvjete upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj te se za isto potrebno obratiti Rektorskom zboru RH.

Srednjoškolskim obrazovanjem svakome se pod jednakim uvjetima i prema njegovim sposobnostima, omogućava stjecanje kompetencija za uključivanje na tržište rada i nastavak obrazovanja na visokim učilištima. U skladu s time, ali i odredbama članka 22. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18 i 98/19), propisano je da pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu. Opće odredbe za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole u Republici Hrvatskoj jednako vrijede za sve kandidate, neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Sukladno odredbama članka 65. Ustava Republike Hrvatske, svakomu je dostupno, pod jednakim uvjetima, srednjoškolsko obrazovanje, u skladu s njegovim sposobnostima.

Nadalje, sukladno i odredbama članka 7. Zakona o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina, upis u školsku ustanovu, razredni odjel ili obrazovnu skupinu na jeziku i pismu nacionalne manjine obavlja se pod istim uvjetima kao i upis u školsku ustanovu s nastavom na hrvatskom jeziku i pismu, u skladu s odlukom o upisu. To znači da su sve srednje škole u Republici Hrvatskoj dužne poštivati navedene ustavne, zakonske i druge odredbe te posebne propise kojima se izravno utvrđuju sadržaj, uvjete, način i postupak provedbe izbora kandidata za upis u srednje škole. Također, prema odredbama članka 7. st. 4. Pravilnika o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (NN 49/15 i 47/17), za upis kandidata u gimnazijske programe i programe obrazovanja za stjecanje strukovne kvalifikacije u trajanju od najmanje četiri godine, uz element iz stavka 1. ovoga članka vrednuju se i zaključne ocjene u posljednja dva razreda osnovnog obrazovanja iz nastavnih predmeta: Hrvatski jezik, Matematika i prvi strani jezik te triju nastavnih predmeta važnih za nastavak obrazovanja u pojedinim programima obrazovanja od kojih su dva propisana Popisom predmeta posebno važnih za upis koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a jedan samostalno određuje srednja škola od obveznih nastavnih predmeta koji se uče u osnovnoj školi. Pravilnikom je propisano da je taj predmet, za programe koji se provode na jeziku i pismu nacionalnih manjina, u pravilu, nastavni predmet iz jezika nacionalne manjine (materinski jezik).

4.5. Priznavanje diploma stečenih u državama Europske unije

Aktivnost 4.5.1.

Vlada će priznati sveučilišne diplome i zvanja, koja su stečena u državama Europske unije, sukladno Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija i Zakonu o reguliranim profesijama, te će omogućiti predavanje odgovarajućih predmeta u školama s programom na talijanskom jeziku i rad na talijanskom jeziku u općinama i gradovima u kojima povijesno živi talijanska manjina.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2022. godine

- AD

Zahtjev priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija radi pristupa i bavljenja reguliranom profesijom u sustavu odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj mogu podnijeti državljani država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije, koji su stekli stručne kvalifikacije u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji, državljani država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije te trećih zemalja, koji su stručne kvalifikacije stekli izvan države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije, odnosno u trećim zemljama i državljani trećih zemalja koji su stekli stručne kvalifikacije u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji.

Osoba koja je stekla svoje zvanje izvan Republike Hrvatske, a želi se zaposliti u odgojno-obrazovnom sustavu u Republici Hrvatskoj, dužna je ishoditi Rješenje Ministarstva znanosti i obrazovanja kojim se priznaje inozemna stručna kvalifikacija, jer je zanimanje učitelj/nastavnik/stručni suradnik u Republici Hrvatskoj regulirana profesija.

Prvi uvjet za priznavanje inozemne stručne kvalifikacije za rad u školama u Republici Hrvatskoj je da je osoba stekla svoju inozemnu visokoškolsku kvalifikaciju na akreditiranoj visokoškolskoj ustanovi što se provjerava s nadležnim ENIC/NARIC uredom Agencije za znanost i visoko obrazovanje. Drugi korak je usporedba inozemnog studijskog programa s programima u Republici Hrvatskoj koji su uvjet za zapošljavanje u školama, a tu usporedbu provodi jedno od nadležnih sveučilišta u Republici Hrvatskoj koje utvrđuje ima li bitnih razlika između inozemnog i hrvatskog programa. Svim podnositeljima zahtjeva u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije jednako se pristupa u tijeku rješavanja zahtjeva, bez obzira na nacionalnost ili boravište, sukladno navedenim zakonima, uz dosljednu primjenu kriterija za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

Slijedom navedenoga, podnositeljima zahtjeva koji pripadaju nacionalnoj manjini u Republici Hrvatskoj, u ovom slučaju talijanskoj nacionalnoj manjini, koji su svoju inozemnu kvalifikaciju stekli na području države Europske unije, nakon provedenoga postupka u kojem nisu utvrđene bitne razlike između stručnih kvalifikacija podnositelja zahtjeva i stručnih kvalifikacija koje su propisane za obavljanje regulirane profesije u Republici Hrvatskoj, omogućava se pristup i bavljenje reguliranom profesijom iz sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj za koju su se osposobili u matičnoj zemlji, pod jednakim uvjetima koji vrijede za državljane Republike Hrvatske koji su svoju kvalifikaciju stekli završetkom odgovarajućega sveučilišnoga studija u Republici Hrvatskoj.

Novi Zakon o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (NN, br. 69/22) stupio je na snagu u lipnju 2022. godine čime je unaprijeđena politika priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u skladu sa strateškim dokumentima Europske unije i Europskog prostora visokog obrazovanja. Njime se uređuju način i postupci vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj. Postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje su uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija NN, br. 82/2015., 70/2019. i 47/2020.) čiji je nositelj Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske.

4.6. Priznanje istro-mletačkog i istriotskog narječja

Aktivnost 4.6.1.

Kandidatura uvođenja istro-mletačkog i istriotskog narječja u Registar nematerijalne baštine Republike Hrvatske

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: II. kvartal 2021. godine

- AP

Ministarstvo kulture i medija pokrenulo je postupak kandidature uvođenja istriotskog narječja u Registar nematerijalne baštine, dok je istromletačko narječje upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Istromletačko narječje obuhvaća italoromanske govore mletačkoga tipa u hrvatskoj i slovenskoj Istri te u manjem dijelu Istre koji se danas nalazi u granicama Republike Italije. Ono predstavlja materinski ili prvi jezik najvećega dijela pripadnika talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Ono se može definirati kao skup mletačkih govora kojima se govori u Istri. Istromletačko narječje pripada talijanskome kulturnom krugu, ali i specifičnom višejezičnom i višekulturnom jadranskom kulturnom krugu.

Aktivnost 4.6.2.

Vlada će podržati osnivanje i rad Centra za Istro-mletačko narječje. Centar će istraživati i čuvati narječje koje predstavlja materinski ili prvi jezik najvećega dijela pripadnika talijanske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj i zaštićeno je kulturno dobro.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo kulture i medija izvještava kako 2022.godine nije bilo prijavljenih programa Centra za Istro-mletačko narječje.

U 2022. godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su sredstva u ukupnom iznosu 225.000,00 HRK (29.862,63EUR), aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine, za Zaštitu i vrednovanje istrovenetskog narječja.

4.7. Kulturna autonomija u području medija

Aktivnost 4.7.1.

U suradnji s HRT-om, u duhu kulturne autonomije i Ugovora između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina, bit će vraćen status redakcije programima na talijanskom jeziku na radijskim postajama Pule i Rijeke. Predvidjet će se mogućnost prikazivanja informativnog TV programa na talijanskom jeziku na lokalnim televizijama koje pokrivaju područje na kojem povijesno živi talijanska manjina.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Hrvatska radiotelevizija i lokalne televizije

Rok provedbe: III. kvartal 2022. godine

- AM

Hrvatska radiotelevizija navodi kako je riječ o vraćanju statusa redakcije programima na talijanskom jeziku u Radio Rijeci i Radio Puli. Aktivnost još nije provedena jer je na HRT-u u tijeku opsežnija reorganizacija rada te nije bilo svrsishodno vraćati statuse redakcija prije završetka reorganizacije rada.

5. OPERATIVNI PROGRAM ZA ČEŠKU I SLOVAČKU NACIONALNU MANJINU

5.1. Nastavak postupka sklapanja Sporazuma o zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Češke Republike

Aktivnost 5.1.1.

Nadležna tijela Vlade nastavit će s postupkom identificiranja konkretnih područja na kojima bi se mogao dodatno unaprijediti status hrvatske manjine u Češkoj Republici i češke manjine u Republici Hrvatskoj te sukladno navedenim područjima nastaviti s inicijativom sklapanja Sporazuma o zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Češke Republike.

Nositelji: Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova navodi kako je tijekom 2022. godine u pregovaračkom procesu oko sklapanja bilateralnog Sporazuma o uzajamnoj zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Češke Republike došlo do promjena te je na inicijativu češke strane prihvaćen prijedlog teksta Deklaracije/Izjave između Republike Hrvatske i Češke Republike o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Češkoj Republici i češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Napominje se, kako bi predmetni sporazum predstavljao presedan u češkim okvirima s obzirom na to da na takav način nisu regulirana pitanja s puno brojnijim nacionalnim manjinama u Češkoj Republici. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u stalnom je kontaktu sa Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske i nastojanju da se finalizira konačni prijedlog teksta Deklaracije/Izjave, prihvatljiv za obje strane te je predložilo promjene u smislu da potpisnice budu vlade. Konačni prijedlog teksta Deklaracije/Izjave trenutno se usklađuje u koordinaciji između Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i saborskog zastupnika češke i slovačke nacionalne manjine, g. Vladimira Bileka.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina podržava nastavak aktivnosti vezanih uz sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Češke Republike o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Češkoj Republici i češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Vlada Republike Hrvatske je na prijedlog Središnjeg državnog ureda te na temelju Operativnih programa za nacionalne manjine za razdoblje 2017.- 2020. (aktivnost 5.1.1.) na sjednici održanoj 14. svibnja 2020. donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Češke Republike o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Češkoj Republici i češke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Nakon sastanka održanog u lipnju 2022. češka strana iznijela stav da nisu spremni na sklapanje pravno obvezujućeg sporazuma o obostranoj zaštiti manjina, ali bi vrlo rado s Republikom Hrvatskom potpisali deklaraciju ili memorandum o razumijevanju. Hrvatska strana zaprimila je prijedlog predmetne Deklaracije/Izjave te je trenutno u tijeku rasprava i vrše se daljnje konzultacije nadležnih državnih tijela.

5.2. Pokretanje postupka sklapanja bilateralnog Sporazuma o zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Slovačke Republike.

Aktivnost 5.2.1.

Vlada će nastaviti identificirati konkretna područja u kojima bi se mogao dodatno unaprijediti status hrvatske manjine u Slovačkoj Republici i slovačke manjine u Republici Hrvatskoj te sukladno navedenim područjima predložiti odgovarajući pravni instrument između dviju Vlade.

Nositelji: Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova podržava pokretanje postupka za sklapanje Sporazuma o uzajamnoj zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Slovačke te se očekuje inicijalni prijedlog teksta sa slovačke strane. U komunikaciju sa slovačkom stranom uključen je i saborski zastupnik češke i slovačke manjine Vladimir Bilek.

Hrvatska diplomacija podržava napredne standarde u zaštiti manjinskih prava te je posebice izrazila zadovoljstvo što je pravo izjašnjavanja o pripadnosti nacionalnoj manjini (unatoč nekim inicijativama za ukidanje), ponuđeno kao opcija u popisu stanovništva 2021. godine u Slovačkoj, a slijedom čega su u 2022. godini objavljeni i broježani pokazatelji o prisutnosti, odnosno udjelu nacionalnih manjina u slovačkom društvu.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske podržava pokretanje postupka za sklapanje Sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Slovačke Republike.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina podržava nastavak aktivnosti vezanih uz sklapanje Sporazuma između Republike Hrvatske i Slovačke o zaštiti hrvatske nacionalne manjine u Slovačkoj i slovačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

5.3. Stvaranje i poboljšanje uvjeta za rad, te poštivanje i vrednovanje posebnosti predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola s nastavom na češkom i slovačkom jeziku, te ustanova iz sustava visokog obrazovanja

Aktivnost 5.3.1.

Vlada će razmotriti mogućnosti povrata dijela imovine Zaklade Rafaela Pavičeka te poboljšanja uvjeta za njen rad.

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo pravosuđa i uprave i Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: 2021. – 2024.

- AN

Ministarstvo pravosuđa i uprave kao drugostupanjsko tijelo odlučuje o žalbama na rješenja o povratu imovine. Pred ovim ministarstvo ne vodi se niti jedan predmet Zaklade Rafaela Pavičeka.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja nema relevantnih spoznaja o pokrenutoj inicijativi od strane predstavnika slovačke nacionalne manjine.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine izvijestilo je da se postupci povrata imovine vode pred nadležnim upravnim odjelima u županijama te Republiku Hrvatsku u tim postupcima zastupa nadležno Općinsko državno odvjetništvo. Ministarstvo za potrebe navedenih postupaka, a u slučaju poziva za dostavu očitovanja upućenog od strane nadležnog Općinskog državnog odvjetništva, istom dostavlja potrebne podatke ukoliko istima raspolaže.

Aktivnost 5.3.2.

Vlada će, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, poduzeti mjere iz svoje nadležnosti za osiguranje financijske potpore za obnovu, dogradnju, izgradnju, provedbu energetske učinkovitosti i opremanje predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola i to: Češke osnovne škole „J. A. Komenski”, Daruvar, Češke osnovne škole „J. Ružička”, Končanica, područne škole Ivanovo selo, Češkog dječjeg vrtića „Ferda Mravenec”, Daruvar, područnih vrtića u Josipovcu Punitovačkom, Markovcu Našičkom i područnih vrtića u ostalim mjestima gdje žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine, Područne škole Markovac Našički - OŠ kralja Tomislava Našice i ostalih škola gdje se uči češki i slovački jezik te školske sportske dvorane u Hercegovcu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: III. kvartal 2022. godine

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja navodi kako su kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026. osigurana sredstva za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju i opremanje predškolskih ustanova u iznosu od 1.619.917.500,00 HRK (215.000.000 EUR). U prosincu 2022. godine donesena je Odluka o financiranju dvjesto pedeset i pet (255) projektnih prijedloga u sklopu poziva „Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova, prvi Poziv“ u ukupnome iznosu od 1.265.796.000,00 HRK (168.000.000 EUR). Drugi Poziv, za preostali iznos sredstava, bit će objavljen u 2023. godini. U narednom razdoblju započet će aktivnosti u provedbi prvih ugovorenih projekata te će se provesti evaluacija i ugovaranje projekata iz drugog Poziva.

Dodatnih 339.052.500,00 HRK (45.000.000 EUR) za povećanje kapaciteta u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurano je kroz novi višegodišnji financijski okvir EU, Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027., a objavljivanje poziva „Osiguravanje infrastrukturnih uvjeta za povećanje dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ planirano je krajem 2023. godine.

Nastavno na spomenuta infrastrukturna ulaganja, u narednom razdoblju kroz ESF+ ulagat će se u povećanje sudjelovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, posebice ranjivih skupina, osiguranje kadrovske i programske podrške ranjivim skupinama te materijalnih i tehničkih uvjeta

provedbe programa kao i promociju važnosti uključivanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Za navedeno u ESF + planirano je 480.701.100 HRK (63.800.000 EUR).

Također, u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., tijekom 2023. godine omogućit će se osnovnim školama infrastrukturna ulaganja (izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje) za prelazak na jednosmjenski rad i pripremu za cjelodnevnu školu. Ovim se infrastrukturnim ulaganjem osiguravaju bolji uvjeti za učenje i poučavanje te time posljedično rješava problem niske razine temeljnih pismenosti, posebice učenika slabijeg socioekonomskog statusa. Vrijednost ulaganja iznosi preko 2.260.350.000,00 HRK (300.000.000 EUR).

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. bit će objavljen poziv i ugovoreni projekti za dogradnju, izgradnju, rekonstrukciju i opremanje srednjih škola s ciljem povećanja upisa u opće srednje škole (gimnazije) povećanjem fizičkih infrastrukturnih kapaciteta, a ulaganje mora biti dovršeno do lipnja 2026. godine.

U okviru provedbe Programa održivog razvoja lokalne zajednice (aktivnosti K 549110 - Razvoj potpomognutih područja), Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je financiralo projekt Općine Punitovci „Izgradnja dječjeg vrtića u Punitovcima“ u iznosu od 300.000,00 HRK (39.816,84 EUR).

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ prihvatljiva je izgradnja i/ili rekonstrukcija dječjih vrtića u naseljima s najviše 5.000 stanovnika. U 2022. godini nije bilo objavljenih natječajna za tip operacije 7.4.1.

Međutim, u okviru Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.- 2027. kroz intervenciju 73.13 Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima planiran je nastavak ulaganja u dječje vrtiće u ruralnim područjima.

Vlada Republike Hrvatske je osigurala sredstava za zajedničke projekte s jedinicama lokalne samouprave putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u iznosu od 1.200.000,00 HRK (159.267,38 EUR).

Aktivnost 5.3.3.

Vlada će podržati inicijativu osnivanja odsjeka slovakistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- ANP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja održalo je sastanak s predstavnicima slovačke nacionalne manjine vezano uz osnivanje odsjeka slovakistike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku. Analizirajući stanje s upisima studenata na Katedru za slovački jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, zajednički je odlučeno da se trenutno odustane od ove inicijative te će se razmotriti mogućnosti za naredno razdoblje.

Aktivnost 5.3.4.

Vlada će, u suradnji s Bjelovarsko-bilogorskom županijom, Gradom Daruvarom te susjednim jedinicama lokalne samouprave, poduzeti mjere iz svoje nadležnosti za osiguranje financijske potpore za izgradnju i opremanje učeničkog doma u Daruvaru kojeg koriste i učenici koji pohađaju nastavu na češkom jeziku (model B i C).

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: II. kvartal 2023. godine

- AD

U Ministarstvu znanosti i obrazovanja pokrenuta je inicijativa za izgradnju učeničkog doma u Daruvaru. U narednom razdoblju Bjelovarsko-bilogorska županija treba uključiti u mrežu učeničkih domova i navedeni prijedlog.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

U 2022. godini iz Državnog proračuna Republike Hrvatske s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina utrošena su sredstva u ukupnom iznosu 1.200.000,00 HRK (159.267 EUR) za financiranje programa udruga češke nacionalne manjine.

5.4. Unaprjeđenje uvjeta rada i sustava financiranja udruga i ustanova češke i slovačke nacionalne manjine, posebice Slovačkog centra za kulturu Našice i Novinsko – izdavačke ustanove Jednota Daruvar

Aktivnost 5.4.1.

Vlada će analizirati postojeći sustav financiranja udruga i ustanova češke i slovačke nacionalne manjine, posebice Slovačkog centra za kulturu Našice, Novinsko-izdavačke ustanove Jednota Daruvar i Etno kuća u Lipovljanima i Ivanovom selu, predložiti će trajan i održiv sustav financiranja, poduzeti odgovarajuće mjere za unaprjeđenje uvjeta rada te će poduprijeti projekte i osigurati sredstva za digitalizaciju arhiva na temelju javnog poziva, sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Savjet za nacionalne manjine, sukladno Odluci o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini, za sufinanciranje programa novinsko-izdavačke ustanove JEDNOTA Daruvar, odobrio je ukupan

iznos od 2.204.000,00 HRK (292.521,07 EUR) za četiri programa informiranja. Odlukom je Slovačkom centru za kulturu Našice za sufinanciranje programa odobren iznos od 40.000,00 HRK (5.308,91 EUR) za jedan program izdavaštva i dva programa kulturnih manifestacija.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 5.4.2.

Nakon stvorenih uvjeta za rad, u sastavni dio Slovačkog centra za kulturu Našice prebacit će se Središnja Knjižnica Slovaka, a u skladu s osnivačkim aktima Slovačkog centra za kulturu Našice, te će se osigurati sredstva za nesmetani rad SKC-a.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2022. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktivnosti 513002 utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 141.338,77 HRK (18.758,88 EUR) za rekonstrukciju potkrovlja i podruma Slovačkog centra za kulturu Našice. Tijekom 2022. godine Ministarstvo kulture i medija nije dodijelio sredstva za rad Središnje knjižnice Slovaka.

5.5. Osnivanje i izgradnja Češkog centra za kulturu Daruvar.

Aktivnost 5.5.1.

Nadležna tijela Vlade, u suradnji sa zastupnikom za češku i slovačku nacionalnu manjinu, utvrdit će potreban pravni i financijski okvir za izgradnju Češkog centra za kulturu u Daruvaru kako bi se osigurala sredstva za rekonstrukciju, dogradnju, uređenje i opremanja objekta ČKC-a, kao i sredstva za održivo funkcioniranje istog.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: 2021. – 2024. godina

- AP

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u 2022. godini s pozicije Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnosti 513002 utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 100.000,00 HRK (13.272,28 EUR) za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje prostorija i zgrada u kojima djeluje češka nacionalna manjina.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

5.6. Obnova objekata češke i slovačke nacionalne manjine koji su oštećeni tijekom agresije na Republiku Hrvatsku. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara, te

digitalizacija arhiva. Održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju češke i slovačke nacionalne manjine.

Aktivnost 5.6.1.

Vlada će nastaviti s obnovom ratom oštećenih i razrušenih stambenih objekata češke i slovačke nacionalne manjine u skladu s Programom obnove.

Nositelj: Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Rok provedbe: IV. kvartal 2022.

- AP

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako se privodi kraju provedba programa obnove u ratu oštećenih ili uništenih stambenih jedinica. Zakonom o obnovi, a niti bilo kojim drugim propisom, nacionalna pripadnost korisnika prava nije utjecala na opseg ostvarivanja prava niti se vodila evidencija korisnika po nacionalnoj pripadnosti. Stoga su oštećene ili uništene stambene jedinice pripadnika češke i slovačke nacionalne manjine uključivane i realizirane u skladu s utvrđenim rješenjem o pravu na obnovu.

Aktivnost 5.6.2.

Vlada će podupirati dovršetak već započetih aktivnosti te osigurati sredstva za obnovu, dogradnju i redovito funkcioniranje Kulturno obrazovanog centra „Tkon“ (Međunarodnog multikulturalnog centra za djecu i mlade) u vlasništvu čeških osnovnih škola.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: 2021. – 2024. godine

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjeve u vezi realizacije ove aktivnosti.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 22.100.000,00 HRK (2.933.174,06 EUR) za izgradnju Multikulturalnog centra za mlade Tkon.

Aktivnost 5.6.3.

Vlada će poduzimati mjere iz svoje nadležnosti kako bi osigurala sredstva za održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju češke i slovačke nacionalne manjine

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“ prihvatljiva izgradnja i/ili rekonstrukcija društvenih domova/kulturnih centara u naseljima s najviše 5.000 stanovnika. U 2022. godini nije bilo objavljenih natječaja za tip operacije 7.4.1.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 1.500.000,00 HRK (199.084,21 EUR) za održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju slovačke nacionalne manjine te 3.737.000,00 HRK (495.985,13 EUR) za održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju češke nacionalne manjine.

Aktivnost 5.6.4.

Vlada će poduzimati mjere za osiguranje primjerenih uvjeta za rad te podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga, institucija i vijeća češke i slovačke nacionalne manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova te objekata prikladnih za održavanje kampova učenja češkog i slovačkog jezika i kulture (Kulturno obrazovni centar Slovaka).

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako su u tijeku aktivnosti za pronalazak adekvatnog prostora za smještaj udruge Matice slovačke u Rijeci.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 7.804.000,00 HRK (1.035.768,79 EUR) za održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju slovačke nacionalne manjine te

2.100.000,00 HRK (278.717,89 EUR) za održavanje i unaprjeđenje uvjeta rada u postojećim objektima u vlasništvu ili korištenju češke nacionalne manjine

5.7. Poboljšanje uvjeta življenja u mjestima naseljenim pripadnicima češke i slovačke nacionalne manjine

Aktivnost 5.7.1.

Vlada će osigurati neophodna namjenska sredstva za pripremu tehničke dokumentacije, rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata na područjima i naseljima u kojima žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine, poput izgradnje sustava vodovoda i odvodnje (Aglomeracija Daruvar, Aglomeracija Končanica i drugih) obnove i izgradnje nogostupa (Ilok, Miljevc, Ljudevit Selo, Dežanovac, Našički Markovac i drugih), rasvjete (Jelisavac, Josipovac i Jurjevac Punitovački, Našički Markovac, Ilok, Hercegovac i drugi), izgradnje i obnovu nerazvrstanih i ostalih cesta (rekonstrukcije DC5 Grubišno Polje-Končanica-Daruvar, L3309-Jazvenik i drugih), željezničke infrastrukture (Vijadukt Krndija na pruzi Banova Jaruga – Daruvar i drugih), te ostale infrastrukture – višenamjenskih domova, kulturnih, vjerskih, sportskih te drugih dobrovoljnih organizacija u naseljima u kojim žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine (Evangelička crkva - slovačka crkvena općina u Iloku, katolička crkva, mjesne crkve u Daruvaru, Končanici, Dežanovcu, Daruvarskom Brestovcu, Zavičajni muzej u Daruvaru).

Nositelj: Hrvatske vode, Hrvatske ceste, HEP, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo kulture i medija i Ministarstvo poljoprivrede; jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“ kroz tip operacije 7.2.1. „Ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda“ prihvatljiva izgradnja i/ili rekonstrukcija javnog sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u naseljima s najviše 2.000 stanovnika. U 2022. godini nije bilo objavljenih natječaja za tip operacije 7.2.1. Međutim, u okviru Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023.-2027. kroz intervenciju 73.13 Potpora javnoj infrastrukturi u ruralnim područjima planiran je nastavak ulaganja u javne sustave za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u ruralnim područjima.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u 2022. provodilo je sljedeće relevantne aktivnosti:

- Program za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina) financirani su projekti: „Izvanredno održavanje - sanacija Fruškogorske ulice u Iloku“ Gradu Iloku u iznosu od 400.000,00 HRK (53.089,12 EUR), „Modernizacija nerazvrstane ceste na dionici "Stare Pruge“ Gradu Grubišno Polje u

- iznosu od 325.000,00 HRK (43.134,91 EUR) „Rekonstrukcija nerazvrstane ceste u naselju Kip“ Općini Sirač u iznosu od 220.000,00 HRK (29.199,01 EUR),
- Program održivog razvoja (aktivnosti K 549110 - Razvoj potpomognutih područja) financirani su projekti: „Rekonstrukcija pristupne površine i parkirališta ispred Doma Slovaka u Jurjevcu Punitovačkom“ Općini Punitovac u iznosu od 240.000,00 HRK (31.853,47 EUR), „Uređenje sportske dvorane Velika Pisanica“ u Općini Velika Pisanica iznos od 500.000,00 HRK (66.361,40 EUR) te za projekt „Cesta suradnje“ iznos od 160.000,00 HRK (21.235,64 EUR), „Uređenje nerazvrstanih cesta u naselju Hercegovac“ u Općini Hercegovac u iznosu od 162.000,00 HRK (21.501,09 EUR), „Sanacija i modernizacija nogostupa u ulici Mate Lovraka u Velikim Zdencima - II. Faza“ Gradu Grubišno Polje u iznosu od 240.000,00 HRK (31.853,47 EUR), „Adaptacija mrtvačnice u Siraču“ Općini Sirač u iznosu od 220.000,00 HRK (29.199,01 EUR), „Izgradnja pomoćne građevine-spremišta za vatrogasnu opremu i uređenje okoliša u Općini Končanica“ Općini Končanica u iznosu od 242.000,00 HRK (32.118,91 EUR), „Sanacija i modernizacija nogostupa u ulici Ignaca Franciškovića u Velikom Grđevcu - I. faza“ Općini Veliki Grđevac u iznosu od 250.000,00 HRK (33.180,70 EUR).
 - Program ulaganja u zajednicu (aktivnosti K570341 – Regionalni razvojni projekti) financirani su projekti: „Adaptacija krovišta župnog dvora Župe sv.Josipa u Grubišnom Polju u iznosu od 100.000,00 HRK (13.272,28 EUR), „Župa Duha Svetoga, Veliki Grđevac“ u Velikom Grđevcu iznos od 50.000,00 HRK (6.636,14 EUR).

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 300.000,00 HRK (39.816,84 EUR) za pripremu projektne dokumentacije na područjima i naseljima u kojima žive pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Tijekom 2022. godine Hrvatske vode sufinancirale su istražne radove i prijedlog sanacije dijela postojećeg sustava javne odvodnje, a koji nije predmet rekonstrukcije dijelova sustava odvodnje predviđenih EU projektom Daruvar. Vrijednost ugovorenih usluga iznosila je 197.300,00 HRK (26.186,21 EUR) pri čemu su Hrvatske vode sudjelovale u iznosu od 157.840,00 HRK (20.948,96 EUR), a Darkom vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Daruvar u iznosu 39.460,00 HRK (5.237,24 EUR). Unatoč značajnom stupnju izgrađenosti sustava javne odvodnje i visokoj stopi priključenosti, veći dio kanalizacijske mreže je dotrajavao te su potrebna temeljita istraživanja zbog brojnih problema vezanih uz propusnosti sustava na određenim dionicama i prisutnosti stranih voda. Zbog promjene lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda aglomeracije Daruvar bilo je potrebno pokrenuti izradu izmjene dokumentacije za prijavu gradnje projekta „Razvoj vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Daruvar“ za financiranje sredstvima EU fondova. U 2022. godini izrađen je kalibrirani hidraulički matematički model sustava odvodnje postojećeg i budućeg stanja aglomeracije, uključivo i potrebna terenska mjerenja. Vrijednost ugovorenih i naplaćenih usluga u 2022. godini je 395.800,00 HRK (52.531,68 EUR) od čega 336.430,00 HRK (44.651,93 EUR) su sredstva Hrvatskih voda i 59.370,00 HRK (7.879,75 EUR) sredstva Darkom vodoopskrba i odvodnja d.o.o. Daruvar. Daljnje aktivnosti ovise o uvjetima prijave u novi program Konkurentnost i kohezija 2021. -2027. Nakon što je u 2021. godini izrađeno tehničko rješenje, elaborat zaštite

okoliša i idejni projekt sustava odvodnje i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda naselja Končanica i Daruvarski Brestovac, u 2022. godini izrađen je glavni projekt III. faze sustava odvodnje Končanica – Daruvarski Brestovac. Vrijednost dokumentacije iznosila je 193.700,00 HRK (25.708,40 EUR), pri čemu su Hrvatske vode sudjelovale u iznosu od 154.960,00 HRK (20.566,72 EUR), a Darkom vodoopskrba i odvodnja d.o.o. u iznosu od 38.740,00 HRK (5.141,68 EUR).

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. odgovoran je za vođenje, razvoj, izgradnju i održavanje elektroenergetske distribucijske mreže, što ne uključuje izgradnju javne rasvjete koja je u nadležnosti i vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Hrvatske ceste provode rekonstrukciju i izgradnju cestovne infrastrukture na područjima i naseljima u kojima žive pripadnici nacionalnih manjina prema programima i planovima građenja i održavanja javnih cesta i u okvirima proračunskih ograničenja.

Projekt rekonstrukcije državne ceste DC5 Daruvar – Grubišno Polje, trenutno je u realizaciji po dionicama:

- a) Veliki Zdenci – Daruvar: izrada izvedbenog obnove, duljina dionice 15,2 km
- b) Grubišno Polje - Veliki Zdenci: rekonstrukcija državne ceste, duljina dionice 4,94 km, radovi u izvođenju, ugovorena vrijednost radova 46.779.974,79 HRK (6.208.769,63 EUR) (bez PDV-a).

Svi navedeni novčani iznosi provedeni su i provode se u sklopu Aktivnosti Državnog proračuna oznake K3011 Investicijsko održavanje i rekonstrukcije državnih cesta.

6. OPERATIVNI PROGRAM ZA MAĐARSKU NACIONALNU MANJINU

6.1. Provedba preporuka Mješovitog međuvladinog odbora za zaštitu mađarske manjine u Republici Hrvatskoj te hrvatske manjine u Mađarskoj

Aktivnost 6.1.1.

Vlada će osigurati pravne i financijske preduvjete za provedbu preporuka Hrvatsko-mađarskog međuvladinog odbora za uzajamnu zaštitu nacionalnih manjina (MOM) koje se odnose na mađarsku nacionalnu manjinu u Republici Hrvatskoj.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja sudjeluje u radu Mješovitog međuvladinog odbora za zaštitu mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te hrvatske manjine u Mađarskoj te o realizaciji preporuka izvještava Ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Savjet za nacionalne manjine navodi kako je temeljem Sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Mađarske o zaštiti mađarske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Republici Mađarskoj ("Narodne novine - međunarodni ugovori" broj 8/95), radi praćenja njegove provedbe ustrojen Međuvladin mješoviti odbor za zaštitu nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske (u daljnjem tekstu: MMO).

MMO se sastaje u pravilu jednom godišnje kako bi ocijenio izvršavanje preporuka MMO-a za prethodno razdoblje, te utvrdio zadaće i preporuke za naredno razdoblje. Svoju XVI. sjednicu MMO je održao u Budimpešti 7. prosinca 2022. o čemu je sastavljen Zapisnik u kojem su se strane usuglasile o zadržavanju 53 preporuke koje se nalaze u fazi daljnje provedbe, kao i o usvajanju 6 novih preporuka: sve iz područja obrazovanja, kulture i informiranja, te niza općih pitanja.

Vežano uz medijski centar i sjedište uredništva tjednika Új Magyar Képes Újság koji je 2019. godine otvoren potporom hrvatske strane, preporuka 45 odnosi se na osiguravanje stalne stavke u Državnom proračunu za redoviti rad uredništva i izdavanje navedenog tjednika udruge Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, kao i za proizvodnju tv emisije Dravataj.

Sukladno preporukama, a temeljem Ugovora o financijskoj potpori za normativno financiranje uredništva na mađarskom jeziku za 2022. godinu zaključenog sa udrugom Demokratska zajednica Mađara Hrvatske, za normativno financiranje uredništva na mađarskom jeziku raspoređen je putem Savjeta iznos od 650.000,00 HRK (86.269,82 EUR). Navedena sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcije za 2023. i 2024. godinu, bila su osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732007 Normativno financiranje uredništva na mađarskom jeziku.

Također, sukladno Odluci o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini, udruzi Demokratska zajednica Mađara Hrvatske za programe koji proizlaze iz bilateralnog sporazuma raspoređen je temeljem Ugovora o financijskoj potpori za 2022. godinu iznos od 1.620.000,00 HRK (215.010,94EUR) za ostvarivanje programa kulturne autonomije. Navedena sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcija za 2023. i 2024. godinu bila su osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina. Osim što je od izrazitog značaja za jačanje okvira bilateralne suradnje Republike Hrvatske i Mađarske, provedba Sporazuma odnosno preporuka MMO-a na visokoj razini osigurava očuvanje kulturnih vrijednosti i povijesne baštine hrvatske nacionalne manjine u Mađarskoj i mađarske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske kontinuirano provodi i koordinira s ostalim nadležnim institucijama navedenu aktivnost u skladu s preporukama iz Zapisnika sjednica Međuvladinih mješovitih odbora, koje Republika Hrvatska ima temeljem potpisanog bilateralnog Sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina s Mađarskom. S obzirom na djelokrug rada, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske u svom proračunu nema stavku iz koje bi se pružala financijska potpora nacionalnim manjinama u Republici Hrvatskoj. Dana 7. prosinca 2022. uspješno je održana 16. sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za zaštitu prava nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Mađarske, a 17. sjednica treba se održati 2023. godine.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako u 2022. godini nisu poduzimane aktivnosti, s obzirom da je u 2021. godini s udrugom Mađarsko kulturno društvo „Ady Endre“ Magyar Kulturkor iz Zagreba, Martićeva 8, zaključen Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Zagrebu, Martićeva 8 za razdoblje do 20. listopada 2024. godine.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina podržava rad MMO te provodi zaključke istog, a kojima se unapređuju ključna manjinska pitanja kao što su pravo na izražavanje, očuvanje i razvijanje nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta, pravo na održavanje i razvijanje obrazovanja i medija na manjinskom jeziku i pismu, ostvarivanje zastupljenosti predstavnika nacionalnih manjina u predstavničkim i izvršnim tijelima te važnost nastavka razvijanja bolje prometne povezanosti i poticanja ekonomskog razvoja krajeva u kojima žive predstavnici dviju manjina.

6.2. Unaprjeđenje infrastrukture obrazovnih institucija mađarske nacionalne manjine

Aktivnost 6.2.1.

Vlada će osigurati financijska sredstva za potrebitu obnovu i opremanje objekta Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku (niskonaponska električna mreža, krovnište, dvorana za manifestacije, vrtić).

MZO osigurati će pravne i financijske preuvjete za zapošljavanje jednog stručnog suradnika – psihologa za 4 četiri osnovne škole na mađarskom jeziku prema A-modelu u Republici Hrvatskoj.

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: IV. kvartal 2021

- AP

U Državnom proračunu za 2022. godinu, na poziciji Ministarstva znanosti i obrazovanja, za potrebe uređenja građevine dječjeg vrtića i strojarskih instalacija Prosvjetno-kulturnog centra Mađara u Osijeku s proračunske aktivnosti K - 676058 Prosvjetno-kulturni centar Mađara - izgradnja učeničkog doma utrošeno je 2.274.500,00 HRK/ 301.878,03 EUR za navedenu namjenu.

Aktivnost 6.2.2.

Vlada će osigurati pravne i financijske uvjete za izgradnju i opremanje nastavno-sportske dvorane pri OŠ Korod (Općina Tordinci, Vukovarsko-srijemska županija).

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: IV. kvartal 2022

- AP

Stvaraju se preuvjeti, analizira stanje i planiraju se aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti

Kroz program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. krajem 2023. godine objavit će se javni poziv za izgradnju i opremanje sportskih dvorana škola koja djeluju na potpomognutim/ruralnim područjima RH. Ukupna vrijednost bespovratnih sredstava iznosi više od 188.362.500,00 HRK (25.000.000 EUR).

6.3. Osiguravanje sredstava za dovršenje projekata koji su započeti u suradnji s Vladom Mađarske.

Aktivnost 6.3.1.

Vlada će osigurati sredstva za dovršenje projekata koji su započeti u suradnji s Vladom Mađarske i to:

Osječko-baranjska županija:

- obnova reformatskih crkava u Kotlini (Općina Kneževi Vinogradi), Suzi (Općina Kneževi Vinogradi), Zmajevcu (Općina Kneževi Vinogradi) i Osijeku (Retfala)

- obnova katoličkih crkava u Podolju i Batini (oba Općina Draž)

Bjelovarsko-bilogorska županija:

- obnove reformatske crkve u Velikoj Pisanici (Općina Velika Pisanica).

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija u 2022. godini financiralo je program zaštite nepokretne kulturne baštine u iznosu od 1.000.000,00 HRK (132.722,81 EUR) za obnovu Reformirane kršćanske crkve sa župnim stanom i gospodarskom zgradom u Kotlini.

6.4. Unaprjeđenje infrastrukture udruga mađarske nacionalne manjine

Aktivnost 6.4.1.

Vlada će podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga i vijeća mađarske nacionalne manjine, uključivo kulturno-umjetničkih društava i sportskih klubova, kao i kupovinu, izgradnju i opremanje objekta prikladnog za održavanje ljetnih kampova učenja mađarskog jezika i kulture.

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u 2022. godini utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 36.566.000,00 HRK (4.853.142,21 EUR) za kupovinu, obnovu, opremanje i uređenje prostorija i zgrada u kojima djeluje mađarska nacionalna manjina kao i kupovinu zgrade za ljetne kampove učenja mađarskog jezika i kulture.

6.5. Poboljšanje uvjeta života u mjestima naseljenim pripadnicima mađarske nacionalne manjine

Aktivnosti 6.5.1.

Vlada će osigurati pravne i financijske uvjete za izgradnju vodovodne mikromreže u Lugu (Općina Bilje) i Novom Bezdanu (Općina Petlovac) te obnovu niskonaponske električne mreže u Novom Bezdanu (Općina Petlovac).

Vlada će osigurati pravne i financijske uvjete za nastavak izgradnje kanalizacijske mreže prema naseljima Vardarac i Lug u Općini Bilje (Osječko-baranjska županija).

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u suradnji s Hrvatskom elektroprivredom, Hrvatske vode i nadležni javni isporučitelji vodnih usluga

Rok provedbe: IV. kvartal 2022. godine

- AP

Hrvatske vode navode kako su u 2022. godini započele aktivnosti na izradi projektne dokumentacije izgradnje kanalizacije naselja Lug i Vardarac te je izrađen elaborat zaštite okoliša za predmetni zahvat. Vrijednost ugovorene usluge iznosi 35.000,00 HRK (4.645,30 EUR), Hrvatske vode uložile su sredstva u iznosu od 25.200,00 HRK (3.344,61 EUR), a Vodoopskrba d.o.o. Darda 6.300,00 HRK (836,15 EUR). U 2023. godini planiran je nastavak izrade projektne dokumentacije.

Za izgradnju vodovodne mreže naselja Novi Bezdán, Općina Petlovac, raspisan je postupak javne nabave, te se u mjesecu siječnju 2023. godine očekuje otvaranje ponuda i odabir izvođača. Odmah po odabiru krenulo bi se u realizaciju projekta.

Projekt izgradnje vodovodne mreže u Lugu, Općina Bilje, prijavljen je u Nacionalni program oporavak i otpornost, mjera Program razvoja javne vodoopskrbe, te se očekuje evaluacija projekta, potpisivanje ugovora, te realizacija projekta.

Hrvatska elektroprivreda navodi kako je ishođena građevinska dozvola te su započeti radovi na obnovi i sanaciji niskonaponske mreže u Novom Bezdánu. Ukupna vrijednost predviđenih radova na rekonstrukciji i izgradnji niskonaponske mreže je oko 1.400.000 HRK (185.812EUR).

7 OPERATIVNI PROGRAM ZA ALBANSKU, BOŠNJAČKU, CRNOGORSKU, MAKEDONSKU I SLOVENSKU NACIONALNU MANJINU

7.1. Razvoj i unaprjeđenje bilateralnih odnosa

Aktivnost 7.1.1.

S ciljem unaprjeđenja bilateralnih odnosa s Republikom Albanijom Vlada će pokrenuti postupak sklapanja bilateralnih sporazuma s Republikom Albanijom, u svrhu jačanja zaštite prava albanske nacionalne manjine i poboljšanja statusa pripadnika hrvatskog naroda u Republici Albaniji.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Rok provedbe: III. kvartal 2023. godine

- AD

Glede postupka sklapanja bilateralnih sporazuma s Republikom Albanijom u svrhu jačanja zaštite prava albanske nacionalne manjine kao i za poboljšanje statusa hrvatskih građana u Albaniji, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u skladu s procjenom vanjskopolitičkog aspekta kao i načela reciprociteta smatra kako se nisu stekli uvjeti za sklapanje ovakvog sporazuma. Naime s jedne strane, Hrvati u Albaniji nisu nacionalna manjina (njihov broj je relativno mali – ukupno oko stotinu osoba), a s druge strane status i prava albanske nacionalne manjine regulirani su u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj kao i izvorišnim osnovama Ustava Republike Hrvatske - „Republika Hrvatska ustanovljuje kao nacionalna država hrvatskoga naroda i država pripadnika nacionalnih manjina“. Među nacionalnim manjinama koje se taksativno navode je i albanska nacionalna manjina, a čijim se pripadnicima jamči ravnopravnost s građanima hrvatske narodnosti.

Aktivnost 7.1.2.

S ciljem unaprjeđenja bilateralnih odnosa između Republike Hrvatske i Republike Kosova, Vlada će pokrenuti postupak sklapanja bilateralnog sporazuma s Republikom Kosovo o zaštiti nacionalnih manjina, koji će doprinijeti da se pripadnicima nacionalnih manjina u Hrvatskoj i Kosovu osigura najviša razina pravne zaštite te očuvanje i razvitak njihovih nacionalnih identiteta.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: III. kvartal 2023. godine

- AD

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova podržava sklapanje navedenog bilateralnog sporazuma u smislu razvoja i unaprjeđenja bilateralnih odnosa između Republike Hrvatske i Republike Kosovo, a posebice u svjetlu teškog položaja hrvatske nacionalne manjine na Kosovu.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske razmatra mogućnost pokretanje postupka za sklapanje Sporazuma o zaštiti nacionalnih manjina između Republike Hrvatske i Republike Kosovo.

Aktivnost 7.1.3.

S ciljem promicanja boljeg razumijevanja te upoznavanja umjetnosti, kulture i kulturne baštine hrvatskog i albanskog naroda, Vlada će pokrenuti postupak sklapanja programa o kulturnoj suradnji s Republikom Kosovo, na temelju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Kosova o kulturnoj suradnji.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: IV. kvartal 2023. godine

- AP

Sporazum o kulturnoj suradnji stupio je na snagu 2021.godine, a Ministarstvo kulture i medija izvještava kako tijekom 2022.godine nije bilo prijavljenih programa ili projekata.

Aktivnost 7.1.4.

Vlada će razmotriti mogućnost sklapanja sporazuma o suradnji s Bosnom i Hercegovinom u okviru kojeg će jedan od ciljeva biti i unapređenje dobrosusjedskih odnosa, razvoj međunacionalne i međureligijske tolerancije i upoznavanje s bošnjačkom i hrvatskom poviješću, kulturama i običajima.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: I. kvartal 2023. godine

- AD

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u cijelosti podržava unapređenje dobrosusjedskih odnosa s Bosnom i Hercegovinom kao i provedbu svih ostalih ciljeva iz ove aktivnosti. U tom smislu, Ministarstvo ističe kako je takav ugovorni okvir između dvije zemlje već sada na vrlo visokom stupnju razvijenosti, no isto tako izražava i mišljenje da nije realno očekivati njegovo prihvaćanje sa strane Bosne i Hercegovine ukoliko sporazumom ne bi bila obuhvaćena sva tri konstitutivna naroda (napomena: aktivnost se odnosi samo na hrvatsku i bošnjačku stranu). Unatoč pozitivnoj orijentaciji spram ove inicijative, potrebno je istaknuti kako nažalost u 2022. godini nisu postojale odgovarajuće političke okolnosti za sklapanje novih međunarodnih ugovora zbog političke situacije u izbornoj godini u Bosni i Hercegovini, a što je utjecalo i na rad njihovih relevantnih institucija.

Cijeneći dosadašnje napore ali i nastavak rada Vlade Republike Hrvatske na unaprjeđivanju postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina, vezano uz Aktivnost 7.1.4., u kojoj se kaže da će Vlada razmotriti mogućnost sklapanja sporazuma o suradnji s Bosnom i Hercegovinom s ciljem unapređenja dobrosusjedskih odnosa, razvoja međunacionalne i međureligijske tolerancije i upoznavanja s bošnjačkom i hrvatskom poviješću, kulturama i običajima, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske podsjeća kako je Bosna i Hercegovina država tri konstitutivna naroda – Bošnjaka, Srba, Hrvata i ostalih. Svaki od tri konstitutivna naroda te ostali imaju svoju jedinstvenu i specifičnu povijesnu, kulturnu, vjersku i tradicijsku vrijednost koja, svojom raznolikošću, osobenosti i posebnosti, obogaćuje opće -svjetsko- kulturno naslijeđe.

Uvažavajući ustavnu odredbu o konstitutivnosti naroda Bosne i Hercegovine te u cilju unapređenja dobrosusjedskih odnosa, Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske predlaže eventualno razmatranje mogućnosti sklapanja sporazuma o suradnji s Bosnom i Hercegovinom na drukčijim osnovama. Također podsjeća da Republika Hrvatska ima niz potpisanih bilateralnih sporazuma o suradnji s Bosnom i Hercegovinom među kojima – s obzirom na temu Aktivnosti 7.1.4. – izdvaja Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o kulturnoj, prosvjetnoj i sportskoj suradnji, potpisan 18. prosinca 2002. godine. Također podsjeća na Drugu zajedničku sjednicu Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine održanu 7. srpnja 2017. godine u Sarajevu na kojoj je potpisan niz važnih bilateralnih sporazuma, ugovora i memoranduma te Zajednička izjava Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

7.2. Osnivanje ustanova albanske manjine te centra za povijesna istraživanja

Aktivnost 7.2.1.

Vlada će pokrenuti postupak sklapanja bilateralnog sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Kosova o osnivanju Muzeja Hrvata u Janjevu i sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Albanije o osnivanju Hrvatskog doma u Albaniji te o osnivanju Albanskog centra za povijesna istraživanja u Zagrebu.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo kulture i medija i Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Rok provedbe: III. kvartal 2023. godine

- AM

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, u smislu daljnjeg razvoja dobrih odnosa između dviju država kao i podupiranja Hrvata u Republici Kosovo, može dati podršku osnivanju Muzeja Hrvata u Janjevu, no pokretanje same inicijative za sklapanje bilateralnog sporazuma o osnivanju Muzeja Hrvata u Janjevu nije u nadležnosti Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Vezano za sklapanje sporazuma o osnivanja Hrvatskog doma u Albaniji i Albanskog centra za povijesna istraživanja u Zagrebu, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ističe kako je inicijativu za samo sklapanje sporazuma potrebno prethodno usuglasiti. Elementi kao i prijedlozi s obrazloženjima glede pokretanja takvog sporazuma za sada nisu iznijeti Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske je suglasan s prijedlogom sklapanja bilateralnog sporazuma između Republike Hrvatske i Republike Kosovo o osnivanju Muzeja Hrvata u Janjevu.

7.3. Pronalazak modela za osiguravanje prostora ili izgradnje novih objekata za ustanove albanske i slovenske manjine

Aktivnost 7.3.1.

Vlada će poduzeti mjere za osiguranje prostora za rad Albanskog kulturnog i obrazovnog centra – Albanskog doma u Zagrebu, kao i mogućnost financijske potpore njegovu opremanju i funkcioniranju, u skladu s propisima koji reguliraju financijsku potporu ustanovama nacionalnih manjina i Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi.

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo kulture i medija i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 9.603.000,00 HRK (1.274,537 EUR) za kupnju nekretnine u Splitu za Zajednicu Albanaca Splitsko dalmatinske županije te za kupnju dijela nekretnine u Zagrebu za Uniju Albanaca u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti, a Ministarstvo kulture i medija kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa.

Aktivnost 7.3.2.

Vlada će razmotriti otkup ili darovanje prostora Kulturno prosvjetnog društva Slovenski dom u Zagrebu.

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo kulture i medija i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: II. kvartal 2023.

- AP

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako je u tijeku rješavanje predmeta po zahtjevu udruge Kulturno prosvjetno društvo Slovenski dom Zagreb iz Zagreba, za kupnju poslovnog prostora u Zagrebu, Masarykova 13, površine 170,55m².

Aktivnost 7.3.3.

Vlada će poduzimati mjere za osiguranje primjerenih uvjeta za rad te podržati kupnju, izgradnju, dogradnju, obnovu i opremanje objekata i prostora udruga, institucija albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine, uključivo kulturno- umjetničkih društava i sportskih klubova.

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Relevantni objekti financirani iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu s pozicije Ureda za ljudska prava i pravna nacionalnih manjina aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine, navedeni su uz točku 7.3.1.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine je 12. svibnja 2022. godine sklopilo s udrugom Nacionalne zajednice Crnogoraca Rijeka, OIB: 81713269976, Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Rijeci, Križanićeva 2, predmetom kojeg je poslovni prostor na prvom katu u vlasništvu Republike Hrvatske površine 123,17 m², koji navedena udruga već koristi, a koji se daje u zakup za iznos zakupnine u iznosu od 923,77 HRK (122,60 EUR) uvećana za porez na dodanu vrijednost. Ugovor o zakupu sklopljen je na određeno vrijeme za razdoblje od 12. svibnja 2022. do 12. svibnja 2025.

Ministarstvo kulture i medija izvještava kako tijekom 2022. godine nije bilo prijavljenih programa.

7.4. Unaprjeđenje uvjeta djelovanja postojećih vjerskih institucija i pronalazak adekvatnih rješenja za izgradnju novih sakralnih objekata.

Aktivnost 7.4.1.

Vlada će, sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica, uvažavajući činjenicu da je izgradnja obrazovno sakralnog objekta od iznimnog značenja za očuvanje vjere, jezika, kulture, tradicijskih običaja i nacionalnog identiteta općenito, podupirati unaprjeđenje uvjeta djelovanja Albanske katoličke misije „Majka Terezija“ te će poduzeti mjere za osiguranje zemljišta za eventualnu izgradnju sakralnog objekta, u suradnji s Zagrebačkom nadbiskupijom

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama

Rok provedbe: III. kvartal 2023. godine

- AD

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti.

Za financiranje kroz Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama molimo vidjeti izvješće pod aktivnost 3.10.2.

Aktivnost 7.4.2.

Vlada će sukladno Zakonu o pravnom položaju vjerskih zajednica, osigurati sredstva za dovršetak vjerskog objekta važnog za makedonsku nacionalnu manjinu. Vlada će osigurati sredstva za adaptaciju objekata nacionalnih manjina koji imaju status spomenika kulture, na temelju javnog poziva sukladno Zakonu o financiranju javnih potreba u kulturi.

(Makedonska pravoslavna Crkva u Republici Hrvatskoj)

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama i Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: II. kvartal 2022. godine

- AD

Ministarstvo kulture i medija navodi kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa.

Za financiranje kroz Ured Komisije za odnose s vjerskim zajednicama molimo vidjeti izvješće pod aktivnost 3.10.2.

7.5. Suradnja između Ministarstva hrvatskih branitelja i udruga albanskih branitelja u Republici Hrvatskoj

Aktivnost 7.5.1.

Vlada će poduzet aktivnosti s ciljem pronalaženja adekvatnog mjesta za postavljanje i financiranje spomen ploče poginulim Albancima hrvatskim braniteljima za vrijeme Domovinskog rata u Zagrebu kojim bi se odala počast za 87 poginulih Albanaca hrvatskih branitelja, 304 ranjenih, 229 umirovljenih vojnih invalida odnosno 200 branitelja koji su branili Vukovar, u suradnji s gradom Zagrebom

Nositelji: Ministarstvo hrvatskih branitelja

Rok provedbe: I. kvartal 2023. godine

- ANP

Ministarstvo hrvatskih branitelja navodi da se od 2008. godine provodi Program sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu kroz Javni poziv koji se objavljuje na mrežnoj stranici Ministarstva. Sufinancirati se mogu različite faze, i to pripremni radovi za izgradnju spomen-obilježja, izradu projektne dokumentacije i nadzor za izgradnju spomen-obilježja, izradu spomen-obilježja, izvođenje radova izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja, izvođenje rekonstrukcije, sanacije ili drugi radovi na postojećem spomen-obilježju. Zahtjev za sufinanciranje po Javnom pozivu mogu podnijeti udruge iz Domovinskog rata ili jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

Slijedom navedenog, Javni poziv se provodi na godišnjoj razini, za 2022. godinu zahtjevi su se zaprimali od 11. veljače do zaključno 22. travnja 2022. godine te su se na isti mogli prijaviti naprijed navedeni prijavitelji, a za sufinanciranje moraju udovoljiti estetskim, arhitektonskim, urbanističkim i ostalim stručnim uvjetima propisanim Javnim pozivom. Ministarstvo pruža podršku svim potencijalnim podnositeljima zahtjeva za sufinanciranje u svim fazama pripremnih aktivnosti za izgradnju spomen-obilježja u okviru svoje

Ministarstvo hrvatskih branitelja svake godine, počevši od 2008. godine, raspisuje Javni poziv za sufinanciranje izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu te je isti bio objavljen tijekom 2022. godine u razdoblju od 11. veljače do

zaključno 12. travnja 2022. godine, a tijekom 2023. godine u razdoblju od 14. veljače do 14. travnja 2023. godine.

7.6. Uspostava sveučilišnih katedri za bosanski i crnogorski jezik

Aktivnost 7.6.1.

Vlada će podržati inicijativu osnivanja katedre za bosanski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023. godine

- AN

Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjev niti ima saznanja o pokrenutoj inicijativi od strane predstavnika bošnjačke nacionalne manjine za osnivanje katedre za bosanski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Ministarstvo znanosti i obrazovanja analizira važeće propise te planira aktivnosti i sastanke u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti.

Aktivnost 7.6.2.

Vlada će podržati inicijativu osnivanja katedre za crnogorski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2023. godine

- AN

Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjev niti ima saznanja o pokrenutoj inicijativi od strane predstavnika crnogorske nacionalne manjine za osnivanje katedre za crnogorski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Uprava za nacionalne manjine analizira važeće propise te planira aktivnosti i sastanke u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti.

8.a) OPERATIVNI PROGRAM ZA ROMSKU NACIONALNU MANJINU

8.1. Donošenje i provedba Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine te unaprjeđivanje rada Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana.

Aktivnost 8.1.1.

Vlada će donijeti novi Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine te će kontinuirano unaprjeđivati rad Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana kroz povećanje financijskih sredstava do iznosa od 2.000.000 HRK (265.445,61 EUR) ili u skladu s potrebama za provedbu Plana.

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 23. lipnja 2021. donijela je Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine – ključni dokument za uključivanje Roma u Republici Hrvatskoj, kojim se definiraju smjerovi razvoja ove javne politike i intervencije nadležnih tijela u budućem, sedmogodišnjem razdoblju. Donošenje ovog dokumenta, osim što je i uvjet za uporabu fondova EU, bilo je i preduvjet osnivanja Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu Povjerenstvo). Na istoj sjednici Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku o osnivanju Povjerenstva. Rješenjem od 16. srpnja 2021. imenovani su predsjednik, zamjenik predsjednika te članovi i zamjenici članova Povjerenstva. Na sjednici održanoj 6. svibnja 2022. Vlada Republike Hrvatske je donijela Rješenje o imenovanju Anje Šimprage, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske, predsjednicom Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine. Povjerenstvo čine predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te sedam predstavnika romske nacionalne manjine koji su imenovani na prijedlog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, nakon provedenog javnog poziva. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina obavlja stručne i administrativne poslove za Povjerenstvo i Radnu skupinu.

Tijekom 2022. godine održano je sedam sjednica Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine i devet sastanaka Radne skupine Povjerenstva. Između ostaloga, na sjednicama Povjerenstva je raspravljano o provedbi Godišnjih programa za 2021., 2022. i 2023. godinu, položaju Roma u Gradu Zagrebu te aktualnom problemu održavanja segregirane nastave za učenike pripadnike romske nacionalne manjine.

U lipnju 2022. Povjerenstvo je donijelo nove Kriterije za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj koji su omogućili jasniju i transparentniju dodjelu proračunskih sredstava. Novim Kriterijima propisana je dodjela jednokratne financijske pomoći za fizičke osobe koje se nalaze u nepovoljnijem položaju. Sredstva koja su utrošena tijekom godine, u iznosu od 3.770,800,58 HRK (500.471,24 EUR), utrošena su na plaćanje školovanja po 11 zamolbi, opremanje školske knjižnice te 8 zamolbi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odobreno je i 5 zamolbi udruga i vijeća romske nacionalne manjine za (su)financiranje, uključujući projekt za izradu dodatnih ploča za spomen obilježje „Zid boli“ u Uštici te 26 zamolbi pojedinačnih osoba.

30. rujna 2022. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pokrenuo je postupak izrade Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023.-2025. godinu. Akcijski plan za 2023.-2025., drugi je i ključni kratkoročni provedbeni akt Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine budući će upravo njegov sadržaj definirati brzinu i izglednost postizanja ciljeva i ciljanih vrijednosti Nacionalnog plana. Izrada Akcijskog za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023.-2025. godinu formalno je započela osnivanjem Radne skupine za izradu nacrta navedenih dokumenata koja obuhvaća članove iz redova predstavnika tijela državne uprave, predstavnika romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva i akademske zajednice. U 2022. godini održana je jedna sjednica Radne skupine, i izrađena je prva verzija Nacrta Akcijskog plana, dok se tijekom prve polovice 2023. godine očekuju daljnje aktivnosti – bilateralni sastanci, izrada finalne verzije dokumenta, javno savjetovanje te konačno usvajanje dokumenta od strane Vlade Republike Hrvatske.

8.2. Unaprjeđenje pitanja obrazovanja, socijalne integracije, zapošljavanja i stambenog zbrinjavanja

Aktivnost 8.2.1.

Vlada će razmotriti mogućnosti i poduzeti potrebne mjere s ciljem iznalaženja rješenja za zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima postoji potreba suradnje lokalnih vlasti s romskom zajednicom radi koordinacije aktivnosti bitnih za romsku nacionalnu manjinu, u skladu s ciljevima Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AD

U skladu s postojećim zakonskim okvirom, pripadnici nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine mogu se pozivati na pravo prednosti pri zapošljavanju u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za koje je nadležno Ministarstvo pravosuđa i uprave. Zapošljavanje koje se ne bi provodilo u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 86/08, 61/11, 04/18 i 112/19) nije u nadležnosti Ministarstva.

Hrvatski zavod za zapošljavanje navodi kako se procjenjuje da su krajem prosinca 2022. godine evidentirane ukupno 3.282 nezaposlene osobe romske nacionalne manjine što čini 2,79% od ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj. Naime, kao što je poznato, Hrvatski zavod za zapošljavanje ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti te se broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje prema prebivalištu, temeljem poznavanja romskog jezika ali i po izjavi osobe tijekom savjetovanja ukoliko se želi deklarirati kao osoba romske nacionalne manjine. Otežavajući faktor je i činjenica da se osobe romske nacionalne manjine različito deklariraju. Iz tog razloga, u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje kontinuirano se prikupljaju potrebni podaci radi utvrđivanja točnog broja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine kako bi osobe romske nacionalne manjine mogli uključiti u programe koji su namijenjeni za njihovo uključivanje na tržište rada.

U razdoblju od siječnja do prosinca 2022. godine iz evidencije nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ukupno su zaposlene 1102 osobe romske nacionalne manjine, od toga bez mjera aktivne politike zapošljavanja 630 osoba. Značajnu ulogu u zapošljavanju Roma ima i poticajno zapošljavanje i obrazovanje, odnosno uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja jer su one namijenjene teže zapošljivim osobama odnosno osobama koje imaju neki od faktora otežanog zapošljavanja kao što su dugotrajna nezaposlenost, niska razina obrazovanja, osobe bez kvalifikacija i bez radnog iskustva, zdravstvene poteškoće i slično. Hrvatski zavod za zapošljavanje nema mogućnosti utjecati na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kod zapošljavanja nacionalnih manjina niti donošenja sistematizacije radnih mjesta kojima će se to regulirati.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ne raspolaže relevantnim podacima o provedbi navedene aktivnosti.

Aktivnost 8.2.2.

Vlada će osigurati povećanje sredstava za mjeru javnih radova za pripadnike romske nacionalne manjine, kao i omogućiti produljenje navedene mjere s 18 na 36 mjeseci.

Nositelji: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike i Hrvatski zavod za zapošljavanje

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Hrvatski zavod za zapošljavanje svake kalendarske godine provodi Program javnog rada. Mjera javni radovi privremena je mjera društvenog karaktera za zapošljavanje teže zapošljivih skupina. Naglašavamo da je mjera Javni rad aktivacijska mjera, a što znači da njihova glavna svrha nije zapošljavanje, nego aktivacija osoba koje su najugroženije na tržištu rada jer zbog dugotrajne nezaposlenosti ili nekih drugih osobnih osobina ili socioekonomskih uvjeta života dugo nisu sudjelovali u svijetu rada ili su pak otežano zapošljivi na otvorenom tržištu rada. Cilj je ove mjere kratkotrajno aktivirati takve osobe, uključiti ih u određene društveno korisne aktivnosti radi

njihovog osnaživanja, kao i pružiti im privremenu financijsku podršku kako bi se nakon završetka javnog rada uključile u zaposlenost.

Uvjetima i načinima korištenja sredstava za provođenje mjera u 2022. godini propisani su uvjeti mjere javni rad, kojima je definirano da osoba ne može ponovno biti uključena u potporu javni rad 12 mjeseci nakon prestanka trajanja mjere javni rad za tu osobu. Mjera Javni radovi provodi se u skladu s dodijeljenim kvotama po županijama za tekuću godinu za neprofitne i proračunske korisnike. Kvota za osobe romske nacionalne manjine je planirana na temelju raspoloživih financijskih sredstava iz Državnog proračuna – pozicija Akcijski plan za uključivanje Roma - A689027. U mjeru javnih radova tijekom 2022. godine novo uključeno je 317 osoba. Za 2022. godinu planirana sredstva za intervenciju Javni rad (pozicija proračuna – A689027 – Akcijski plan za uključivanje Roma) planirano je ukupno 10.467.429,36 HRK (1.389.266,62 EUR).

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ne raspolaže relevantnim podacima o provedbi navedene aktivnosti.

Aktivnost 8.2.3.

Vlada će u sklopu Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali (za naredno razdoblje) osigurati provedbu natječaja za financiranje aktivnosti kojima će se nastaviti poticati i razvijati uključivo obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AF

Ministarstvo znanosti i obrazovanja je tijekom 2022. godine sudjelovalo u pripremama projekata za novo financijsko razdoblje 2021.-2027. te je, između ostaloga, planirana provedba projekata za pripadnike romske nacionalne manjine Potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine u okviru Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. (PULJP) u iznosu od 14.315.550,00 HRK/1.900.000,00 EUR

Tijekom 2022. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina završio je s provedbom projekta „Uključivanje Roma - Ispunjavanje preduvjeta za učinkovitu provedbu politika usmjerenih na nacionalne manjine – FAZA I“ započetog 2019. godine. Tijekom 2022. godine održana su tri regionalna okrugla stola na temu odgoja i obrazovanja Roma na kojem su sudjelovali predstavnici tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnici i članovi vijeća romske nacionalne manjine te predstavnici javnih ustanova, organizacija civilnog društva i drugi zainteresirani dionici, a održani su u Koprivnici, Sisku i Zagrebu. Cilj okruglih stolova je bio uputiti na potrebu sinergijskog djelovanja svih dionika i pojačanih napora upravo u području obrazovanja kao ključnog preduvjeta za uključivanje u tržište rada, ekonomsku emancipaciju te ravnopravno uključivanje pripadnika romske nacionalne manjine u društveni život šire zajednice. Na okruglim stolovima bilo je riječi o trenutnoj razini uključenosti pripadnika romske nacionalne manjine u predškolski odgoj i obrazovanje te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje, kao i o strateškim mjerama kojima se potiče njihovo sudjelovanje u odgojno-obrazovnom sustavu na svim razinama. Posebno se govorilo o primjerima dobre prakse u

inozemstvu, kao i o modelima financijske potpore koju pružaju međunarodne organizacije. U sklopu aktivnosti projekta održane su dvije diskusije s roditeljima pripadnicima romske nacionalne manjine na temu važnosti obrazovanja u Sisku i Osijeku. Cilj diskusija bio je podizanja razine informiranosti roditelja pripadnika romske nacionalne manjine na području Sisačko – moslavačke i Osječko - baranjske županije o važnosti obrazovanja za ukupne životne ishode pojedinca te o pravima i pogodnostima u odgojno-obrazovnom sustavu za djecu pripadnike romske nacionalne manjine. Paralelno s diskusijama održane su radionice za djecu predškolske dobi s ciljem da doprinesu većem uključivanju romske djece u sustav predškolskog odgoja i obrazovanja kroz pobuđivanje interesa kod djece za pohađanje vrtića i predškole. Zamisljene su kao svojevrsna usluga „čuvanja“ djece za vrijeme dok njihovi roditelji sudjeluju na diskusiji. Aktivnosti kreativnih radionica bile su usmjerene na pobuđivanje interesa kod djece za pohađanje vrtića nudeći im raznolike odgojno obrazovne sadržaje koji se provode u sustavu predškolskog odgoja. Aktivnosti u radionici prilagođavale su se interesima i potrebama uključene djece te su poticale cjelovit razvoj i učenje kroz igru. Uz to, tijekom 2022. godine održane su dvije radionice o važnosti obrazovanja za djecu osnovnoškolske dobi (učenici od 5. do 8. razreda osnovne škole) u Sisku i Belom Manastiru. Radionice su imale za cilj potaknuti, motivirati, informirati i kreirati pozitivan stav i raspoloženje prema obrazovanju općenito te prema daljnjem obrazovnom procesu koji slijedi nakon osnovne škole – srednjoškolsko obrazovanje (i fakultet).

Tijekom 2022. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina obavljao je pripreme radnje vezane uz šest projekata direktno vezanih za romsku nacionalnu manjinu u okviru Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. Jedan od projekata vezan je i uz obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine, a planirani početak je tijekom 2023. godine. Ključne aktivnosti projekta uključuju nastavak nacionalne kampanje „Pokreni kotač znanja“ koja pored osvještavanja široke i profesionalne javnosti o važnosti obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine ima za cilj i potaknuti značajnije sudjelovanje pripadnika romske nacionalne manjine u predškolskom odgoju i obrazovanju te u srednjoškolskom i visokom obrazovanju, i to putem medijske kampanje i motivacijskih radionica s roditeljima i djecom, kao i natječaja za najbolje romske učenike. Kampanja uključuje i regionalne edukacije romskih pomagača te nacionalne stručne skupove koji imaju za cilj unaprijediti razumijevanje dionika o faktorima koji doprinose pozitivnim ishodima u obrazovanju, ali i promoviranje postojećih pozitivnih praksi uključivog obrazovanja na nacionalnoj i EU razini. Također, projektne će aktivnosti uključivati i istraživačke aktivnosti povezane s detaljnijim ispitivanjem praksi u obrazovanju uključujući i učinke učenja na daljinu na obrazovne i odgojne ishode romske djece tijekom COVID-19 pandemije, kao i edukativne i izdavačke aktivnosti usmjerene jačanju kapaciteta profesionalaca za integrativan rad u sustavu obrazovanja. Prilikom provedbe regionalnih aktivnosti, bilo da je riječ o romskoj ili većinskog populaciji kao ključan kriterij će se uzimati regionalni nalazi u području obrazovanja izloženi u analitičkom dijelu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, ali i regionalna distribucija ukupnih aktivnosti kako bi se postigla relativna razmjernost intervencija na potrebitim područjima/lokalitetima.

8.3. Unaprjeđenje zakonodavnog okvira

Aktivnost 8.3.1.

Vlada će pri izmjeni i dopuni Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj razmotriti prijedlog zastupnika romske nacionalne manjine i romske zajednice da se deklariranim pripadnicima romske nacionalne manjine omogući pravo korištenja neradnog dana, 8. travnja u povodu Svjetskog dana Roma.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Rok provedbe: IV. kvartal 2023.

- AM

Izmjene, odnosno dopune Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 110/19) nisu bile sadržane u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2022. godinu niti su u Planu zakonodavnih aktivnosti Vlade Republike Hrvatske za 2023. godinu.

Aktivnost 8.3.2.

Vlada će pri donošenju Zakona o socijalnoj skrbi razmotriti prijedloge zastupnika romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru.

Nositelji: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Rok provedbe: II. kvartal 2021. godine

- AM

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike ne raspolaže relevantnim podacima o provedbi navedene aktivnosti.

Aktivnost 8.3.3.

Vlada će u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kontinuirano unaprjeđivati uvjete rada Vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine na razini općina, gradova i županija uključujući osiguranje i opremanje adekvatnog prostora za rad istih ili kupovinu poslovnih prostora ili njihove izgradnje.

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo pravosuđa i uprave podsjeća kako je u članku 28. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina propisano da jedinice samouprave osiguravaju sredstva za rad vijeća nacionalnih manjina, uključujući sredstva za obavljanje administrativnih poslova za njihove potrebe, a mogu osigurati i sredstva za provođenje određenih aktivnosti utvrđenih programom rada vijeća nacionalne manjine. Sredstva za ostvarivanje određenih programa vijeća nacionalnih manjina mogu se osigurati i u državnom proračunu Republike Hrvatske. Prema tome, sredstva za rad vijeća osiguravaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u okviru svog samoupravnog djelokruga i financijskih mogućnosti. Podatke o navedenom financiranju,

Ministarstvo pravosuđa i uprave prikuplja svake godine od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave putem uspostavljenog e-Sustava te o tome izvještava u okviru Izvješća o provedbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i o utrošku sredstava za potrebe nacionalnih manjina. Prema podacima koje su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavile u e-Sustav, sredstava koja su dodijeljena za funkcioniranje vijeća i predstavnika određenih nacionalnih manjina u 2022. godini iznose 23.737.496,12 HRK (3.150.507,14 EUR).

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 1.500.000,00 HRK (199.084,21 EUR) za ostvarivanje programa unaprjeđenja prava nacionalnih manjina te zaštite i promicanja kulturnog i nacionalnog, jezičnog i vjerskog identiteta udruga nacionalnih manjina.

Putem Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine u prosincu 2021. godine sklopljen je Ugovor kojim je sufinanciran, u iznosu od 5.000,00 HRK (663.61 EUR), priključak na vodu u uredu u Jagodnjaku koji se oprema za djecu i mladež romske nacionalne manjine. Nadalje, u veljači 2022. sklopljen je Ugovor s Općinom Nedelišće, u iznosu od 19.036,50 HRK (2.526,57 EUR), za financiranje uređenja okoliša ispred društvenog kontejnera Vijeća mjesnog odbora Parag u Naselju Parag.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti.

8.4. Unaprjeđivanje uvjeta rada Saveza Roma u Republici Hrvatskoj “Kali Sara”

Aktivnost 8.4.1.

Vlada će osigurati sredstva za uređenje/izgradnju prostora Saveza Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" i Romskog edukacijsko-kulturnog centra na adresi Pavla Hatza 23/5 i 23/3 u Zagrebu, te će u suradnji s Gradom Zagrebom riješiti imovinsko-pravna pitanja vezana za Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" s ciljem da se Savezu taj prostor dodijeli u dugoročni najam ili da se Savezu prostor daruje ili osigura pravo otkupa.

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano.

- AP

Dana 28. siječnja 2022., uz nazočnost premijera Vlade Republike Hrvatske, Andreja Plenkovića, otvoren je Romski edukacijsko-kulturni centar (REKC). Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", uz podršku saborskog zastupnika za romsku nacionalnu manjinu, osmislio je prostor u kojem će se putem različitih edukacijskih programa, kulturnog stvaralaštva i medijskih aktivnosti nastaviti razvojni proces koji vodi do pune integracije Roma u hrvatsko društvo. Edukativni programi bit će namijenjeni svim generacijama, prilagođeni dobi i potrebama, a s ciljem osnaživanja i povećanja osobnih vještina i znanja. Primjerice, organizirat će se igraonice, radionice i tečajevi za djecu i mlade, posebni programi pomoći u učenju i pripremi za maturu, savjetovanja, seminari i tribine s aktualnim i prioritetnim temama. Kulturni programi obuhvatit će, prije svega,

romsko umjetničko stvaralaštvo s ciljem predstavljanja romske baštine, kao i izričaja suvremene romske umjetnosti kroz izložbe u galerijskom prostoru REKC-a, koncerte i književne promocije uz umjetničke radionice i tečajeve. Medijske aktivnosti obuhvatit će educiranje i treniranje mladih Roma u području medijske pismenosti te njihovo izražavanje i kreiranje medijskih sadržaja, kao i informiranje putem Radija Kali Sara Hrvatska.

Savjet za nacionalne manjine navodi kako sredstva za provedbu aktivnosti nisu osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Aktivnost 8.4.2.

Vlade će kontinuirano podržavati aktivnosti i rad Središnje knjižnice Roma u Republici Hrvatskoj.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Savjet za nacionalne manjine navodi kako sredstva za provedbu aktivnosti nisu osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Aktivnost 8.4.3.

Vlada će kontinuirano podržavati rad "KALI SARA HRVATSKA" radija te osiguravati sredstva za kontinuirano programsko djelovanje radija, posebno putem Nacionalnog plana oporavka.

Nositelj: Ministarstvo kulture i medija, Savjet za nacionalne manjine, Agencija za elektroničke medije

Rok provedbe: IV. kvartal 2022.

- AP

Podaci o programima koje je (su)financiralo Ministarstvo kulture i medija nalaze se u popisu svih financiranih programa u 2022. godini (Prilog 1. Izvješća).

Savjet za nacionalne manjine navodi kako sredstva za provedbu aktivnosti nisu osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Agencija za elektroničke medije sukladno pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima omogućuje podnošenje zahtjeva za davanje dopuštenja temeljem članka 26. Zakona o

elektroničkim medijima (usluge na zahtjev) te temeljem članka 92. ZEM-a (linearne usluge). Zahtjeve mogu podnijeti i neprofitne udruge pa tako i udruge nacionalnih manjina. Obrascima za prijavu moguće je pristupiti putem poveznice <https://www.aem.hr/objave/>. Vijeće donosi odluku temeljem uredno podnesenog zahtjeva u roku od 30 dana. Sukladno podnesenom zahtjevu, Vijeće za elektroničke medije donijelo je odluku o davanju dopuštenja udruzi Savez Roma u Republici Hrvatskoj "Kali Sara" za internetski radio Kali Sara Hrvatska.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine u 2022. godini odobrilo je sufinanciranje web portala Phralipen.hr., posvećenog temama vezanim uz romsku nacionalnu manjinu u iznosu od 195.688,00 HRK (25.972,26 EUR).

Aktivnost 8.4.4.

Vlada će osigurati financijska sredstva za kupovinu zemljišta te izgradnju, uređivanje, opremanje i obnovu na istom objektu za održavanje ljetnih i zimskih edukacijskih seminara za pripadnike romske zajednice iz Republike Hrvatske i inozemstva.

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako su poduzete sve potrebne aktivnosti za pronalazak pogodne lokacije, zemljišta na obali, za potrebe udruge Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, u svrhu izgradnje Europskog romskog kulturnog centra. Utvrđeno je da Ministarstvo u svom portfelju nema pogodnu nekretninu za realizaciju projekta Izgradnja Europskog romskog kulturnog centra, a o čemu je udruga Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ obaviještena.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 19.083.000,00 HRK (2.532.749,35 EUR) za izgradnju Europskog romskog kulturnog centra.

8.5. Uređenje, urbanizacija i legalizacija romskih naselja

Aktivnost 8.5.1.

Vlada će provoditi intervencijske planove za unaprjeđenje životnih uvjeta i unaprjeđenja infrastrukture u romskim naseljima i područjima naseljenim Romima, uključujući i ona koja su iznad IV. stupnja razvijenosti, i kada njihov broj ne prelazi 5% udjela u ukupnom stanovništvu putem nacionalnih i EU sredstava.

Nositelji: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije izvijestilo je kako je u sklopu Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima (Specifični cilj 9b1 OPKK 2014.-2020.) u provedbi projekt „Kuće u Romskom naselju“, Općina Darda (izgradnja 87 stambenih jedinica) za koji je sklopljen ugovor u rujnu 2019. godine te dodijeljeno 34,68 milijuna HRK (4.603.344,64 EUR) bespovratnih sredstava. Projekt je u provedbi te je zaključno s 31. prosinca 2022. godine za isti isplaćeno 30,48 milijuna HRK (4.045.463,26 EUR) bespovratnih sredstava s proračunske aktivnosti K680034 (tijekom 2022. godine 6.544.370,05 HRK (868.587,17 EUR)).

Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o donošenju Operativnih programa nacionalnih manjina za razdoblje 2021. – 2024. u okviru kojeg je Operativni program za romsku nacionalnu manjinu, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije provodi Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u 2022. godini. U okviru Programa je u 2022. godini financirano 20 projekata namijenjenih unaprjeđenju infrastrukture na područjima naseljenim Romima u ukupno iznosu od 3.546.000,00 HRK (470.635,07 EUR) na aktivnosti K680054 – Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine. U okviru Programa za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina (aktivnosti K680046 – Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina) Ministarstvo je financiralo 3 projekta u ukupnom iznosu od 576.000,00 HRK (76.448,33 EUR).

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru natječaja koji se provode iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020. kod većine tipova operacija definiran kriterij odabira - stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti te su se bodovi dodjeljivali na način da se prednost na natječajima davala ulaganjima/projektima koji dolaze iz najnerazvijenijih jedinica lokalne samouprave, ali su se bodovi dodjeljivali i ulaganjima na području jedinica lokalne samouprave koji su razvrstani od V. do VIII skupine.

U budućem financijskom razdoblju (2023.-2027.) planirano je, gdje je primjenjivo, putem intervencija iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske definirati kriterije kojima će se poticati ulaganja prema indeksu razvijenosti.

Putem Javnih poziva i Javnih natječaja Fonda iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, Fond sufinancira projekte i programe u kojem sudjeluju jedinice lokalne i regionalne samouprave u kojima žive i pripadnici nacionalnih manjina te na taj način sudjeluje u unaprjeđenje životnih uvjeta i unaprjeđenju infrastrukture u romskim naseljima i područjima naseljenim Romima.

Imajući u vidu navedeno, kao i činjenicu da se intervencijski planovi provode kroz razne druge aktivnosti u okviru pojedinačnih projekata, stav Fonda je da nije potrebno sudjelovanje istog u aktivnostima koje nisu u njegovom djelokrugu rada.

Aktivnost 8.5.2.

Vlada će kao posebnu kategoriju izdvojiti područja naseljena pripadnicima romske nacionalne manjine te će u tom smislu uskladiti Zakon o regionalnom razvoju, Strategiju regionalnog razvoja sukladno zaključcima Povjerenstva za praćenja provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u izvještajnom razdoblju u okviru svog djelokruga nisu provodili navedenu aktivnost.

Aktivnost 8.5.3.

Vlada će uskladiti zakonsku regulativu, Operativne programe i druge strateške dokumente kako bi sredstva iz europskih i drugih dostupnih međunarodnih fondova usmjerila ka razvoju područja naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u predstojećoj europskoj financijskoj perspektivi.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

Ministarstvo poljoprivrede navodi kako je u okviru natječaja koji se provode iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020. kod većine tipova operacija definiran kriterij odabira - stupanj razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojem se ulaganje provodi sukladno indeksu razvijenosti te su se bodovi dodjeljivali na način da se prednost na natječajima davala ulaganjima / projektima koji dolaze iz najnerazvijenijih jedinica lokalne samouprave, ali su se bodovi dodjeljivali i ulaganjima na području jedinica lokalne samouprave koji su razvrstani od V. do VIII skupine.

U budućem financijskom razdoblju (2023.-2027.) planirano je, gdje je primjenjivo, putem intervencija iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske definirati kriterije kojima će se poticati ulaganja prema indeksu razvijenosti.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost, a Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nema podataka o provedenim mjerama.

Aktivnost 8.5.4.

Vlada će nastaviti projekt legalizacije, izmjene prostornih planova, unaprjeđenje infrastrukture i urbanizacije romskih naselja te u slučajevima u kojima to nije moguće provesti stambeno zbrinjavanje romskih obitelji i izgradnju novih objekata te kupnju i preuređenje postojećih zgrada za stambeno zbrinjavanje i integraciju romskih obitelji.

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako se predmetna Aktivnost ne provodi niti postoje pretpostavke za provedbu iste u budućnosti, s obzirom da je Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nositelj mjere stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima Republike Hrvatske i postupa sukladno Zakonu o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima. Temeljem navedenog Zakona obitelji u potrebi mogu podnijeti zahtjev za stambeno zbrinjavanje prema modelima koji im odgovaraju podnošenjem prijave od 1. do 31. siječnja tekuće godine nadležnom upravnom tijelu županije u čijem je djelokrugu rada obavljanje poslova koji se odnose na stambeno zbrinjavanje, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba. Potrebno je naglasiti da se prijave za stambeno zbrinjavanje mogu podnijeti za mjesta prebivališta na potpomognutim područjima kao i za naseljavanje obitelji, na područja 336 jedinica lokalne samouprave s potpomognutih područja. Evidencija korisnika ne vodi se po nacionalnoj pripadnosti i ona ne utječe na povlaštenu niti na podređeni položaj u ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u okviru svoje nadležnosti dodjeljuje potpore za socijalno ugrožene građane i na taj način pridonosi unaprjeđenju životnih uvjeta građana. Prilikom bodovanja prijave za stambeno zbrinjavanje u okviru nadležnosti ovog tijela socijalno ugrožene obitelji već ostvaruju preferencijalne bodove prilikom bodovanja prijave za stambeno zbrinjavanje, kao i obitelji s više članova domaćinstva i maloljetnim članovima pa ih nije potrebno dodatno posebno isticati niti potencirati kroz nove programe u kojima bi Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine sudjelovalo, jer postojeći programi i aktivnosti u granicama nadležnosti ovog tijela već ostvaruju svrhu unaprjeđenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine, kao i integracije romskih obitelji. Također, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine provodi postupke uređenja i održavanja isključivo stambenih objekata koji su u vlasništvu Republike Hrvatske i kojima upravlja u svrhu stambenog zbrinjavanja te nema dovoljna raspoloživa sredstva za provedbu aktivnosti izvan postojećih programa.

U Ministarstvu se vodi predmet po zahtjevu Grada Čakovca za darovanje nekretnina koje u naravi čine Romsko naselje Kuršanec, u svrhu provođenja Operativnog programa Vlade Republike Hrvatske za romsku nacionalnu manjinu. Dopisom od 24. veljače 2021. godine Grad Čakovec je naveo da su se od 2017. godine izmijenile okolnosti i da više ne postoje razlozi za tada predloženi način stambenog zbrinjavanja romske nacionalne manjine Romskog naselja Kuršanec posredstvom Grada Čakovca između Republike Hrvatske i stanovnika naselja te pritom povukao zahtjev za darovanje predmetnih nekretnina u svrhu stambenog zbrinjavanja pripadnika romske nacionalne

manjine, a s obzirom da je dovršen pretežiti broj postupaka legalizacije u naselju. Grad Čakovec je stoga predložio da se pripadnicima romske nacionalne manjine zemljišta namijenjena za formiranje građevinskih čestica ili već formirane građevinske čestice prenesu u vlasništvo na temelju pojedinačno podnesenih zahtjeva svakog stjecatelja zemljišta zasebno, a da se Gradu bez odgode prenesu u vlasništvo šest nekretnina koje čine postojeće ulične koridore, u odnosu na koje je Grad tijekom 2018. godine pozvan dostaviti pravomoćnu lokacijsku dozvolu u svrhu nastavka rješavanja imovinsko pravnih odnosa uličnog koridora, kao i preostalu neophodnu dokumentaciju, dok osobe koje su na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske nelegalno izgradile objekte i ozakonile ih rješenjem o izvedenom stanju, trebaju ishoditi rješenje o utvrđivanju građevinske čestice i podnijeti ovome Ministarstvu zahtjev za neposrednu kupnju zemljišta na kojem je izgrađen legalizirani objekt, a o čemu se ovo Ministarstvo očitovalo dopisom, Klasa: 940-01/20-03/5122, Urbroj: 531-09-02-03/01-21-3. U listopadu 2021. godine je od Grada zatražena dopuna dokumentacije i dostava pravomoćne lokacijske dozvole za planirani zahvat u prostoru, a koji su zaprimljeni u ovome Ministarstvu 7. veljače 2023. Lokacijska dozvola ishodena je 12. prosinca 2022., a postala je pravomoćna 5. siječnja 2023.

U cilju unapređenja sustava prostornog uređenja, Ministarstvo je raspisalo tijekom 2022. godine dva Javna poziva za prostorno uređenje područja naseljenih Romima, u svrhu osiguranja i financijske potpore za izradu dokumentacije, odnosno idejnog i glavnog projekta za potrebe ishoda akta za gradnju.

Temeljem prvog Javnog poziva za dodjelu financijske potpore za izradu dokumentacije, odnosno idejnog i glavnog projekta za potrebe ishoda akta za gradnju na području naseljenim Romima, Klasa: 350-01/22-01/85, Urbroj: 531-06-02-01-02/04-22-2, koji je objavljen 11. srpnja 2022. godine na mrežnim stranicama Ministarstva i temeljem Odluke Ministra, Klasa: 350-01/22-01/85, Urbroj: 531-06-02-01-02/04-22-3 od 16. kolovoza 2022. godine, u rujnu 2022. godine sklopljeni su sljedeći Ugovori:

1. Izrada glavnog projekta pristupne ceste u Romskom naselju (UPU 18 – Kutina) u iznosu od 247.500,00 HRK. (32.848,9 EUR). Podnositelj zahtjeva / Korisnik je Grad Kutina.
2. Izrada idejnog projekta za formiranje uličnih koridora romskog naselja Kuršanec, u iznosu od 71.875,00 HRK (9.539,45 EUR). Podnositelj zahtjeva / Korisnik je Grad Čakovec.
3. Temeljem drugog Javnog poziva, Klasa: 350-01/22-01/145, Urbroj: 531-06/03-22-3, koji je objavljen 27. listopada 2022. na mrežnim stranicama Ministarstva i temeljem Odluke Ministra, Klasa: 350-01/2-01/145, Urbroj: 531-06/03-22-2 od 30. studenoga 2022., 6. prosinca 2022. sklopljeni su sljedeći Ugovori:
4. Izrada glavnog projekta okretište za autobuse, parkiralište, odvodnja i javna rasvjeta kod društvenog doma u romskom naselju, Kutina, u iznosu od 109.375,00 HRK(14.564,34 EUR). Podnositelj zahtjeva / Korisnik je Grad Kutina.
5. Glavni projekt uređenja prometnica u naselju Kuršanski Lug – Kuršanec, u iznosu od 107.000,00 HRK(14.201,34 EUR). Podnositelj zahtjeva / Korisnik je Grad Čakovec.

Sveukupno, u svrhu osiguranja financijske potpore za izradu dokumentacije, odnosno idejnog i glavnog projekta za potrebe ishoda akata za gradnju za prostorno uređenje područja naseljenih Romima, tijekom 2022. godine je utrošeno 535.750,00 HRK (71.106,24 EUR). Iznosi za isplatu osigurani su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu („Narodne novine” br.

62/22), u razdjelu 076, glava 05, na aktivnosti A576199 Prostorno uređenje područja naseljenog Romima, stavka 3631 – Tekuće pomoći unutar opće države.

Tijekom 2023. godine nastavit će se aktivnosti na provedbi Aktivnosti 8.5.4. i u tu svrhu u Državnom proračunu su osigurana sredstva u iznosu od 1.000.000,00 HRK (132.722,80 EUR).

Aktivnost 8.5.5.

Vlada će predložiti rješenje za ozakonjenje bespravno izgrađenih objekata nakon 2011. godine u romskim naseljima.

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako se predmetna Aktivnost ne provodi.

Aktivnost 8.5.6.

Vlada će kontinuirano putem Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje, provoditi godišnje programe unaprjeđenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine u suradnji sa Savezom Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" s ciljem osiguravanja osnovnih životnih uvjeta u kućanstvima pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati odgovarajući iznos za provedbu programa.

Nositelji: Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Predmetna Aktivnost je finalizirana u okviru nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Vidjeti pod 8.5.4.

U izradi Godišnjeg programa za poboljšanje životnih uvjeta romske nacionalne manjine za 2022., korištena su iskustva i dobra praksa provedbe programa ranijih godina, a rađen je u suradnji s predstavnicima Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, saborskog zastupnika iz redova romske nacionalne manjine, romske krovne zajednice Kali Sara kao i drugih zainteresiranih. Program je koncentriran na isporuku aparata bijele tehnike, podnih podloga (laminata), građevinskog materijala i sanitarne opreme za uređenje kupaonica/sanitarnih čvorova i vanjske PVC stolarije. U postupku provedbe Godišnjeg programa doneseno je 914 odluka, od čega 263 za dodjelu aparata bijele tehnike, 411 odluka za dodjelu stolarije doneseno je, za opremanje kupaonice 163 odluke, dok je za uređenje podova doneseno 77 odluka, što je višestruko premašivalo raspoloživa sredstva za provedbu programa. *Za opremanje kupaonica/sanitarnog čvora* bilo je potrebno provesti terenski očevid, izraditi elaborat opremanja kao i specifikaciju potrebnog

materijala za svaku obiteljsku kuću. Isporučen je potrebni građevni materijal i sanitarna oprema za 59 kupaonica/sanitarnih čvorova. *Po modelu isporuke aparata bijele tehnike* ukupno su isporučena 263 aparata, od čega: 41 hladnjak, 11 peći na drva, 143 perilice rublja, 4 štednjaka na struju, 50 kombiniranih štednjaka i 14 štednjaka na kruta goriva (drvo). Po modelu isporuke podnih podloga (laminata) provedena je isporuka za 9 obitelji korisnika. *Za isporuku vanjske PVC stolarije* bilo je potrebno provesti dodatnu izmjeru otvora na obiteljskim kućama korisnika jer se u većini slučajeva radi o netipskoj stolariji koju je potrebno izrađivati prema stvarnim dimenzijama otvora a ne po standardnim dimenzijama otvora, kako vlasnici kuća ne bi morali otvore proširivati ili smanjivati što bi izazvalo velike probleme a i usporavalo dinamiku ugradnje. Očekuje se završetak ovog dijela programa tijekom siječnja 2023. godine. Modelom isporuke vanjske stolarije obuhvaćene su 83 obitelji korisnika. Za provedbu 413 odluka osigurano je 3.900.000,00 HRK (517.618,95 EUR) dok je za preostale odluke predviđeno izvršenje tijekom 2023. godine.

Aktivnost 8.5.7.

Vlada će podržati projekte unaprjeđenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine u suradnji sa savezom udruga okupljenih u Savezu Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" kojim će se pristupiti uređenju i obnovi postojećih objekata u vlasništvu socijalno ugroženih pripadnika romske nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine i Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Nositelji aktivnosti u izvještajnom razdoblju nisu poduzimali aktivnosti vezano uz mjeru

Aktivnost 8.5.8.

Vlada će nastaviti s projektom elektrifikacije romskih naselja i kućanstava kontinuirano kroz suradnju Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i HEP-a.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. odgovoran je za vođenje, razvoj, izgradnju i održavanje elektroenergetske distribucijske mreže, što uključuje i priključenje postrojenja i instalacija korisnika mreže, u skladu s važećim propisima. Djelatnost distribucije električne energije je regulirana energetska djelatnost (javna usluga), koja se obavlja po posebnim propisima, pod nadzorom Hrvatske energetske regulatorne agencije (u daljnjem tekstu: HERA).

Uvjeti, način i procedure priključenja na mrežu, regulirani su važećim propisima Republike Hrvatske. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. kontinuirano razvija mrežu te priključuje nove korisnike mreže na području RH, uključujući i elektrifikaciju i priključenje novih korisnika u

romskim naseljima u suradnji sa Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja koje osigurava potrebna financijska sredstva temeljem Ugovora o financiranju Programa priključenja na elektroenergetsku mrežu kućanstva u romskim naseljima u okviru Operativnog programa Vlade RH za romsku nacionalnu manjinu 2017. – 2020.

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. je zaprimio od Saveza Roma u Republici Hrvatskoj, dokumentaciju za 214 zahtjeva/predmeta za priključenje na distribucijsku mrežu.

Od ukupno 96 zahtjeva/predmeta, za koje su do sada stvoreni svi potrebni zakonski preduvjeti za priključenje (kompletni zahtjevi, suglasnost vlasnika zemljišta (RH) ili su budući korisnici samo stvarni vlasnici), u 2020. godini riješeno je 9 zahtjeva/predmeta. Tokom 2021. godine riješeno je 52 zahtjeva/predmeta, tokom 2022. godine riješeno je 11 zahtjeva/predmeta i korisnici su priključeni na elektroenergetsku mrežu. Za ostala 24 zahtjeva očekuje se priključenje u 2023. godini, nakon stvaranja uvjeta u distribucijskoj mreži.

U Međimurskoj županiji u naselju Kuršanec za spajanje novih priključaka na distribucijsku mrežu treba izgraditi novi dio distribucijske mreže, za koji je tokom 2022. godine izgrađena projektna dokumentacija i ishoda građevinska dozvola.

Za priključenje svih ostalih zahtjeva potrebno je osigurati legalnost objekata koji će se priključiti i suglasnost vlasnika ili nositelja nekog drugog stvarnog prava na građevini ili dijelu građevine koja je predmet priključenja, jer graditelji ozakonjenih zgrada u pravilu nisu zemljišnoknjižni vlasnici.

Aktivnost 8.5.9.

Vlada će pronaći održivo rješenje za saniranje postojećih ilegalnih odlagališta otpada u romskim naseljima, kontinuiranog odvoza otpada te izgradnje potrebne komunalne infrastrukture.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

U svrhu unaprjeđenja životnih uvjeta u romskim naseljima (A. 8.5.1.) kao i pronalaska održivog rješenja sanacije postojećih ilegalnih odlagališta otpada u romskim naseljima (A 8.5.9.), Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost je u 2022. godini objavio *Javni poziv za neposredno su/financiranje uklanjanja otpada odbačenog u okoliš (tzv. „divlja odlagališta“)* u okviru kojeg je osigurao financijska sredstva u visini 15.000.000 HRK (1.990.842,13 EUR) za 100%-tno financiranje uklanjanja odbačenog otpada za jedinice lokalne samouprave koje u okviru svog obuhvata prostora imaju područja naseljena pripadnicima romske nacionalne manjine ili u njihovoj neposrednoj blizini. S obzirom na raspoloživa sredstva Fonda, zatraženo je od *Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine* (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) listu prioriternih jedinica lokalne samouprave koje bi se javile na Javni poziv Fonda u 2022. godini. Povjerenstvo je 15. veljače 2022. godine donijelo Zaključak. Javnim pozivom dodijeljena su sredstva za 8 jedinica lokalne samouprave prema sljedećem popisu:

Naziv prijavitelja	Procijenjeni iznos investicije	Prihvatljivi iznos (s PDV-om)	Udio Fonda (%)	Udio Fonda (EUR)
Općina Cestica	407.289,14 EUR	376.251,91 EUR	100,00%	376.251,91 EUR
Grad Sisak	331.143,41 EUR	331.143,41 EUR	100,00%	331.143,41 EUR
Općina Petrijanec	406.622,20 EUR	406.622,20 EUR	97,92%	398.168,43 EUR
Grad Kutina	131.810,34 EUR	131.810,34 EUR	100,00%	131.810,34 EUR
Općina Orehovica	79.965,49 EUR	79.965,49 EUR	100,00%	79.965,49 EUR
Općina Nedelišće	92.366,78 EUR	92.366,78 EUR	100,00%	92.366,78 EUR
Općina Pribislavec	395.679,87 EUR	395.679,87 EUR	100,00%	395.679,87 EUR
Grad Popovača	91.661,69 EUR	91.661,69 EUR	100,00%	91.661,69 EUR

U okviru Javnog poziva prihvatljivi troškovi bili su izrada Plana sanacije koji obavezno obuhvaća i mjere sprječavanja ponovnog odlaganja otpada na očišćenim lokacijama, troškovnik radova, geodetska snimka lokacija, radovi na uklanjanju otpada i stručni nadzor. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost ukupno je isplatio 964.918,33 HRK (128.066,67 EUR) sa aktivnosti K200002 Financijskog plana za 2022. godinu, s projekcijama za 2023. i 2024.

Status projekata je sljedeći:

Naziv prijavitelja	Status projekta
Općina Cestica	Plan sanacije u izradi
Grad Sisak	Radovi u tijeku
Općina Petrijanec	JN u pripremi za radove
Grad Kutina	Radovi u tijeku
Općina Orehovica	JN u pripremi za radove
Općina Nedelišće	SANIRANO
Općina Pribislavec	Radovi u tijeku
Grad Popovača	JN za radove

Nastavno na daljnju obvezu iz Aktivnosti 8.5.9. koja se odnosi na financiranje kontinuiranog odvoza otpada u romskim naseljima, Fond ističe da nema pravnu osnovu za isto budući da je člankom 65. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21) propisano na koji način se financira javna usluga sakupljanja komunalnog otpada.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako je Grad Čakovec na području Romskog naselja Kuršanec predložio da se pripadnicima romske nacionalne manjine zemljišta namijenjena za formiranje građevinskih čestica ili već formirane građevinske čestice prenesu u vlasništvo na temelju pojedinačno podnesenih zahtjeva svakog stjecatelja zemljišta zasebno, a da se Gradu bez odgode prenesu u vlasništvo šest nekretnina koje čine postojeće ulične koridore, u odnosu na koje je Grad tijekom 2018. godine pozvan dostaviti pravomoćnu lokacijsku dozvolu u svrhu nastavka rješavanja imovinsko-pravnih odnosa uličnog koridora, kao i preostalu neophodnu dokumentaciju, dok osobe koje su na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske nelegalno izgradile objekte i ozakonile ih rješenjem o izvedenom stanju, trebaju ishoditi rješenje o utvrđivanju građevne čestice i podnijeti ovome Ministarstvu zahtjev za neposrednu kupnju zemljišta na kojem je izgrađen legalizirani objekt, a o čemu se ovo Ministarstvo očitovalo dopisom, Klasa: 940-01/20-03/5122, Urbroj: 531-09-02-03/01-21-3. U listopadu 2021. je od Grada zatražena dopuna dokumentacije i dostava pravomoćne lokacijske dozvole za planirani zahvat u prostoru, a koji su zaprimljeni u ovome Ministarstvu 7. veljače 2023. Lokacijska dozvola ishodena je 12. prosinca 2022., a postala je pravomoćna 5. siječnja 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nema podataka o provedenim mjerama.

Aktivnost 8.5.10.

Vlada će putem Ministarstva poljoprivrede i Državnog inspektorata nastaviti provoditi projekt kontrole razmnožavanja pasa u romskim naseljima.

Nositelji: Ministarstvo poljoprivrede, Državni inspektorat

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo poljoprivrede izvještava kako je u Narodnim novinama br. 42/18. od 9. svibnja 2018. objavljena Naredba o načinu i financiranju kontrole razmnožavanja napuštenih pasa na području Međimurske županije (u daljnjem tekstu: Naredba). Sastavni dio Naredbe je i Provedbeni plan za kontrolu populacije pasa u romskim naseljima u Međimurskoj županiji koji obuhvaća dobrobit, liječenje, cijepljenje te sterilizaciju pasa. U skladu s člankom 3. stavkom 1. Naredbe koordinacijska radna skupina izradila je plan provođenja propisanih mjera u kojoj su navedene općine i gradovi kojima je 2018. godine Ministarstvo poljoprivrede Ugovorom o sufinanciranju (u daljnjem tekstu Ugovor) dodijelilo sredstva u ukupnom iznosu od 3.057.300,00 HRK (405.773,44 EUR). Sredstva su isplaćena s pozicije A 568001-Zdravstvena zaštita životinja, Glava 06005 Ministarstva poljoprivrede.

Sukladno zaprimljenim Izvješćima o provedbi ugovornih aktivnosti dostavljenih od gradova/općina, Ministarstvo poljoprivrede izradilo je analizu iz koje je vidljiv iznos neutrošenih sredstava po pojedinim gradovima/općinama kako slijedi:

1. Goričan (općina Goričan):

- prema izvješćima dostavljenim dana 23. srpnja 2019. i 12. kolovoza 2019. od dodijeljenih 16.390,98 HRK (2.175,46 EUR) utrošeno je 5.495,00 HRK (729,31 EUR). Preostala neutrošena sredstva iznose 10.895,98 HRK (1.446,15 EUR).
- 2. Sitnice i Hlapičina (Grad Mursko Središće):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 9. listopada 2018, 29. srpnja 2019 i 27. listopada 2022. od dodijeljenih 664.360,16 HRK (88.175,75EUR), utrošeno je 490.768,69 HRK (65.136,20 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 173.591,47 HRK (23.039,55 EUR).
- 3. Kotoriba (općina Kotoriba):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 2. listopada 2018., 28. siječnja 2019. i 23. veljače 2022. od dodijeljenih 32.781,96 HRK (4.350.91 EUR), utrošeno je 29.654,76 HRK (3.935,86 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 3.126,84 HRK (414,96 EUR).
- 4. Piškovec (općina mala Subotica):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 22. srpnja 2019., 1. kolovoza 2019. i 24. veljače 2022. od dodijeljenih 409.774,44 HRK (54.386,41 EUR), utrošeno je 98.300,00 HRK (13.046,65 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 311.474,44 HRK (41.339,76 EUR).
- 5. Gornji Kuršanec i Parag (općina Nedelišće):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 24.07.2019. i 28.02.2022. od dodijeljenih 409.774,44 HRK (54.386,41 EUR), utrošeno je 280.540,22 HRK (37.234,09 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 129.234,22 HRK (17.152,33 EUR)
- 6. Kvitrovec (općina Domašinec):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 29. srpnja 2019. i 23. veljače 2022. od dodijeljenih 57.368,41 HRK (7.614,10 EUR), utrošeno je 10.932,02 HRK (1.450,93 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 46.436,39 HRK (6.163,17 EUR).
- 7. Lončarevo (općina Podturen):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 23. srpnja 2019. od dodijeljenih 57.368,41 HRK (7.614,10 EUR), utrošeno je je 6.549,24 HRK (869,23 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 50.819,17 HRK (6.744,86 EUR).
- 8. Orehovica (općina Orehovica):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 3. siječnja 2019., 1. ožujka 2019., 2. srpnja 2019., 25. srpnja 2019., 25. studenoga 2019., 12. lipnja 2020., 22. veljače 2022. i 7. studenoga 2022. od dodijeljenih 327.819,55 HRK (43.509,13 EUR), utrošeno je 190.047,85 HRK (25.223,68 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 137.771,70 HRK (18.285,45 EUR).
- 9. Pribislavec (općina Pribislavec):
 - prema izvješćima dostavljenim dana 13. kolovoza 2019. od dodijeljenih 286.842,10 HRK (38.070,49 EUR), utrošeno je 129.381,08 HRK (17.171,82 EUR), a preostala neutrošena sredstva iznose 157.461,02 HRK (20.898,67 EUR).
- 10. Kuršanec (Grad Čakovec):
 - prema zadnjem izvješću dostavljenom dana 26. listopada 2022. od dodijeljenih 794.819,55 HRK(105.490,68 EUR) , utrošena su sva dodijeljena sredstava.

Aktivnost 8.5.11.

Vlada će dovršiti izgradnju društvenih domova i potrebne javne infrastrukture u nizu romskih naselja, a posebno onih već u tijeku u: Gradu Slavnskome Brodu, Općini Nedelišće, Gradu Sisku,

Gradu Kutini, Gradu Grubišnom Polju, te nastaviti s izgradnjom objekata za javnu namjenu i na drugim područjima naseljenima pripadnicima romske nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Savjet za nacionalne manjine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano.

- AP

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije provodi Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u okviru kojeg je u 2022. godini financiran projekt „Izgradnja doma kulture Parag“ Općini Nedelišće u iznosu od 280.000,00 HRK (37.162,38 EUR), projekt „Dječje i malonogometno igralište u romskom naselju Sitnice u sklopu Grada Mursko Središće“ Gradu Mursko Središće u iznosu od 86.000,00 HRK (11.414,16 EUR), projekt „Zajednica za Rome“ Gradu Belišću u iznosu od 250.000,00 HRK (33.180,70 EUR), projekt „Dovršetak izgradnje romskog kulturnog centra Grada Belog Manastira“ Gradu Belom Manastiru u iznosu od 200.000,00 HRK (26.544,56 EUR), projekt „Nastavak uređenja društvenog doma u Kapelni-grijanje i odvodnja“ Općini Viljevo u iznosu od 100.000,00 HRK (13.272,28 EUR), projekt „Izgradnja društvenog doma u novom naselju "Josip Rimac" Grada Slavenskog Broda“ u iznosu od 865.000,00 HRK (114.805,22 EUR) s aktivnosti K680054 – Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 20.583.000,00 HRK (2.731.833,57 EUR) za izgradnju društvenih domova i potrebne javne infrastrukture.

Savjet za nacionalne manjine ističe kako je člankom 13. Kriterija financiranja i ugovaranja programa kulturne autonomije nacionalnih manjina i metodologije praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa, propisano je da će se financirati programi usuglašeni s tijelima državne vlasti te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se stvaraju materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina kroz pomoć u održavanju ili izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova.

Savjet je 21. travnja 2022. jednoglasno donio Odluku o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine za 2022. godinu kojim su sljedećim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave dodijeljena navedena sredstva:

- Gradu Slavonski Brod 600.000,00 HRK (79.633,68 EUR) za sufinanciranje nastavka izgradnje Društvenog doma u Novom naselju u MO „Josip Rimac“, na lokaciji k.č.br. 2987/69, k.o. Brodski Varoš,
- Općini Nedelišće 520.000,00 HRK (69.015,86 EUR) za sufinanciranje izgradnje Doma kulture Parag, na lokaciji k.č.br. 1509/18, dio 1510/1 i dio 1509/19, k.o. Trnovec.

U okviru provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. te pratećeg Akcijskog plana i Odluke Savjeta o rasporedu sredstava u 2022. godini, po osnovi pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine bila su osigurana u Razdjelu 020 Vlada Republike Hrvatske, Glava 02021 Stručna služba Savjeta za nacionalne manjine, Aktivnost A732003 Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, na računu 363 Pomoći unutar općeg proračuna sredstva, sredstva u iznosu od 1.120.000,00 HRK (148.649,54 EUR) za programe stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine.

U skladu s člankom 35. stavkom 4. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, a radi kontrole namjenskog utroška dodijeljenih sredstava, korisnici podnose Savjetu izvješće o izvršenju sufinanciranog programa. Obje jedinice samouprave Grad Slavonski Brod i Općina Nedelišće pravovremeno su dostavili izvješće o napretku projekta i dostignutim fazama izgradnje tijekom 2022. godine, te su podnijele zahtjeve za nastavak sufinanciranja u 2023. godini.

Aktivnost 8.5.12.

Vlada će razmotriti mogućnost legalizacije, uređenja i obnove stambenih zgrada socijalno ugroženih pripadnika romske nacionalne manjine koji stanuju izvan romskih naselja iz nacionalnih i EU izvora.

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u izvještajnom razdoblju nije provodilo aktivnosti.

Za dio aktivnosti koji se odnose na program legalizacije i uređenja privatnih stambenih jedinica u privatnom vlasništvu pripadnika romske nacionalne manjine, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nije nadležno.

Pravo na popravak i obnovu stambenih jedinica u privatnom vlasništvu može se ostvariti programom darovanja građevnog materijala za obnovu, dogradnju, nadgradnju i izgradnju stambenih jedinica prema uvjetima i kriterijima Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i Pravilniku o darovanju građevnog materijala kao podzakonskom aktu. U navedenom programu ne vodi se evidencija o nacionalnoj pripadnosti korisnika prava.

8.6. Nastavak procesa uvođenja njegovanja kulture i jezika romske nacionalne manjine po postojećem modelu C u obrazovnom sustavu za pripadnike nacionalnih manjina.

Aktivnost 8.6.1.

Vlada će putem Ministarstva znanosti i obrazovanja, Agencije za odgoj i obrazovanje osigurati financijske i kadrovske preduvjete za izradu udžbenika i ostalih potrebnih materijala za provedbu Modela C za romsku nacionalnu manjinu sukladno usvojenom kurikulumu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: IV. kvartal 2022.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u travnju 2020. godine donijelo je Kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C). Uvođenje kurikuluma jezika i kulture romske nacionalne manjine značajan je iskorak i napredak za pripadnike romske nacionalne manjine u očuvanju jezika, tradicije i kulturnog identiteta.

Ustroj nastave odobren je u četiri osnovne škole koje su iskazale potrebu te dostavile zahtjeve Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Tako je od školske godine 2020./2021. odobren ustroj nastave u Osnovnoj školi Jagodnjak dok je u OŠ Kuršanec, OŠ Orehovica i OŠ Podturen odobren ustroj nastave od školske godine 2022./2023. Trenutno nastavu predmeta Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C) pohađa 80 učenika.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano i u potpunosti financira izradu autorskih udžbenika i prijevoda za sve predmete za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina te navedeno obavljaju manjinski izdavači. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u 2022. godini nije zaprimilo zahtjev za osiguravanjem sredstava za tiskanje udžbenika za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C).

8.7. Unaprjeđenje postojećeg okvira odgoja i obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine

Aktivnost 8.7.1.

Vlada će kontinuirano, sukladno mogućnostima te kriterijima propisanim javnim natječajima, povećavati maksimalni mjesečni iznos učeničkih (na 1.000,00 HRK (132,72 EUR)) i studentskih stipendija (na 2.700,00 HRK (358,35 EUR)) za pripadnike romske nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: III. kvartal 2021.

- AF

Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem Javnog poziva polaznicima srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine dodjeljuje srednjoškolske stipendije za redovite učenike srednjih škola. Za školsku godinu 2021./2022. osigurane su srednjoškolske stipendije u iznosu od 800,00 HRK (106,18 EUR) mjesečno te u iznosu od 300,00 HRK (39,82 EUR) mjesečno za učenike ponavljače.

Od školske godine 2022./2023. povećan je iznos srednjoškolskih stipendija na 1.000,00 HRK (132,72 EUR) mjesečno, dok je iznos za učenike ponavljače ostao isti.

Za studente pripadnike romske nacionalne manjine temeljem Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju za studente pripadnike romske nacionalne manjine te Javnog natječaja za dodjelu državnih stipendija za studente pripadnike romske nacionalne manjine upisane na sveučilišne, stručne i poslijediplomske studije na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, za akademsku godinu 2021./2022 osigurane su stipendije u iznosu od 1.300,00 HRK (172,54 EUR) mjesečno, dok je od 2022./2023. akademske godine iznos studentskih stipendija povećan na 2.700,00 HRK (358,35 EUR) mjesečno za studente koji redovito upisuju višu godinu studija. Za studente koji imaju zaostajanje/ponavljanje godine studija mjesečna stipendija iznosi 2.200,00 HRK (291,99 EUR). Utrošci s pozicije Ministarstva znanosti i obrazovanja, u 2022. godini: Aktivnost A767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome, Iznos: 5.746.500,00 HRK (762.691,62 EUR) i Aktivnost A769066 – Potpore romskim studijima i studentima Roma, Iznos: - 800.800,00 HRK (106.284,42 EUR).

Aktivnost 8.7.2.

Vlada će programski i kontinuirano podržavati projekte obrazovanja odraslih na svim razinama do izvanrednih studija, zapošljavanja i samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine putem Povjerenstva za provedbu Nacionalnog plana za Rome za razdoblje od 2021. do 2027.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za obrazovanje i osposobljavanje odraslih pripadnika romske nacionalne manjine temeljem Odluke o financiranju provedbe osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima.

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi različite oblike obrazovanja kako bi osigurao uključivanje u programe stjecanja kompetencija prilagođene individualnim potrebama i profesionalnim interesima korisnika. Tako se provodi obrazovanje u obrazovnim ustanovama, obrazovanje kroz stjecanje kompetencija potrebnih za rad putem vaučera, stručno osposobljavanje za rad kod poslodavaca te se financira i stručno usavršavanje zaposlenih kako bi im se osiguralo zadržavanje radnog mjesta. U programe obrazovanja tijekom 2022. godine ukupno je novo uključena 101 osoba romske nacionalne manjine od čega 95 osoba u obrazovanje u institucijama za obrazovanje odraslih te 6 osoba u osposobljavanje na radnom mjestu.

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine u okviru svojih zadaća tijekom 2022. godine odobrilo je 12 zamolbi za školarine temeljem Kriterija za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj obrazovnim institucijama za

troškove obrazovanja i osposobljavanja odraslih te pomoć učenicima za 35 osoba u iznosu od 181.070,00 HRK (24.032,11 EUR). Uz to, Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine dodijelilo je financijska sredstva za dvije osnovne škole za nabavu knjiga u iznosu od 68.479,48 HRK (9.124,62 EUR) te Međimurskoj županiji za tisak Priručnika za dopunsko učenje hrvatskoga jezika u iznosu od 16.875,00 HRK (2.239,70 EUR). Ukupno je putem Povjerenstva utrošeno 266.424,00 HRK (35.360,54 EUR) za potrebe obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine.

Aktivnost 8.7.3.

Vlada će poticati obrazovanje pripadnika romske nacionalne manjine na svim razinama te će aktivno raditi na donošenju potrebnih udžbenika, radnih i drugih materijala za provedbu obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine pod zasebnim manjinskim modelima te će poticati pozitivnu diskriminaciju romske nacionalne manjine za upise na sve razine obrazovanja, a posebno visokog obrazovanja putem kvota na visoka učilišta - jedan po smjeru te će za te svrhe osigurati potrebna financijska sredstva na poziciji Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AD

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano i u potpunosti financira izradu autorskih udžbenika i prijevoda za sve predmete za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina te navedeno obavljaju manjinski izdavači. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u 2022. godini nije zaprimilo zahtjev za osiguravanjem sredstava za tiskanje udžbenika za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C). Uspostavljanje posebnih kvota je u nadležnosti visokih učilišta, uzimajući u obzir raspoloživa sredstva temeljem Odluke o programskom financiranju javnih visokih učilišta u RH za tekuću akademsku godinu.

Aktivnost 8.7.4.

Vlada će kontinuirano unaprjeđivati uvjete u romskim naseljima i obrazovnim institucijama na područjima naseljenim Romima s ciljem stvaranja mogućnosti za obavezno dvogodišnje predškolsko obrazovanje djece romske nacionalne manjine te će u tu svrhu unaprjeđivati postojeću i izgraditi novu potrebnu infrastrukturu (vrtići, škole i montažne objekte).

Vlada će u tom smislu unaprijediti uvjete te proširiti Osnovnu školu Dr. Ivana Novaka, Macinec, unaprijediti će uvjete i izgraditi školsku sportsku dvoranu za Osnovnu školu Kuršanec, Čakovec te gradnjom proširiti vrtić u romskom naselju Kuršanec.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za provedbu programa predškole prema zahtjevima predškolskih ustanova ili škola te osigurava sredstva i za provedbu

dvogodišnjih predškolskih programa. I u 2021./2022. školskoj godini osigurana su sredstva za provedbu dvogodišnjeg programa predškole u Osnovnoj školi Podturen, uz utrošak iz Državnog proračun u 2022. godini, MZO Aktivnost A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma, Iznos: 269.293,20 HRK (35.741,35 EUR).

Kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti osigurana su sredstva za izgradnju, dogradnju, rekonstrukciju i opremanje predškolskih ustanova u iznosu od 215.000.000,00 EUR. U prosincu 2022. godine donesena je Odluka o financiranju dvjesto pedeset i pet (255) projektnih prijedloga u sklopu poziva „Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova, prvi Poziv“ u ukupnome iznosu od 168.000.000,00 EUR. Drugi Poziv, za preostali iznos sredstava, bit će objavljen u 2023. godini. U narednom razdoblju započet će aktivnosti u provedbi prvih ugovorenih projekata te će se provesti evaluacija i ugovaranje projekata iz drugog Poziva.

Dodatnih 45.000.000,00 EUR za povećanje kapaciteta u predškolskom odgoju i obrazovanju osigurano je kroz novi višegodišnji financijski okvir EU, Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027., a objavljivanje poziva „Osiguravanje infrastrukturnih uvjeta za povećanje dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ planirano je krajem 2023.

Nastavno na spomenuta infrastrukturna ulaganja, u narednom razdoblju kroz ESF+ ulagat će se u povećanje sudjelovanja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, posebice ranjivih skupina, osiguranje kadrovske i programske podrške ranjivim skupinama te materijalnih i tehničkih uvjeta provedbe programa kao i promociju važnosti uključivanja u rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Za navedeno u ESF + planirano je 63.800.000 EUR.

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., tijekom 2023. godine omogućit će se osnovnim školama infrastrukturna ulaganja (izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje) za prelazak na jednosmjenski rad i pripremu za cjelodnevnu školu. Ovim se infrastrukturnim ulaganjem osiguravaju bolji uvjeti za učenje i poučavanje te time posljedično rješava problem niske razine temeljnih pismenosti, posebice učenika slabijeg socioekonomskog statusa. Vrijednost ulaganja iznosi preko 300.000.000,00 EUR.

Aktivnost 8.7.5.

Vlada će kontinuirano poticati održavanje edukativnih igraonica u dječjim vrtićima i/ili školama za djecu predškolskog uzrasta s ciljem učenja hrvatskog jezika i ostalih aktivnosti radi bolje integracije u odgojno-obrazovni sustav.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

S ciljem osiguravanja pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovnom sustavu u ranoj dječjoj dobi te promicanju održivog socijalnog, psihološkog i fizičkog razvoja sve djece tijekom 2022. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano je, prema zaprimljenim zahtjevima, osiguravalo sredstva predškolskim ustanovama te osnovnim školama za provedbu integriranih programa predškolskog odgoja te provedbu programa predškole. U 2022. godini za provedbu navedenih

aktivnosti provedbe predškolskih programa i predškole osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 5.327.910,56 HRK (707.135,25 EUR), Aktivnost A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma.

Aktivnost 8.7.6.

Vlada će podržavati programe obrazovanja odraslih i ostale aktivnosti budućeg Romskog edukacijskog centra u Zagrebu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za obrazovanje i osposobljavanje odraslih pripadnika romske nacionalne manjine temeljem Odluke o financiranju provedbe osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima.

U prosincu 2022. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je Odluku o sufinanciranju edukativnog programa „Dođi u Romski edukacijsko-kulturni centar“ za učenike pripadnike romske nacionalne manjine u iznosu od 75.000,00 HRK (9.954,21 EUR), Aktivnost A577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina.

Agencija za odgoj i obrazovanje ne raspolaže s relevantnim podacima.

Iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, aktivnost 513002 Programi za nacionalne manjine utrošena su sredstva u iznosu od 1.004.409,34 HRK (133.308.03 EUR) u okviru programa Jačanje kulturnog, nacionalnog, jezičnog i vjerskog identiteta, između ostaloga i za Romski edukacijsko-kulturni centar.

Relevantne aktivnosti Povjerenstva navedene su u Aktivnosti 8.7.2.

Aktivnost 8.7.7.

Vlada će u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom i Hrvatskom obrtničkom komorom poduzeti mjere za pomoć srednjoškolcima pripadnicima romske nacionalne manjine u pronalasku obvezne prakse odnosno stjecanja stručnih kvalifikacija u svrhu budućeg zapošljavanja.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za obrazovanje i osposobljavanje odraslih pripadnika romske nacionalne manjine temeljem Odluke o financiranju provedbe osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavnije poslove u zanimanjima. Stvaraju se preduvjeti, analizira stanje i planiraju se aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije navedene aktivnosti.

Aktivnost 8.7.8.

Vlada će podupirati unaprjeđenje uvjeta rada vatrogasnih društava i nabavu vatrogasnih vozila na područjima naseljenim Romima s ciljem unaprjeđenja sigurnosne situacije u romskim naseljima.

Nositelji: Ministarstvo unutarnjih poslova, Hrvatska vatrogasna zajednica

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Hrvatska vatrogasna zajednica navodi kako nisu poduzimane relevantne aktivnosti.

8.8. Uređenje ustanova romske nacionalne manjine i obilježavanje stradanja Roma u Drugom svjetskom ratu.

Aktivnost 8.8.1.

Vlada će poduprijeti donošenje prostornog plana područja posebnih obilježja JUSP Jasenovac kojim će se urediti i obuhvatiti lokalitet romskog groblja i novoizgrađenog Romskog memorijalnog centra Uštica te će pravno regulirati suradnju Centra (Saveza) i države, u suradnji s JUSP Jasenovcem, s ciljem održivog rada, daljnjeg uređenja i postava Centra.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: IV. kvartal 2022.

- AP

Ministarstvo kulture i medija kao osnivač JUSP Jasenovac kontinuirano osigurava sredstva za provođenje programskih aktivnosti s ciljem prezentacije i osvješćivanja o žrtvama logora. Donošenje prostornog plana prolongirano je za 2023. godinu. A78000121 za programske aktivnosti JUSP Jasenovac 494.000,00 HRK (65.565,06 EUR).

Aktivnost 8.8.2.

Vlada će putem Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje 2021. - 2027. i drugih dostupnih mehanizama nastaviti podržavati projekt izgradnje

Spomen obilježja "Zid romskih žrtava Uštica" na romskom groblju Uštica pored Romskog memorijalnog centra Uštica.

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano."

- AP

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine na svojim sjednicama održanim tijekom 2022. godine financiralo je dvije zamolbe Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ za izradu sveukupno 35 ploča za spomen obilježje „Zid boli“ u Uštici u ukupnom iznosu 1.045.000,00 HRK (138.695,33 EUR).

8.b) OPERATIVNI PROGRAM ZA AUSTRIJSKU, NJEMAČKU, POLJSKU, RUSINSKU, RUSKU, TURSKU, UKRAJINSKU I ŽIDOVSKU NACIONALNU MANJINU

8.9. Unaprjeđivanje uvjeta rada udruga nacionalnih manjina i kulturna suradnja

Aktivnost 8.9.1.

Vlada će podupirati aktivnosti i djelovanje udruga poljske nacionalne manjine.

Nositelji: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Savjet za nacionalne manjine

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Savjet za nacionalne manjine navodi kako je Sukladno Odluci o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2022. godini, za sufinanciranje programa Poljske kulturne udruge "Mikolaj Kopernik", Zagreb, odobren je ukupan iznos od 198.225,00 HRK (26.308,97 EUR) za dva programa informiranja, dva programa kulturnog amaterizma i četiri programa kulturnih manifestacija.

Aktivnost 8.9.2.

Vlada će podržati aktivnosti za osiguranje prostora za rad Njemačke zajednice - Zemaljske udruge Podunavskih Švaba u Hrvatskoj, u suradnji sa Saveznom Republikom Njemačkom, u Ribarskoj 1 u Osijeku, u kojoj će biti osnovana i Središnja knjižnica njemačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AF

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako je u 2021. godini zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora u Zagrebu, Zvonarnička ulica 1A, s udrugom Narodni savez Nijemaca Hrvatske na razdoblje do 1. srpnja 2024.

Aktivnost 8.9.3.

Vlada će poduprijeti inicijativu Zemaljske udruge Podunavskih Švaba u Hrvatskoj za osnivanje Središnje knjižnice njemačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u Osijeku te razmotriti mogućnost financijske potpore radu Središnje knjižnice.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AM

U 2022.godine nije zaprimljen zahtjev za osnivanjem Središnje knjižnice njemačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj u Osijeku, također matična služba za osječko – baranjsku županiju nije zaprimila zahtjev. Rad na provedbi navedene aktivnosti intenzivirat će se u narednom razdoblju.

Rad na provedbi navedene aktivnosti intenzivirat će se u narednom razdoblju.

Aktivnost 8.9.4.

Vlada će poduprijeti inicijativu za izgradnju Njemačke kuće u Siraču u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, u suradnji s Udrugom Nijemaca i Austrijanaca Sirač.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: I. kvartal 2023.

- AP

Općina Sirač je ustupila Udruzi Nijemaca i Austrijanaca Sirač zemljište za gradnju, Udruga je izradila idejni te izvedbeni/glavni projekt za izgradnju Kuće te je temeljem projektne dokumentacija dobila pravomoćnu građevinsku dozvolu. Udruga je putem donatora osigurala dio sredstava za izgradnju te je 8. prosinca 2022. godine položen kamen temeljac za kuću, a do kraja godine su postavljeni i temelji i nastavljene radovi.

Aktivnost 8.9.5.

Vlada će razmotriti mjere za osiguranje primjerenih prostornih uvjeta za rad Udruge ruskog govornog područja u Međimurju "Kalinka" na području Međimurske županije.

Nositelji: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Rok provedbe: III. kvartal 2022.

- AD

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi kako aktivnost nije provedena, a Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina kako će se rad na provedbi navedene aktivnosti intenzivirati u narednom razdoblju.

Aktivnost 8.9.6.

Vlada će razmotriti osiguranje dodatnih sredstava za dovršetak radova i uređenje prostora na Ukrajinskom domu u Vukovaru radi stvaranja prostornih uvjeta za rad na očuvanju kulturne autonomije, u suradnji s Ukrajinskom zajednicom Republike Hrvatske iz Vukovara.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost, a Ministarstvo kulture i medija izvještava kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa.

Aktivnost 8.9.7.

Vlada će podržati otvorenje Etnografske zbirke Ukrajinaca u jednom od autohtonih naselja u Hrvatskoj (područje Slavenskog Broda i Lipovljana).

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Ministarstvo kulture i medija izvještava kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa. Rad na provedbi navedene aktivnosti intenzivirat će se u narednom razdoblju.

Aktivnost 8.9.8.

Vlada će u suradnji s Ukrajinskom zajednicom Republike Hrvatske i Središnjoj knjižnicom Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj podržati bolju međusobnu suradnju te otvaranje podružnica Knjižnice na područjima djelovanja kulturnih društava Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

U sklopu knjižnične djelatnosti osigurana su sredstva kroz programe nabave knjižne i neknjižne građe za središnje knjižnice nacionalnih manjina, A781003 – Programi knjižnične djelatnosti, u ukupnom iznosu od 15.000,00 HRK (1.990,84 EUR) za Središnju knjižnicu Rusina i Ukrajinaca u RH te 223.539,68 HRK (29.668,81 EUR) s pozicije A784002 – Matične službe knjižnica.

Aktivnost 8.9.9.

Vlada će podržati projekte i inicijative za rad radijskih i televizijskih emisija na ukrajinskom jeziku na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Nositelji: Ministarstvo kulture i medija, Agencija za elektroničke medije

Rok provedbe: kontinuirano

- AM

Agencija za elektroničke medije podržava proizvodnju i emitiranje emisija na ukrajinskom jeziku u sklopu Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija, ukoliko takvu vrstu emisija nakladnici prijave. Ministarstvo kulture i medija izvještava kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa.

Aktivnost 8.9.10.

Vlada će podržati rad i programske aktivnosti Udruge Turaka Hrvatske i Hrvatsko turske udruge prijateljstva sa sjedištem u Zagrebu te poticati međunarodnu kulturnu suradnju između Republike Turske i Republike Hrvatske.

Nositelji: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo kulture i medija

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo kulture i medija izvještava kako u 2022. godini nije bilo prijavljenih programa.

Suradnja Ministarstva vanjskih i europskih poslova s udrugama - društvima prijateljstva odvija se u okviru Natječaja za prijavu projekata udruga - društava prijateljstva, u svrhu ostvarenja financijske potpore u području kulture, sredstvima od prihoda od igara na sreću. Slijedom navedenog, u prosincu 2021. godine donesene su odluke o dodjeli financijskih sredstava, ukupne vrijednosti 100.000,00 HRK (13.272,28 EUR) kojima su:

- Hrvatsko - turskoj udruzi prijateljstva sa sjedištem u Zagrebu odobrena financijska sredstva u iznosu od 50.000,00 HRK (6.636,14 EUR) za projekt „Godina velikog jubileja – 30. obljetnica uspostave diplomatskih odnosa između Republike Hrvatske i Republike Turske“, a čije su se aktivnosti provodile tijekom 2022. godine,
- Hrvatsko - turskom društvu Rijeka odobrena financijska sredstva u iznosu od 50.000,00 HRK (6.636,14 EUR) za projekt „Hrvatsko-tursko prijateljstvo 22“, a čije su se aktivnosti provodile tijekom 2022. godine.

Aktivnost 8.9.11.

Vlada će s predstavnicima Koordinacije židovskih općina u Republici Hrvatskoj surađivati s ciljem ubrzanja postupka povrata imovine oduzete židovskoj zajednici (fizičkim i pravnim osobama) vodeći računa o ravnopravnosti svih nositelja prava na povrat imovine.

Nositelji: Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

Rok provedbe: kontinuirano

- ANP

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine navodi da se postupci povrata imovine vode pred nadležnim upravnim odjelima u županijama te Republiku Hrvatsku u tim postupcima zastupa nadležno Općinsko državno odvjetništvo. Ovo Ministarstvo za potrebe navedenih postupaka, a u slučaju poziva za dostavu očitovanja upućenog od strane nadležnog Općinskog državnog odvjetništva, istom dostavlja potrebne podatke ukoliko istima raspolaže.

8.10. Unaprjeđenje pitanja obrazovanja i razvojnih programa

Aktivnost 8.10.1.

Vlada će podržati inicijativu osnivanja katedre za rusinski jezik i kulturu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a koji je od iznimne važnosti za obrazovanje pripadnika manjine.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: II. kvartal 2022.

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja zaprimilo je zahtjev za pokretanje inicijative od strane predstavnika rusinske nacionalne manjine za osnivanje katedre za rusinski jezik i kulturu na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, održalo je sastanke s predstavnicima predstavnika rusinske nacionalne manjine i predstavnika Filozofskog fakulteta u Zagrebu, pružilo je stručnu pomoć te će se nastaviti aktivnosti vezane uz mogućnosti realizacije navedene aktivnosti.

Aktivnost 8.10.2.

Vlada će podržati osnivanje razrednih odjeljenja koja izučavaju ukrajinski jezik i kulturu po modelu C u osnovnim školama te razmotriti zapošljavanje savjetnika za školstvo ili omogućiti jednom od nastavnika koordinativnu savjetodavnu aktivnost uz dodatak na plaću radi koordinacije ukrajinskih odjeljenja u osnovnim školama. Pri izradi školskih programa i školskih udžbenika za ukrajinsku nacionalnu manjinu Vlada će omogućiti sudjelovanje stručnjaka za ukrajinski jezik, pismo i kulturu u stručnim povjerenstvima za udžbenike i nastavne materijale.

Nositelji: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Rok provedbe: kontinuirano

- AP

Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano osigurava sredstva za financiranje izrade udžbenika i dodatnih obrazovnih materijala te izdaje suglasnosti za ustroj nastave na jezicima i pismima nacionalnih manjina te uključuje stručnjake za jezike i pisma nacionalnih manjina. Tijekom 2022. godine, Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo niti jedan zahtjev za odobrenjem udžbenika, dodatnih obrazovnih materijala ili zahtjev za ustroj nastave na ukrajinskom jeziku. Stvaraju se preduvjeti, analiziraju važeći propisi te se planiraju aktivnosti i sastanci u cilju provjere mogućnosti realizacije osiguravanja koordinativne savjetodavne aktivnosti uz dodatak na plaću radi koordinacije ukrajinskih odjeljenja u osnovnim školama. Slijedom navedenoga, kao i u prethodnom razdoblju nastaviti će se praksa uključivanja pripadnika nacionalnih manjina u realizaciji aktivnosti.

Aktivnost 8.10.3.

Vlada će podupirati uključivanje pripadnika ukrajinske nacionalne manjine u projekte za unapređenje razvojnih programa na područjima Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske i Sisačko-moslavačke županije gdje povijesno žive pripadnici ukrajinske nacionalne manjine.

Nositelji: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Rok provedbe: kontinuirano

- AN

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u izvještajnom razdoblju nije provodilo aktivnosti te u okviru svog djelokruga nema doprinosa vezano uz navedenu aktivnost.

PRILOG

PRILOG

Popis programa financiranih s pozicije Ministarstva kulture i medija u 2022. g.

Središnje knjižnice nacionalnih manjina

Za materijalne rashode za nacionalne manjine Ministarstvo kulture i medija je u 2022. godini izdvojilo 175.000,00 HRK (23.226,49 EUR).

Za plaće i dodatke na plaću za nacionalne manjine Ministarstvo je u 2022. godini izdvojilo 1.653.240,61 HRK (219.422,73 EUR). Sredstva za plaće i materijalne troškove osigurana su u ukupnom iznosu od 1.828.240,61 HRK (242.649,00 EUR) plaćena s pozicije **A784002 – Matične službe knjižnica**.

Naziv knjižnice	Plaće i prijevoz	materijalni troškovi
GISK OSIJEK (Austrijanci)	163.539,83 HRK (21.705 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
GK BELI MANASTIR (Mađari)	146.283,16 HRK (19.415 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
GK KARLOVAC (Slovenci)	171.115,21 HRK (22.710 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
GK PULA (Talijani)	145.869,24 HRK (19.360 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
HNKIČ NAŠICE (Slovaci)	0,00 HRK	0,00 HRK
KIČ BOGDAN OGRIZOVIĆ (Albanci)	138.349,46 HRK (18.362 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
KNJIŽNICE GRADA ZAGREBA (Rusini i Ukrajinci)	208.539,68 HRK (27.677 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
PUČKA KIČ DARUVAR (Česi)	160.151,78 HRK (21.255 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
NKIČ SISAK (Bošnjaci)	101.493,42 HRK (13.470 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)

SKD PROSVJETA (Srbi)	321.296,74 HRK (42.643 EUR)	40.000,00 HRK (5.308 EUR)
SAVEZ ROMA RH KALI SARA	96.602,09 HRK (12.821 EUR)	15.000,00 HRK (1.990 EUR)
	1.653.240,61 (219.422 EUR)	175.000,00 HRK (23.226 EUR)
UKUPNO	1.828.240,61 HRK (242.649 EUR)	

Knjižnična i izdavačka djelatnost

U sklopu knjižnične djelatnosti osigurana su sredstva kroz programe nabave knjižne i neknjižne građe za središnje knjižnice nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 125.000,00 HRK (16.590 EUR).

Programi su financirani s aktivnosti **A781003 – Programi knjižnične djelatnosti.**

Naziv knjižnice	Odobrena sredstava
Gradska knjižnica I. G. K. Karlovac za Središnju knjižnicu Slovenaca u RH	10.000,00 kn
Gradska knjižnica Beli Manastir za Središnju knjižnicu Mađara u RH	15.000,00 kn
Gradska knjižnica i čitaonica Pula za Središnju knjižnicu Talijana u RJ	15.000,00 kn
KGZ - Središnja knjižnica Albanaca u RH	15.000,00 kn
KGZ - Središnja knjižnica Rusina i Ukajinaca u RH	10.000,00 kn
Narodna knjižnica i čitaonica V.G. Sisak - Središnja knjižnica Bošnjaka u RH,	10.000,00 kn
Pučka knjižnica i čitaonica Daruvar - Središnja knjižnica za češku manjinu,	10.000,00 kn
SDK "Prosvjeta" - Središnja knjižnica Srba u RH	30.000,00 kn
Kali Sar - Središnja knjižnica Roma u RH	10.000,00 kn
UKUPNO:	125.000,00 kn

Ministarstvo kulture i medija dalo je potporu izdavačkoj kući Edit iz Rijeke (talijanska nacionalna manjina) u iznosu od 1.300.000,00 HRK (172.539,65 EUR), Sredstva za ovaj program osigurana su u okviru proračuna Ministarstva kulture na poziciji **A729024 – Potpora izdavačkoj kući Edit.**

Na programima potpore izdavanju časopisa i elektroničkih publikacija osigurana su sredstva za program Saveza Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA za elektroničku publikaciju phralipen.hr u iznosu od 30.000,00 HRK (3.981 EUR).

Sredstva za navedeni program osigurana su u proračunu Ministarstva kulture i medija na aktivnosti **A781002 – Književno izdavaštvo.**

Programi izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture

Sredstva su osigurana na aktivnosti **K565018 – Izgradnja, održanje i opremanje ustanova kulture za program Savez Čeha u Republici Hrvatskoj: Rekonstrukcija i dogradnja Češkog**

kulturnog centru, iznos odobrenih sredstava: 1.500.000,00 HRK (199.084 EUR) + 90.000,00 HRK (11.945 EUR) (aneks ugovora) te je ukupno isplaćeno: **1.590.000,00 HRK (211.029 EUR)**.

Kulturno umjetnički amaterizam / glazba i glazbeno scenske umjetnosti

Kroz programe kulturno – umjetničkog amaterizma i programe glazbe i glazbeno – scenske umjetnosti osigurana su sredstva za tri programa na aktivnosti A564000, ukupne vrijednosti 61.000,00 HRK (8.096.09 EUR) i to za programe:

- Istarska županija: *7. Istarski festival multikulturalnosti*, 20.000,00 HRK (2.654 EUR)
- Općina Lipovljani: *Lipovljanski susreti – manifestacija nacionalnih manjina Hrvatske*, 25.000,00 HRK (3.318 EUR)
- Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holocaust, Zagreb: *Opera za djecu "Brundibár" Hans Krása*, 16.000,00 HRK (2.123 EUR)

Vizualne umjetnosti i inovativne i umjetničke i kulturne prakse

Na programskoj djelatnosti vizualne umjetnosti u 2021. godini sufinancirano je 6 programa nacionalnih manjina u ukupnom iznosu od 75.000,00 HRK (9.954 EUR).

Programi su financirani na aktivnosti **A781014 – Programi vizualnih umjetnosti**.

Vizualne umjetnosti:

1. Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na Holokaust, *Jasenovac, prokljali cvijet zla? problematska međunarodna izložba za izlaganje u Zagrebu i Beogradu* - odobreno 10.000,00 HRK (1.327 EUR)
2. Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na Holokaust, *CIKLUS JAVNIH TRIBINA "ZAŠTO NASILJE?"* – odobreno 15.000,00 HRK (1.990 EUR)
3. Festival suvremenog židovskog filma Zagreb, *Izložbeni program 16. Festivala tolerancije* – odobreno 10.000,00 HRK (1.327 EUR)
4. Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", *Ljubi Roma - Poruke mržnje na hrvatskim ulicama* – odobreno 15.000,00 HRK (1.990 EUR)
5. Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", *In Memoriam... Osobna svjedočanstva Roma i ne-Roma* – odobreno 15.000,00 HRK (1.990 EUR)

Inovativne umjetničke i kulturne prakse:

1. SKD "Prosvjeta", *Radionice i izložba Umjetnost približavanja* - odobreno 10.000,00 HRK (1.327 EUR)

Međunarodna kulturna suradnja

U sklopu međunarodne kulturne suradnje Ministarstvo kulture i medija osiguralo je sredstva za program ukupno šest programa u ukupnom iznosu od 55.000,00 HRK (7.299 EUR). Programi Međunarodne kulturne suradnje financirani su s pozicije **A565034**

Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" odobreni i realizirani projekti u iznosu od 55.000,00 HRK (7.299 EUR) i to za

- Svjetski dan Roma 2022., Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", 20.000,00 HRK (2.654 EUR)
- Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen 2022. Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA", 20.000,00 HRK (2.654 EUR)
- Svjetski dan romskog jezika 2022., Savez Roma u Republici Hrvatskoj "KALI SARA" 15.000,00 HRK (1.990 EUR)

Savez Crnogoraca Hrvatske, odobrena tri projekta i ni jedan nije realiziran

- CRNOGORAC U TRANZICIJI, Savez Crnogoraca Hrvatske - 10.860,00 HRK (1.441 EUR)
- SKUPNA IZLOŽBA ČLANOVA HDLU RIJEKA U CRNOJ GORI, Savez Crnogoraca Hrvatske - 14.500,00 HRK (1.924 EUR)
- PLIVAJ I DRŽ GLAVU IZNAD VODE, Savez Crnogoraca Hrvatske – 12.750,00 HRK (1.692 EUR)

Zaštita kulturne baštine

U 2022. godini Ministarstvo kulture i medija odobrilo je ukupno 49 programa na području zaštite kulturne baštine nacionalnih manjina, u ukupnom iznosu od 12.462.693,75 HRK (1.654.083,71 EUR). Od toga se na Zaštitu nepokretnih kulturnih dobara odnosi 29 programa u ukupnom iznosu od 6.288.800,00 HRK (834.667 EUR), za programe Priprema projektne dokumentacije za obnovu oštećenja od potresa 797.500,00 HRK (105.846 EUR).

Za programe Provođenje hitnih mjera zaštite i provedbe popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj prouzročene potresom 28. i 29. prosinca 2020. odobreno je 5.314.393,75 HRK (705.341 EUR). Sredstva za ove programe osigurana su u proračunu Ministarstva kulture i medija na **Aktivnosti A565010**.

Za programe Zaštite i očuvanja nematerijalne kulturne baštine odobrena su 3 programa u ukupnom iznosu od 62.000,00 HRK (8.228,81 EUR) na **Aktivnosti A565036**.

Popis odobrenih programa Zaštite nepokretne kulturne baštine

Srpska manjina	28 programa	5.288.800,00 HRK (701.944 EUR)
Bjelovarsko-bilogorska županija		
Dišnik, Crkva sv. Apostola Tome	Srpska pravoslavna crkvena opština	60.000,00 HRK (7.963 EUR)
Donja Kovačica, Crkva sv. Petke (Marije Magdalene)	SPCO Velika Barna	50.000,00 HRK (6.636 EUR)
Donja Vrijeska, Crkva sv. Ane	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
		210.000,00 HRK (27.871 EUR)
Grad Zagreb		
Zagreb, Zgrada SKD 'Prosvjeta', Preradovićeve 21	SKD "Prosvjeta"	500.000,00 HRK (66.361 EUR)
Zagreb, Zgrada Srpske pravoslavne crkvene opštine, Ilica 7	SPC u Hrvatskoj, Crkvena općina Zagreb	500.000,00 HRK (66.361 EUR)
		1.000.000,00 HRK (132.722)
Karlovačka županija		
Karlovac, Barako palača, poslovna zgrada, kulturno-povijesna cjelina grada Karlovca	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena općina Karlovac	130.000,00 HRK (17.253 EUR)
Perjasica, Crkva sv. Arhandela Mihajla i Gavrila	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA U HRVATSKOJ, EPARHIJA GORNJOKARLOVAČKA, CRKVENA OPĆINA KOLARIĆ	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Plaški, Hram Vavedenija Presvete Bogorodice	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA U HRVATSKOJ, EPARHIJA GORNJOKARLOVAČKA, CRKVENA OPĆINA PLAŠKI	200.000,00 HRK (26.544 EUR)
		430.000,00 HRK (57.070 EUR)
Ličko-senjska županija		
Jošan, Hram Sv. Jovana Krstitelja	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka, CO Korenica	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Nabljusi, Crkva sv. Ilije Proroka	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka; CO Donji Lapac	150.000,00 HRK (19.908 EUR)
Otočac, Crkva sv. Velikomučenika Georgija	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka; CO Otočac	200.000,00 HRK (26.544 EUR)
Perušić, Turska kula	Općina Perušić	200.000,00 HRK (26.544 EUR)
Štikada, Hram sv. apostola Petra i Pavla	SPC U HRVATSKOJ; EPARHIJA GORNJOKARLOVAČKA; CO GRAČAC	150.000,00 HRK (19.908 EUR)
Vrhovine, Crkva svetog Arhangela Mihaila i Gavrila	SPC u Hrvatskoj; Eparhija Gornjokarlovačka; CO Otočac	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
		900.000,00 HRK (119.450 EUR)

Osječko-baranjska županija		
Poganovci, Crkva sv. Ilije	SPCO POGANOVCI	500.000,00 HRK (66.361 EUR)
		500.000,00 HRK (66.361 EUR)
Požeško-slavonska županija		
Pakrac, Crkva sv. Duha (Sv. Trojice)	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska	200.000,00 HRK (26.544 EUR)
Pakrac, Episkopski dvor	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska	300.000,00 HRK (39.816 EUR)
		500.000,00 HRK (66.361 EUR)
Primorsko-goranska županija		
Gomirje, Crkva Rođenija Jovana Preteče i manastir	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA U HRVATSKOJ, EPARHJA GORNJOKARLOVAČKA, PRAVOSLAVNI MANASTIR GOMIRJE	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
		100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Sisačko-moslavačka županija		
Gornji Javoranj, Crkva sv. Petke Paraskeve	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, C.O. Javoranj	300.000,00 HRK (39.816 EUR)
Stupovača, Crkva sv. Dimitrija	Srpska Pravoslavna Crkvena općina Stupovača	190.000,00 HRK (25.217 EUR)
		490.000,00 HRK (65.034 EUR)
Šibensko-kninska županija		
Bribir (Skrađin), Crkva sv. Joakima i Ane	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Kistanje, Manastir sv. Arkandela Mihaila (Krka)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	300.000,00 HRK (39.816 EUR)
		400.000,00 HRK (53.089 EUR)
Varaždinska županija		
Varaždin, Crkva sv. Georgija	SPCO Varaždin	50.000,00 HRK (6.636 EUR)
		50.000,00 HRK (6.636 EUR)
Virovitičko-podravska županija		
Duzluk, Manastir sv. Nikole	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska	80.000,00 HRK (10.617 EUR)
Lisičine, Crkva sv. Georgija	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija slavonska	120.000,00 HRK (15.926 EUR)
		200.000,00 HRK (26.544 EUR)
Vukovarsko-srijemska županija		
Opatovac (Lovas), Parohijska crkva Sv. Georgija Velikomučenika	SPCO Opatovac	350.000,00 HRK (46.452 EUR)
		350.000,00 HRK (46.452 EUR)
Zadarska županija		
Donji Karin, Ostaci crkve sv. Marka (sv. Nikole)	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	100.000,00 HRK (13.272 EUR)

Zadar, Crkva sv. Ilije	SPC u Hrvatskoj, Eparhija Dalmatinska, Eparhijski upravni odbor	58.800,00 HRK (7.804 EUR)
		158.800,00 HRK (21.076 EUR)
Mađarska manjina	1 program	1.000.000,00 HRK (132.722 EUR)
Osječko-baranjska županija		
Kotlina, Reformirana kršćanska crkva sa župnim stanom i gospodarskom zgradom	Reformatska Crkvena Općina Kotlina	1.000.000,00 HRK (132.722 EUR)

Zaštite i očuvanja nematerijalne kulturne baštine – ukupno 62.000,00 HRK (8.228 EUR)

1. Interpretacijski centar Vlaški puti, Šušnjeвица, Očuvajmo naš jezik i tradiciju (istro-rumunjski govor) - **22.000,00 HRK (2.919 EUR)**
2. Udruga Spod Učke, Kršan, (Ne)skrivena Istra, program dokumentiranja Istro-rumunjskog govora - **25.000,00 HRK (3.318 EUR)**
3. Udruga Spod Učke, Kršan, Jezična igraonica za djecu Puljići/Ptičice, Istro-rumunjski govor - **15.000,00 HRK (1.990 EUR)**

Priprema projektne dokumentacije za obnovu oštećenja od potresa		
Sisačko - moslavačka ž.		
Naziv predlagatelja	Naziv prijave	Ugovoreno
Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Glina	Glina, Zgrada starog Parohijskog doma, Petrinjska ulica 16	222.500,00 HRK (29.530 EUR)
		222.500,00 HRK (29.530 EUR)
Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Glina	Majske Poljane, Crkva Hristovog Vaskrsenja	575.000,00 HRK (76.315 EUR)
		575.000,00 HRK (76.315 EUR)
2 programa		797.500,00 HRK (105.846 EUR)

Provođenje hitnih mjera zaštite i provedba popisa štete na nepokretnim kulturnim dobrima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj prouzročene potresom 28. i 29. prosinca 2020. godine – srpska manjina		
		ODOBRENO

Bjelovarsko-bilogorska županija		
Bjelovar - Crkva sv. Trojice	Pravoslavna crkva općina Bjelovar	876.400,00 HRK (116.318 EUR)
Severin - Crkva sv. Petra i Pavla	SPC Općina Veliki Zdenci	417.400,00 HRK (55.398 EUR)
SREDICE GORNJE, CRKVA SV. OCA NIKOLAJA	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVENA OPŠTINA KOPRIVNICA	330.100,00 HRK (43.811 EUR)
Velika Barna - Crkva sv. Marka	SPCO Velika Barna	373.100,00 HRK (49.518 EUR)
		1.997.000,00 HRK (265.047 EUR)
Grad Zagreb		
Zagreb, Zgrada Srpske pravoslavne crkvene opštine, Ilica 7	SPC u Hrvatskoj, Crkvena općina Zagreb	1.500.000,00 HRK (199.084 EUR)
		1.500.000,00 HRK (199.084 EUR)
Karlovačka županija		
Karlovac, Zgrada Eparhijskog i parohijskog dvora	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija Gornjokarlovačka, Crkvena općina Karlovac	500.000,00 HRK (66.361 EUR)
		500.000,00 HRK (66.361 EUR)
Sisačko - moslavačka županija		
Dvor, Crkva Svetog velikomučenika Georgija	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, CO Dvor	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Gornji Javoranj, Crkva Svete Petke Paraskeve	SPC u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, C.O. Javoranj	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Majske Poljane, Crkva Hristovog Vaskrsenja	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovacka, CO Glina	152.393,75 HRK (20.226 EUR)
Topusko, Parohijski dom	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Topusko	80.000,00 HRK (10.617 EUR)
Blinja, Crkva Sv. Ilije	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, Eparhija gornjokarlovačka, Crkvena općina Petrinja	315.000,00 HRK (41.087 EUR)
Glina, Hram Rodjenja Presvete Bogorodice, Hrvatska ulica 20	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, eparhija	200.000,00 HRK (26.544 EUR)

	gornjokarlovačka, crkvena općina Glina	
Glina, Parohijski dom, Hrvatska ulica 20	Srpska pravoslavna crkva u Hrvatskoj, eparhija gornjokarlovačka, crkvena općina Glina	200.000,00 HRK (26.544 EUR)
Hrvatska Kostajnica, Crkva Svetih Arhangela Mihaila i Gavrila	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA U HRVATSKOJ, EPARHIJA GORNJOKARLOVAČKA, CRKVENA OPĆINA HRVATSKA KOSTAJNICA	100.000,00 HRK (13.272 EUR)
Hrvatska Kostajnica, Parohijski dom	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVA U HRVATSKOJ, EPARHIJA GORNJOKARLOVAČKA, CRKVENA OPĆINA HRVATSKA KOSTAJNICA	70.000,00 HRK (9.290 EUR)
		1.317.393,75 HRK (174.848 EUR)
Ukupno	15 programa	5.314.393,75 HRK (705.341 EUR)

- JUSP Jasenovac kao ustanova koji je osnivač Ministarstvo kulture i medija financira se sukladno Zakonu o proračunu .

Za programske aktivnosti u 2022. godini osigurano je 494.000,00 HRK (65.565 EUR) na poziciji A78000121.